Druck von W. Drugulin in Leipzig.

VERZEICHNIS DER HANDSCHRIFTEN UND ABKÜRZUNGEN.

𝔄 = Aquila
𝔄 = versio arabica   𝔄̈ = versio aethiopica
𝔅 = editio Bombergiana Jacobi ben Chajjim anni 1524/25
E' = Quinta
𝔊 = versio graeca LXX interpretum

𝔊^{A} = codex Alexandrinus   𝔊^{F} = codex Ambrosianus
𝔊^{B} = codex Vaticanus   𝔊^{h} = recensio hexaplaris
𝔊$^{C(om)pl}$ = editio Complutensis (1514—17)   𝔊^{L} = recensio Luciana
𝔊^{D} = codex Cottonianus Geneseos   𝔊^{N} = catena Nicephori
𝔊^{E} = codex Bodleianus Geneseos   𝔊^{Vn} = Aldina (Ven. 1518)
𝔊* (𝔊^{B*} etc.) = prima manus, 𝔊$^{B^{ab}}$ etc. secunda, tertia manus
𝔊^{1} (𝔊^{B1} etc.) = altera versio (ex duplici)
𝔊 ipsum = omnes MSS vel gravissimi

Θ = Theodotion
K = Ketīb (K^{Or}, K^{Occ} = K apud Orientales, Occidentales)
𝔎 = versio coptica
𝔏 = versio vetus latina (Itala) secundum Sabatier 1739—49 (1751)

𝔏^{L} = codex Lugdunensis (ed. Ul. Robert 1881. 1900)
𝔏^{Lg} = margo codicis Legionensis (ed. Vercellone, Var. Lect. Vulgatae, [1860. 64)

𝔐 = Masora, textus masoreticus
MS = codex manu scriptus   MSS = codices manu scripti

4MSS, 10MSS etc. = 4 vel 10 MSS secundum de Rossi, Variae Lectiones Vet. Test. 1784ss et Supplem. 1798, inclusis codicibus, qui prima, exclusis illis, qui secunda manu lectionem tuentur (cf. Var. Lect. I § XLI, pag. XLVI)
1MS^{F}, MS^{J}, 3MSS^{M} etc. cf. Var.
𝔊MSS, 𝔗MSS (vel 𝔊^{MSS} 𝔗^{MSS}) etc. = codices manu scripti LXX interpretum vel Targumi etc.

Occ = Occidentales   Or = Orientales

Or^{B7} = codex Tschufut-Kale 7
Or^{Ka} = collatio Kahlii (cf. Kahle, der masor. Text etc., 1902)

Q = Qerē (Q^{Or}, Q^{Occ} = Q apud Orientales, Occidentales)
𝔖𝔞𝔪 = Pentateuchi codex hebraeo-samaritanus
𝔖𝔞𝔪^{T} = versio samaritana (Targum samaritanum)
Σ = Symmachus
𝔖 = versio syriaca secundum editionem Polyglottam Londinensem Briani [Walton, 1654ss

𝔖^{A} = codex Ambrosianus
𝔖^{U} = editio Urmiensis, 1852
𝔖^{h} = versio syriaca hexaplaris cf. 𝔊^{h}

𝔗 = Targum (in Pentateucho = 𝔗^{O})

𝔗^{B} = Targum editionis Bombergianae 𝔅 1524/5
𝔗^{J} = Targum Pseudo-Jonatan (ed. Ginsburger, 1903)
𝔗^{JII} = Targum Hiersolymitanum secundum (Fragmententargum) ed. [Ginsburger, 1899
𝔗^{O} = Targum Onkelos (ed. Berliner, 1884)
𝔗^{L} = Targum editionis Lagardianae 1872. 73
𝔗^{M} = Merx, chrestomathia targumica, 1888
𝔗^{Pr} = Praetorius, Targum in jemen. Überlieferung (ad Jos. et Jdc.
𝔗^{W} = Targum editionis polyglott[ae]

𝔙 = versio latina vulgata

BIBLIA HEBRAICA

ADJUVANTIBUS PROFESSORIBUS

G. BEER, F. BUHL, G. DALMAN, S. R. DRIVER, M. LÖHR,
W. NOWACK, I. W. ROTHSTEIN, V. RYSSEL

EDIDIT

RUD. KITTEL
PROFESSOR LIPSIENSIS

7

ספר ישעיה

LIBER JESAIÆ

PRAEPARAVIT

RUD. KITTEL

EDITIO ALTERA EMENDATIOR STEREOTYPICA
ITERUM RECOGNITA

STUTTGART
PRIVILEG. WÜRTT. BIBELANSTALT

36[a]

ADDENDA ET CORRIGENDA.

t = in textu; *n* = in notis.

Jes 1,2 ad גדלתי adde not: 𝔊 יְלַדְתִּי (ἐγέννησα)   1,13 ad און adde not: l ? c 𝔊 (νηστείαν) צוֹם   3,11 adde not: l אוֹי לְרָשָׁע רָע   3,17[a] *n* adde: al פָּאתְהֵן   6,13[c-c] *n* l: >𝔊[B]𝔊[h]𝔏   9,7 pr דָּבָר prps דֶּבֶר   9,8 pr וידעו prps וַיָּדַע   14,19[b] *n* adde: 𝔊AHier נֵצֶל (*sanies polluta*, cf neohbr נצל)   17,3 ad מִבְּמִ׳ adde not: trsp huc ‸ (מִבְּמָּ׳)   17,9[b-b] *n* post החוי ins: (prps הַחֹרִי) 25,4 *t* trsp [a] ad כי[2]   28,3 *n* adde: vel (cf 1) l antea תֵּרָמַסְנָה   28,20 ad כְּהִתְכַּנֵּס adde not: l מַה׳   29,7 *n* l וְעַל־מְ׳   29,9 adde not: l ? הִשְׁתַּעְשְׁעוּ וּשְׁעוּ (a שׁעה)   40,6[b] *n* adde: vel frt חֲמָדוֹ   40,10 adde ad מש׳ לי not: l ? מְשִׁיעָה לוֹ   42,19[c] *n* adde: l ? כִּמְשֻׁלָּחִי   42,19[d] *n* l: l c 2MSS Σ ...וחרש   43,14 adde not: l ? שִׁלַּחְתִּיו   44,4 *n* adde: l כְּחָצִיר בֵּין מָיִם   44,8 adde not: l הִשְׁמַעְתִּיכֶם   49,12 adde not: l סְוֵנִים   49,15 ad מרחם adde not: l מְרַחֵם (= fem., cf. arab.); vel אֵם רַחַם   51,1 adde not: l ? נִקְרַתֶּם = נְקֻרֹתֶם (a קור* manare)   52,13 *n* adde: l ? עֶבֶד יְהוָה   53,9[a] *n* l רַע   59,10 *n* ins: al = vespere cf 𝔗𝔙 (*in caliginosis*)   63,9[c] *n* l: .. צִר וּמַלְאָךְ הוֹשִׁיעָם.

JESAIA. ישעיה

1 ¹חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם בִּימֵי
עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃
²שִׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר
בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי׃
³יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן׃
⁴הוֹי ׀ גּוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֹן זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזֹרוּ אָחוֹר׃
⁵עַל מֶה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל־רֹאשׁ לָחֳלִי וְכָל־לֵבָב דַּוָּי׃
⁶מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מְתֹם פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה
לֹא־זֹרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן׃
⁷אַרְצְכֶם שְׁמָמָה עָרֵיכֶם[a] שְׂרֻפוֹת אֵשׁ אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם
זָרִים אֹכְלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהְפֵּכַת זָרִים[b]׃
⁸וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְכָרֶם כִּמְלוּנָה בְמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה׃
⁹לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט
כִּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ׃ ס
¹⁰שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם
הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם עֲמֹרָה׃
¹¹לָמָּה־לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה
שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים
וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים וְעַתּוּדִים לֹא חָפָצְתִּי׃
¹²כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פָּנָי
מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיֶּדְכֶם רְמֹס חֲצֵרָי׃

לִרְאוֹת

Cp 1, 3 ca 30MSS 𝔊𝔖𝔙 וְעַמִּי ‖ 4 ⌒ > 𝔊𝔏; prps נִזֹּרוּ א׳, al נָסֹגוּ א׳ ‖ 5 l ?
עַד (cf ψ 79,5) ‖ 6 l ? מְתֹם; al תָּמִים (מ׳ בוֹ א׳ > $𝔊^{AB\aleph}$) ‖ 7 a 40MSS $𝔗^{L}$𝔖 וְע׳ ‖ b l
סְדֹם ‖ 8 l frt נְצוּרָה (a צור) ‖ 9 > 𝔊𝔏𝔖𝔙 ‖ 11 > 𝔊 ‖ 12 1MS (cf 𝔖) לִרְאוֹת.

13 לֹ֣א תוֹסִ֗יפוּ הָבִיא֙ מִנְחַת־שָׁ֔וְא קְטֹ֧רֶת תּוֹעֵבָ֛ה הִ֖יא לִ֑י
חֹ֤דֶשׁ וְשַׁבָּת֙ קְרֹ֣א מִקְרָ֔א לֹא־אוּכַ֥ל אָ֖וֶן וַעֲצָרָֽה׃
14 חָדְשֵׁיכֶ֤ם וּמוֹעֲדֵיכֶם֙ שָֽׂנְאָ֣ה נַפְשִׁ֔י
הָי֥וּ עָלַ֖י לָטֹ֑רַח נִלְאֵ֖יתִי נְשֹֽׂא׃
15 וּבְפָרִשְׂכֶ֣ם כַּפֵּיכֶ֗ם אַעְלִ֤ים עֵינַי֙ מִכֶּ֔ם
גַּ֛ם כִּֽי־תַרְבּ֥וּ תְפִלָּ֖ה אֵינֶ֣נִּי שֹׁמֵ֑עַ
יְדֵיכֶ֖ם דָּמִ֥ים מָלֵֽאוּ׃ 16 רַחֲצוּ֙ הִזַּכּ֔וּ
הָסִ֛ירוּ רֹ֥עַ מַעַלְלֵיכֶ֖ם מִנֶּ֣גֶד עֵינָ֑י
חִדְל֖וּ הָרֵֽעַ׃ 17 לִמְד֥וּ הֵיטֵ֛ב דִּרְשׁ֥וּ מִשְׁפָּ֖ט אַשְּׁר֣וּ חָמ֑וֹץ
שִׁפְט֣וּ יָת֔וֹם רִ֖יבוּ אַלְמָנָֽה׃ ס
18 לְכוּ־נָ֛א וְנִוָּכְחָ֖ה יֹאמַ֣ר יְהוָ֑ה
אִם־יִהְי֨וּ חֲטָאֵיכֶ֤ם כַּשָּׁנִים֙[a] כַּשֶּׁ֣לֶג יַלְבִּ֔ינוּ
אִם[b]־יַאְדִּ֥ימוּ כַתּוֹלָ֖ע כַּצֶּ֥מֶר יִהְיֽוּ׃
19 אִם־תֹּאב֖וּ וּשְׁמַעְתֶּ֑ם ט֥וּב הָאָ֖רֶץ תֹּאכֵֽלוּ׃
20 וְאִם־תְּמָאֲנ֖וּ וּמְרִיתֶ֑ם חֶ֣רֶב תְּאֻכְּל֔וּ כִּ֛י פִּ֥י יְהוָ֖ה דִּבֵּֽר׃ ס
21 אֵיכָה֙ הָיְתָ֣ה לְזוֹנָ֔ה קִרְיָ֖ה נֶאֱמָנָ֑ה
מְלֵאֲתִ֣י מִשְׁפָּ֗ט צֶ֛דֶק יָלִ֥ין בָּ֖הּ וְעַתָּ֥ה מְרַצְּחִֽים׃
22 כַּסְפֵּ֖ךְ הָיָ֣ה לְסִיגִ֑ים סָבְאֵ֖ךְ מָה֥וּל בַּמָּֽיִם׃
23 שָׂרַ֣יִךְ סוֹרְרִ֗ים וְחַבְרֵי֙ גַּנָּבִ֔ים כֻּלּוֹ֙ אֹהֵ֣ב שֹׁ֔חַד וְרֹדֵ֖ף שַׁלְמֹנִ֑ים
יָתוֹם֙ לֹ֣א יִשְׁפֹּ֔טוּ וְרִ֥יב אַלְמָנָ֖ה לֹא־יָב֥וֹא אֲלֵיהֶֽם׃ 24 לָכֵ֗ן
נְאֻ֤ם הָאָדוֹן֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת אֲבִ֖יר יִשְׂרָאֵ֑ל
ה֚וֹי אֶנָּחֵ֣ם מִצָּרַ֔י וְאִנָּקְמָ֖ה מֵאוֹיְבָֽי׃
25 וְאָשִׁ֤יבָה יָדִי֙ עָלַ֔יִךְ וְאֶצְרֹ֥ף כַּבֹּ֖ר סִיגָ֑יִךְ וְאָסִ֖ירָה כָּל־בְּדִילָֽיִךְ׃
26 וְאָשִׁ֤יבָה שֹׁפְטַ֙יִךְ֙ כְּבָרִ֣אשֹׁנָ֔ה וְיֹעֲצַ֖יִךְ כְּבַתְּחִלָּ֑ה
אַחֲרֵי־כֵ֗ן יִקָּ֤רֵא לָךְ֙ עִ֣יר הַצֶּ֔דֶק קִרְיָ֖ה נֶאֱמָנָֽה׃
27 צִיּ֖וֹן בְּמִשְׁפָּ֣ט תִּפָּדֶ֑ה וְשָׁבֶ֖יהָ בִּצְדָקָֽה׃
28 וְשֶׁ֧בֶר פֹּשְׁעִ֛ים וְחַטָּאִ֖ים יַחְדָּ֑ו וְעֹזְבֵ֥י יְהוָ֖ה יִכְלֽוּ׃
29 כִּ֤י יֵבֹ֙שׁוּ֙ מֵאֵילִ֣ים אֲשֶׁ֣ר חֲמַדְתֶּ֔ם וְתַ֨חְפְּר֔וּ מֵהַגַּנּ֖וֹת אֲשֶׁ֥ר בְּחַרְתֶּֽם׃
30 כִּ֣י תִֽהְי֔וּ כְּאֵלָ֖ה נֹבֶ֣לֶת עָלֶ֑הָ וּֽכְגַנָּ֛ה אֲשֶׁר־מַ֖יִם אֵ֥ין לָֽהּ׃

17 𝔊𝔗𝔖𝔙 חָמוּץ; l prb 𝔐 ‖ 18 [a] 4MSS 𝔊𝔏𝔖𝔙 כַּשָּׁנִי ‖ [b] mlt MSS Vrs וְאִם ‖ 21 𝔊𝔏 + צִיּוֹן ‖ 25 l frt בַּכֻּר ‖ 26 31MSS וְאַחֲ׳ ‖ 27 𝔊𝔖 שִׁבְיָהּ; prps וְיֹשְׁבֶיהָ ‖ 29 l prb c 3MSS 𝔗 תֵּבֹשׁוּ (𝔊𝔖 postea חֲמַדְתֶּם) ‖ 30 50MSS עליה.

31 וְהָיָה הֶחָסֹן לִנְעֹרֶת וּפֹעֲלוֹ לְנִיצוֹץ
וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מְכַבֶּה׃ פ
2 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ 2 וְהָיָה ׀
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־[a]יְהוָה
[b]בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת
וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ 3 וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ
לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָ͏ִם׃
4 וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
לֹא־יִשָּׂא גוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ ס
5 בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃
6 כִּי [a]נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ[a] בֵּית יַעֲקֹב
כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם[b] וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים וּבְיַלְדֵי[c] נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃
7 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו
וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃
8 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ
לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃
9 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ ⌐וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם׃¬
10 בּוֹא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ׃
11 עֵינֵי גַּבְהוּת אָדָם שָׁפֵל וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים
וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס
12 כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם
וְעַל כָּל־נִשָּׂא וְשָׁפֵל׃
13 וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן ⌐הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים¬ וְעַל כָּל־אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃
14 וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת׃
15 וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃

31 l ? וּפָעֳלוֹ, al וּבַעֲלוֹ ‖ Cp 2, 2 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 + וּבֵית אֱלֹהִים, ins ? וּבֵ׳
אֱלֹהֵינוּ ‖ 3 ca 30MSS Vrs וְאַל ‖ 4 ca 50MSS וְלֹא ‖ 6 [a-a] l frt (cf 𝔊𝔏) נָטַשׁ
אֶת־עַמּוֹ ‖ [b] l קֹסְמִים (al מִקֶּסֶם vel קסמים מִקֶּדֶם) ‖ [c] l ? וּבִידֵי ‖ 8 l frt —וָה ‖
9 ⌐¬ prb crrp (? ex 18) ‖ 10 ins frt בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ cf 19 ‖ 11 l שְׁפָלוּ
(vel v 11 a = 17 a?) ‖ 12 l c 𝔊¹ וְגָבֹהַּ ‖ 13 ⌐¬ ? add, cf 14 ‖ 14 >𝔊ʰ(※)𝔏, l 𝔐.

16 וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה׃
17 וְשַׁח גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים
וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃
18 וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף׃
19 וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת עָפָר
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃
20 בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ הָאָדָם אֵת אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֵת אֱלִילֵי זְהָבוֹ
אֲשֶׁר עָשׂוּ[a]־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֺת [b]לַחְפֹּר פֵּרוֹת[b] וְלָעֲטַלֵּפִים׃
21 לָבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃
22 חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ כִּי־בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃ פ
3 1 כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַםִ וּמִיהוּדָה
מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה ⸢כֹּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכֹל מִשְׁעַן־מָיִם׃
2 גִּבּוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃
3 שַׂר־חֲמִשִּׁים[a] וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ [b]וַחֲכַם חֲרָשִׁים[b] וּנְבוֹן לָחַשׁ׃
4 וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם׃
5 וְנִגַּשׂ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ
יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד׃
6 כִּי־[a]יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיו בֵּית אָבִיו שִׂמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ
[b]וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת[b] תַּחַת יָדֶךָ[c]׃
7 יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא ׀ לֵאמֹר
לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה
לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃
8 כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה נָפָל
כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה לַמְרוֹת עֵנֵי כְבוֹדוֹ׃
9 הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם כִּסְדֹם הִגִּידוּ לֹא כִחֵדוּ
אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה׃
10 אִמְרוּ צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃

16 prps סְפִינוֹת (cf Jon 1,5) ‖ 18 l ? —פוּ, cf ad 19 ‖ 19 l frt (cf 10) בֹּאוּ ‖ 20 [a] l c 𝔊[A] עָשָׂה ‖ [b-b] Θ φαρφαρωθ; l לַחֲפַרְפָּרוֹת ‖ vs 22 >𝔊[h] ‖ Cp 3, 1 ⸢ frt crrp (vel add?) ‖ 3 [a] prps חֲמֻשִׁים ‖ [b-b] l ? וְחָכָם ‖ 5 8MSS ונגשׁ ‖ 6 [a] dl ? (m cs) ‖ [b-b] 𝔊 וּמַאֲכָלְתִּי; l 𝔐 ‖ [c] 33MSS Q ידיך ‖ 7 𝔊 אֶהְיֶה ‖ 8 mlt MSS עיני; prps פְּנֵי, al עָנָן *nubem* (?) ‖ 9 prb add ‖ 10 l prb אַשְׁרֵי.

11 אוֹי לְרָשָׁע רָע כִּי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לּוֹ׃
12 עַמִּי נֹגְשָׂיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים מָשְׁלוּ בוֹ
עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אֹרְחֹתֶיךָ בִּלֵּעוּ׃ פ
13 נִצָּב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים׃
14 יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו
וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם׃
15 מַלָּכֶם[a] תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ
[b]נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[b]׃ פ
16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
וַתֵּלַכְנָה נְטוּוֹת[a] גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת[b] עֵינָיִם
הָלוֹךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃
17 וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה פָּתְהֵן[a] יְעָרֶה׃ פ
18 בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃
19 הַנְּטִפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת וְהָרְעָלוֹת׃ 20 הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים וּבָתֵּי
הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים׃ 21 הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף׃ 22 הַמַּחֲלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת
וְהַמִּטְפָּחוֹת וְהָחֲרִיטִים׃ 23 הַגִּלְיֹנִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהָרְדִידִים׃
24 וְהָיָה
תַחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה נִקְפָּה
וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת שָׂק
כִּי[a] תַחַת יֹפִי׃
25 מְתַיִךְ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה׃
26 וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקָּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃
4 1 וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
לַחְמֵנוּ נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף
[חֶרְפָּתֵנוּ׃ ס
2 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לִצְבִי וּלְכָבוֹד
וּפְרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל׃
3 וְהָיָה׀ הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַםִ קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־הַכָּתוּב
לַחַיִּים בִּירוּשָׁלָםִ׃ 4 אִם׀ רָחַץ אֲדֹנָי אֵת צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי

12 𝔊 ΑΘ וְנשִׁים ‖ 13 l c 𝔊𝔖 עַמּוֹ ‖ 15 [a] Q מַה־לכם ‖ [b-b] >𝔊[h](※) ‖ 16 [a] Q נְטוּיוֹת, K נְטוּוֹת ‖ [b] nonn MSS 𝔖 שׂ ‖ 17. 18 mlt MSS יהוה ‖ 17 [a] Or פּתהן; l frt חֶרְפָּתְהֶן ‖ 23 ca 70MSS וְה'; 𝔊 διαφανῆ λακωνικά (prps וְהַגִּלְיֹנִים [cf bab. *gulînu*]) ‖ 24 𝔖 כִּי־תַחַת ‖ Cp 4, 1 32MSS Vrs לַחְמֵנוּ—.

יְרוּשָׁלִַם יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר׃ 5 וּבָרָא[a] יְהוָה עַל
כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ[b] עָנָן ׀ יוֹמָם וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה
לָיְלָה כִּי עַל־[c]כָּל־[d]כָּבוֹד[c] חֻפָּה׃ 6 וְסֻכָּה[d] תִּהְיֶה[a] לְצֵל־יוֹמָם[b] מֵחֹרֶב
וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃

5 1 אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ
כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃
2 וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק
וַיִּבֶן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ
וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ 3 וְעַתָּה
יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃
4 מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ
מַדּוּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃
5 וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי
הָסֵר מְשׂוּכָּתוֹ וְהָיָה לְבָעֵר פָּרֹץ גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃
6 וַאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁיִת
וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃
7 כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו
וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה׃ ס
8 הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ
עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוּשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
9 בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא
בָּתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
10 כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אֵיפָה׃ ס
11 הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ מְאַחֲרֵי בַנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃
12 וְהָיָה כִנּוֹר וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם
וְאֵת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ׃
13 לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי־דָעַת
וּכְבוֹדוֹ מְתֵי רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא׃

5 [a] l frt c 𝔊𝔏 וְבָא ‖ [b] ca 50MSS Edd מִקְרָאֶיהָ—(𝔊 ?מִבְרָשֶׁיהָ) ‖ [c-c] כל > 10MSS (Norzi); l prb כָּל כְּבוֹד ‖ [d-d] prps כְּבוֹד יהוה חֻפָּה וְסֻכָּה׃ (cf 𝔊^A) ‖ 6 [a] prps וְהָיָה ‖ [b] dl? (>𝔊) ‖ Cp 5, 4 2MSS Vrs לו ‖ 9 𝔊𝔏 + ἠκούσθη γάρ; ins prb נִשְׁבַּע (e נשמע ׳ל) לָכֵן (cf 22,14); prps בַּאדֹנָי (*per dominum*) pro באזני ‖ 13 2MSS מֵתֵי; prps מְזֵה (Dt 32,24).

14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְּׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק
וְיָרַד הֲדָרָהּ וַהֲמוֹנָהּ וּשְׁאוֹנָהּ וְעָלֵז בָּהּ׃
15 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים תִּשְׁפַּלְנָה׃
16 וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה׃
17 וְרָעוּ כְבָשִׂים כְּדָבְרָם וְחָרְבוֹת מֵחִים גָּרִים יֹאכֵלוּ׃ ס
18 הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֺן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא[a] וְכַעֲבוֹת[b] הָעֲגָלָה[a] חַטָּאָה׃
19 הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה
וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃ ס
20 הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע
שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ ס
21 הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבֹנִים׃ ס
22 הוֹי גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃
23 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ ס
24 לָכֵן כֶּאֱכֹל קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה
שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם כָּאָבָק יַעֲלֶה
כִּי מָאֲסוּ אֵת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֵת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נִאֵצוּ׃
25 עַל־כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ
וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
26 וְנָשָׂא־נֵס לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ
וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃
27 אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃
28 אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְּׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת
פַּרְסוֹת סוּסָיו כַּצַּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגִּלָּיו כַּסּוּפָה׃
29 שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג כַּכְּפִירִים וְיִנְהֹם
וְיֹאחֵז טֶרֶף וְיַפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃
30 וְיִנְהֹם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כְּנַהֲמַת־יָם
וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־[a]חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר[a] חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ[b]׃ פ

16 𝔗 *in illo* ‖ 17 𝔊 גְּדָיִם (frt gl et l ?וַחֲרָבוֹת) ‖ 18 [a] prps הַשּׁוֹר ، ، הָעֲגָלָה ‖ [b] 14MSS וּבַ' ‖ 23 l c pauc MSS 𝔊𝔖𝔙 צַדִּיק ‖ 24 𝔖 כְּמֹק ‖ 25—30 trsp post 10,4; ante 25 exc vs nonn ‖ 26 l ? לְגוֹי cf לו ‖ 28 sic 𝔖; mlt MSS שְׁ ‖ 29 Q וְשָׁאַג, K יִשְׁאַג ‖ 30 [a-a] l חֹשֶׁךְ צַר וְאוֹר ‖ [b] l ? —פִּים (vel ? —פִּיהָ).

6 ¹בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ ²שְׂרָפִים עֹמְדִים ׀ מִמַּעַל לוֹ
שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה
רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ ³וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר
ᵃקָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁᵃ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹאᵇ כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃
⁴וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן׃ ⁵וָאֹמַר
אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי
וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יוֹשֵׁב
כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃
⁶וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקַחַיִם לָקַח מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ׃ ⁷וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֺנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃
⁸וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָיᵃ אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ
וָאֹמַר הִנְנִי שְׁלָחֵנִי׃ ⁹וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃
¹⁰הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע
פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא לוֹ׃
¹¹וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר
עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב
וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה׃
¹²וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
¹³וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן
אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּםᵇ ᶜזֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּᶜ׃ פ
7 ¹וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַםִ לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ
וְלֹא יָכֹלᵃ לְהִלָּחֵם עָלֶיהָᵇ׃ ²וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־
אֶפְרָיִם וַיָּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ׃ ס
³וַיֹּאמֶר יְהוָה ᵃאֶל־יְשַׁעְיָהוּᵃ צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר יָשׁוּב
בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃

Cp 6, 1. 8 ca 100MSS יהוה ‖ 3 ᵃ⁻ᵃ orig ?קדוש ‖ ᵇ l? מְלֹאָה, cf Vrs ‖ 4 l? אֹמְנוֹת ‖ 10 l? וְשָׁב ‖ 11 l prb c 𝔊𝔙 תִּשָּׁאֵר ‖ 13 ᵃ ? dl (m cs) cf ᵇ ‖ ᵇ l c ca 100MSS Seb (𝔊?) בָּהּ (𝔙 quae expandit [? משלחת] ramos suos) ‖ ᶜ⁻ᶜ >𝔊ʰℒ; l? ז׳ ק׳ מַצֶּ׳ ‖ Cp 7, 1 ᵃ l? c 𝔊 2R 16,5 plur ‖ ᵇ ? dl (>2R) ‖ 2 prps נָחָה* vel חָנָה ‖ 3 ᵃ⁻ᵃ prps אֵלָי.

4וְאָמַרְתָּ֨ אֵלָ֜יו הִשָּׁמֵ֣ר וְהַשְׁקֵ֗ט אַל־תִּירָא֙ וּלְבָבְךָ֙ אַל־יֵרַ֔ךְ מִשְּׁנֵ֨י
זַנְב֛וֹת הָאוּדִ֥ים הָעֲשֵׁנִ֖ים הָאֵ֑לֶּה בָּחֳרִי־אַ֛ף רְצִ֥ין וַאֲרָ֖ם וּבֶן־רְמַלְיָֽהוּ׃
5יַ֕עַן כִּֽי־יָעַ֥ץ עָלֶ֛יךָ אֲרָ֖ם רָעָ֑ה אֶפְרַ֥יִם וּבֶן־רְמַלְיָ֖הוּ לֵאמֹֽר׃ 6נַעֲלֶ֨ה
בִֽיהוּדָ֤ה וּנְקִיצֶ֙נָּה֙[a] וְנַבְקִעֶ֣נָּה אֵלֵ֔ינוּ וְנַמְלִ֥יךְ מֶ֙לֶךְ֙ בְּתוֹכָ֔הּ אֵ֖ת בֶּן־
טָבְאַֽל[b]׃ ס

7כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֑ה לֹ֥א תָק֖וּם וְלֹ֥א תִהְיֶֽה׃
8כִּ֣י רֹ֤אשׁ אֲרָם֙ דַּמֶּ֔שֶׂק וְרֹ֥אשׁ דַּמֶּ֖שֶׂק רְצִ֑ין
וּבְעוֹד֙ שִׁשִּׁ֤ים וְחָמֵשׁ֙ שָׁנָ֔ה יֵחַ֥ת אֶפְרַ֖יִם מֵעָֽם׃
9וְרֹ֤אשׁ אֶפְרַ֙יִם֙ שֹֽׁמְר֔וֹן וְרֹ֥אשׁ שֹׁמְר֖וֹן בֶּן־רְמַלְיָ֑הוּ
אִ֚ם לֹ֣א תַאֲמִ֔ינוּ כִּ֖י[a] לֹ֥א תֵאָמֵֽנוּ[b]׃ ס

10וַיּ֣וֹסֶף יְהוָ֔ה דַּבֵּ֥ר אֶל־אָחָ֖ז לֵאמֹֽר׃ 11שְׁאַל־לְךָ֣ א֔וֹת מֵעִ֖ם יְהוָ֣ה
אֱלֹהֶ֑יךָ הַעְמֵ֣ק שְׁאָ֔לָה א֖וֹ הַגְבֵּ֥הַּ לְמָֽעְלָה׃ 12וַיֹּ֖אמֶר אָחָ֑ז לֹֽא־אֶשְׁאַ֥ל
וְלֹֽא־אֲנַסֶּ֖ה אֶת־יְהוָֽה׃ 13וַיֹּ֕אמֶר שִׁמְעוּ־נָ֖א בֵּ֣ית דָּוִ֑ד הַמְעַ֤ט מִכֶּם֙
הַלְא֣וֹת אֲנָשִׁ֔ים כִּ֥י תַלְא֖וּ גַּ֥ם אֶת־אֱלֹהָֽי׃ 14לָ֠כֵן יִתֵּ֨ן אֲדֹנָ֥י[a] ה֛וּא לָכֶ֖ם
א֑וֹת הִנֵּ֣ה הָעַלְמָ֗ה[b] הָרָה֙ וְיֹלֶ֣דֶת בֵּ֔ן וְקָרָ֥את[c] שְׁמ֖וֹ עִמָּ֥נוּ אֵֽל׃ 15חֶמְאָ֥ה
וּדְבַ֖שׁ יֹאכֵ֑ל לְדַעְתּ֛וֹ מָא֥וֹס בָּרָ֖ע וּבָח֥וֹר בַּטּֽוֹב׃ 16כִּ֠י בְּטֶ֨רֶם יֵדַ֥ע הַנַּ֛עַר
מָאֹ֥ס בָּרָ֖ע וּבָחֹ֣ר בַּטּ֑וֹב תֵּעָזֵ֤ב הָֽאֲדָמָה֙ אֲשֶׁ֣ר אַתָּ֣ה קָ֔ץ מִפְּנֵ֖י שְׁנֵ֥י
מְלָכֶֽיהָ׃ 17יָבִ֨יא יְהוָ֜ה עָלֶ֗יךָ וְעַֽל־עַמְּךָ֮ וְעַל־בֵּ֣ית אָבִיךָ֒ יָמִים֙ אֲשֶׁ֣ר
לֹא־בָ֔אוּ לְמִיּ֥וֹם סוּר־אֶפְרַ֖יִם מֵעַ֣ל יְהוּדָ֑ה אֵ֖ת מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ ס

18וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִשְׁרֹ֤ק יְהוָה֙ לַזְּב֔וּב
אֲשֶׁ֥ר בִּקְצֵ֖ה יְאֹרֵ֣י מִצְרָ֑יִם וְלַ֨דְּבוֹרָ֔ה אֲשֶׁ֖ר בְּאֶ֥רֶץ אַשּֽׁוּר׃
19וּבָ֨אוּ וְנָח֤וּ כֻלָּם֙ בְּנַחֲלֵ֣י הַבַּתּ֔וֹת וּבִנְקִיקֵ֖י הַסְּלָעִ֑ים
וּבְכֹל֙ הַנַּֽעֲצוּצִ֔ים וּבְכֹ֖ל הַנַּהֲלֹלִֽים׃
20בַּיּ֣וֹם הַה֡וּא יְגַלַּ֣ח אֲדֹנָ֡י בְּתַעַר֩ הַשְּׂכִירָ֨ה בְּעֶבְרֵ֥י נָהָ֛ר בְּמֶ֥לֶךְ אַשּׁ֖וּר
אֶת־הָרֹ֖אשׁ וְשַׂ֣עַר הָרַגְלָ֑יִם וְגַ֥ם אֶת־הַזָּקָ֖ן תִּסְפֶּֽה׃ ס
21וְהָיָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא יְחַיֶּה־אִ֛ישׁ עֶגְלַ֥ת בָּקָ֖ר וּשְׁתֵּי־צֹֽאן׃
22וְהָיָ֗ה מֵרֹ֛ב עֲשׂ֥וֹת חָלָ֖ב יֹאכַ֣ל חֶמְאָ֑ה
כִּֽי־חֶמְאָ֤ה וּדְבַשׁ֙ יֹאכֵ֔ל כָּל־הַנּוֹתָ֖ר בְּקֶ֥רֶב הָאָֽרֶץ׃

4[b] 𝔊𝔏 aliter ‖ 5 ⌐¬ >𝔊[b]𝔏 ‖ 6 [a] l ? וּנְצִיקֶנָּה ‖ [b] l ? טָבְאֵל (cf 𝔊 Ταβεηλ) ‖
9 [a] prps בִּי (trsp [a]) ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖 (συνῆτε, *intelligetis*) תָבִינוּ ‖ 11 l c ΑΣΘ שְׁאֹלָה
(εἰς ᾅδην) ‖ 14 [a] ca 40MSS יהוה ‖ [b] 𝔊 ἡ παρθένος ΑΣΘ νεᾶνις ‖ [c] nonn MSS ?
קָרָאתְ, 𝔊[BA] ΑΣΘ καλέσεις, 𝔊* καλέσει, 𝔊[Q*]𝔏 *vocabitis*, 𝔙 *vocabitur*; l 𝔐 ‖
15 𝔊 πρὶν ἢ γνῶναι ‖ 17. 20 ⌐¬ add? ‖ 22 ⌐¬ >𝔊(*); 22a add?.

23 וְהָיָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא
יִֽהְיֶ֣ה כָל־מָק֗וֹם אֲשֶׁ֧ר יִֽהְיֶה־שָּׁ֛ם אֶ֥לֶף גֶּ֖פֶן בְּאֶ֣לֶף כָּ֑סֶף
לַשָּׁמִ֥יר וְלַשַּׁ֖יִת יִֽהְיֶֽה׃
24 בַּחִצִּ֥ים וּבַקֶּ֖שֶׁת יָ֣בוֹא שָׁ֑מָּה כִּֽי־שָׁמִ֥יר וָשַׁ֖יִת תִּֽהְיֶ֥ה כָל־הָאָֽרֶץ׃
25 וְכֹ֣ל הֶהָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר בַּמַּעְדֵּר֙ יֵעָ֣דֵר֔וּן
לֹֽא־תָב֣וֹא שָׁ֔מָּה יִרְאַ֖ת שָׁמִ֣יר וָשָׁ֑יִת
וְהָיָה֙ לְמִשְׁלַ֣ח שׁ֔וֹר וּלְמִרְמַ֖ס שֶֽׂה׃ ס

8 1 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י קַח־לְךָ֖ גִּלָּי֣וֹן גָּד֑וֹל וּכְתֹ֤ב עָלָיו֙ בְּחֶ֣רֶט אֱנ֔וֹשׁ
לְמַהֵ֥ר שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בַּֽז׃ 2 וְאָעִ֣ידָה לִּ֔י עֵדִ֖ים נֶאֱמָנִ֑ים אֵ֚ת אוּרִיָּ֣ה הַכֹּהֵ֔ן
וְאֶת־זְכַרְיָ֖הוּ בֶּ֥ן יְבֶרֶכְיָֽהוּ׃ 3 וָאֶקְרַב֙ אֶל־הַנְּבִיאָ֔ה וַתַּ֖הַר וַתֵּ֣לֶד בֵּ֑ן ס
וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י קְרָ֣א שְׁמ֔וֹ מַהֵ֥ר שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בַּֽז׃ 4 כִּ֗י בְּטֶ֙רֶם֙ יֵדַ֣ע
הַנַּ֔עַר קְרֹ֖א אָבִ֣י וְאִמִּ֑י יִשָּׂ֣א ׀ אֶת־חֵ֣יל דַּמֶּ֗שֶׂק וְאֵת֙ שְׁלַ֣ל שֹֽׁמְר֔וֹן לִפְנֵ֖י
מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ ס 5 וַיֹּ֣סֶף יְהוָ֔ה דַּבֵּ֥ר אֵלַ֛י ע֖וֹד לֵאמֹֽר׃

6 יַ֗עַן כִּ֤י מָאַס֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֵ֚ת מֵ֣י הַשִּׁלֹ֔חַ הַהֹלְכִ֖ים לְאַ֑ט
וּמְשׂ֥וֹשׂ אֶת־רְצִ֖ין וּבֶן־רְמַלְיָֽהוּ׃
7 וְלָכֵ֡ן הִנֵּ֣ה אֲדֹנָי֩ מַעֲלֶ֨ה עֲלֵיהֶ֜ם אֶת־מֵ֣י הַנָּהָ֗ר הָעֲצוּמִים֙ [וְהָ֣רַבִּ֔ים
אֶת־מֶ֥לֶךְ אַשּׁ֖וּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹד֑וֹ
וְעָלָה֙ עַל־כָּל־אֲפִיקָ֔יו וְהָלַ֖ךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָֽיו׃
8 וְחָלַ֤ף בִּֽיהוּדָה֙ שָׁטַ֣ף[a] וְעָבַ֔ר עַד־צַוָּ֖אר יַגִּ֑יעַ
וְהָיָה֙ מֻטּ֣וֹת כְּנָפָ֔יו מְלֹ֥א רֹֽחַב־אַרְצְךָ֖[b] עִמָּ֥נוּ אֵֽל׃ ס
9 רֹ֤עוּ עַמִּים֙ וָחֹ֔תּוּ וְהַֽאֲזִ֔ינוּ כֹּ֖ל מֶרְחַקֵּי־אָ֑רֶץ
הִתְאַזְּר֣וּ וָחֹ֔תּוּ הִֽתְאַזְּר֖וּ וָחֹֽתּוּ׃
10 עֻ֥צוּ עֵצָ֖ה וְתֻפָ֑ר דַּבְּר֤וּ דָבָר֙ וְלֹ֣א יָק֔וּם כִּ֥י עִמָּ֖נוּ אֵֽל׃ ס
11 כִּי֩ כֹ֨ה אָמַ֧ר יְהוָ֛ה אֵלַ֖י כְּחֶזְקַ֣ת[a] הַיָּ֑ד וְיִסְּרֵ֕נִי[b] מִלֶּ֛כֶת בְּדֶ֥רֶךְ הָֽעָם־
הַזֶּ֖ה לֵאמֹֽר׃

12 לֹא־תֹאמְר֣וּן קֶ֔שֶׁר לְכֹ֧ל אֲשֶׁר־יֹאמַ֛ר הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה קָ֑שֶׁר
וְאֶת־מוֹרָא֥וֹ לֹא־תִֽירְא֖וּ וְלֹ֥א תַעֲרִֽיצוּ׃ [מַעֲרִֽיצְכֶֽם׃
13 אֶת־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֹת֣וֹ תַקְדִּ֑ישׁוּ וְה֥וּא מוֹרַאֲכֶ֖ם וְה֥וּא

Cp 8, 2 l c 𝔊𝔗𝔖 וְהָעִידָה ‖ 6 [a—a] l prb וּמָסוֹס מִפְּנֵי ‖ 8 [a] 18MSS וְשׁ׳ ‖ [b] prps אֶרֶץ כִּי (?) ‖ 9 𝔊𝔏 דְּעוּ ‖ 11 [a] sic 𝔅 c mlt MSS; ca 40MSS Edd כְּח׳ ‖ [b] l וַיְסִרֵנִי aut וְיִסְּרֵנִי ‖ 12 prps קֹדֶשׁ vel קָדֹשׁ ‖ 13 prps (retento קשר in 12) תַּקְשִׁירוּ.

14 וְהָיָה [a]לְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶן[a] נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לִשְׁנֵי בָתֵּי יִשְׂרָאֵל
לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשֵׁב[b] יְרוּשָׁלָֽם׃
15 וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּֽדוּ׃ ס
16 צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָֽי׃ 17 וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו
מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי־לֽוֹ׃ 18 הִנֵּה אָנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה
לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּֽוֹן׃
ס 19 וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים הַֽמְצַפְצְפִים
וְהַמַּהְגִּים הֲלוֹא־עַם אֶל־אֱלֹהָיו יִדְרֹשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִֽים׃
20 לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לוֹ שָֽׁחַר׃
21 וְעָבַר בָּהּ נִקְשֶׁה וְרָעֵב וְהָיָה כִֽי־יִרְעַב וְהִתְקַצַּף
וְקִלֵּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה לְמָֽעְלָה׃ 22 וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט
וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה מְעוּף צוּקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּֽח׃
23 כִּי לֹא[a] מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ
[b]כָּעֵת הָרִאשׁוֹן הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד
דֶּרֶךְ הַיָּם עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִֽם׃
9 1 הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל
יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶֽם׃
2 הִרְבִּיתָ ⌐הַגּוֹי לֹא¬ הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה
שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר
כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָֽל׃
3 כִּי ׀ אֶת־עֹל סֻבֳּלוֹ וְאֵת מַטֵּה שִׁכְמוֹ
שֵׁבֶט הַנֹּגֵשׂ בּוֹ הַחִתֹּתָ כְּיוֹם מִדְיָֽן׃
4 כִּי כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה מְגוֹלָלָה בְדָמִים
וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה מַאֲכֹלֶת אֵֽשׁ׃
5 כִּֽי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ
וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָא[a] שְׁמוֹ
פֶּלֶא יוֹעֵץ [b]אֵל גִּבּוֹר אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלֽוֹם[b]׃
6 לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ

14 [a-a] prps לאבן ‖ [b] 7MSS 𝔊𝔏ΣS𝔗 לְיוֹשְׁבֵי ‖ 20 ? exc vb nonn, cf 𝔊𝔏 ‖ 23 [a] l ? הֲלֹא ‖ [b] 𝔅 hic incip cp 9 (sed frt secundum 𝔙) ‖ Cp 9, 2 ⌐¬ ca 20MSS QS𝔗 הגוי לו, l הַגִּילָה ‖ 3 prps מוֹטַת (58,6. 9) ‖ 4 l ? מְגֹאָלָה ‖ 5 [a] 𝔊 prb וַיִּקָּרֵא (καλεῖται) ‖ [b-b] > 𝔊^{B+MSS}(※) 𝔏 (habent pro his vb alia) ‖ 6 25MSS Q לְמַרְבֵּה; l frt (cf 𝔊) רַבָּה (לם dittogr).

לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס
7 דָּבָר שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל׃
8 וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן
בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב לֵאמֹר׃
9 לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית נִבְנֶה שִׁקְמִים גֻּדָּעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף׃
10 וַיְשַׂגֵּב יְהוָה אֶת־צָרֵי רְצִין עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃
11 אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
12 וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ[a] וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת[b] לֹא דָרָשׁוּ׃ ס
13 וַיַּכְרֵת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן יוֹם אֶחָד׃
14 זָקֵן וּנְשׂוּא־פָנִים הוּא הָרֹאשׁ וְנָבִיא מוֹרֶה־שֶּׁקֶר הוּא הַזָּנָב׃
15 וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם־הַזֶּה מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃
16 עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־יִשְׂמַח[a] אֲדֹנָי[b] וְאֶת־יְתֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנֹתָיו
כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמֵרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֵר נְבָלָה [לֹא יְרַחֵם
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
17 כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל
וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃
18 בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת[a] נֶעְתַּם[b] אָרֶץ וַיְהִי הָעָם [c]כְּמַאֲכֹלֶת אֵשׁ[c]
אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃
19 וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ
[a]אִישׁ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ[b] יֹאכֵלוּ[a]׃
20 מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס
10 1 הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים עָמָל כִּתֵּבוּ׃
2 לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי
לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃
3 וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא

8 exc vb nonn (exempl gr כִּי יֹאמְרוּ) ‖ 10 ⁻ ca 40MSS שָׂרֵי ר׳; 𝔊 צָרֵי הַר ‖ 12 [a] l c 1MS הַמַּכֶּה (al מַכֵּהוּ) ‖ [b] >𝔊[h](※) ‖ 16 [a] l צָרָה; l (צרה רצין pro) צִין frt יִפְסַח (pr יפשח), vel l ? יִשְׁמַח cf arab *samuḥa, clemens fuit* ‖ [b] frt dl (cf 1) ‖ 18 [a] dl; >𝔊 ‖ [b] l prb c 𝔊𝔗 נִצְּתָה (𝔖 נִתְעָה?) ‖ [c–c] prps כְּמוֹ אָכְלֵי אֵשׁ (?) ‖ 19 [a–a] trsp (om אִישׁ?) in fin vs 18 ‖ [b] 𝔊[A1] (ἀδελφοῦ) 𝔗 רֵעוֹ.

עַל־מִי֙ תָּנ֣וּסוּ לְעֶזְרָ֔ה וְאָ֥נָה תַעַזְב֖וּ כְּבוֹדְכֶֽם׃
4 ^a בִּלְתִּ֤י כָרַע֙ תַּ֣חַת אַסִּ֔יר^a וְתַ֥חַת הֲרוּגִ֖ים יִפֹּ֑לוּ
בְּכָל־זֹאת֙ לֹא־שָׁ֣ב אַפּ֔וֹ וְע֖וֹד יָד֥וֹ נְטוּיָֽה׃^b ס
5 ה֥וֹי אַשּׁ֖וּר שֵׁ֣בֶט אַפִּ֑י וּמַטֶּה־ה֥וּא בְיָדָ֖ם זַעְמִֽי׃
6 בְּג֤וֹי חָנֵף֙ אֲשַׁלְּחֶ֔נּוּ וְעַל־עַ֥ם עֶבְרָתִ֖י אֲצַוֶּ֑נּוּ
לִשְׁלֹ֤ל שָׁלָל֙ וְלָבֹ֣ז בַּ֔ז וּלְשִׂימ֥וֹ מִרְמָ֖ס כְּחֹ֥מֶר חוּצֽוֹת׃
7 וְהוּא֙ לֹא־כֵ֣ן יְדַמֶּ֔ה וּלְבָב֖וֹ לֹא־כֵ֣ן יַחְשֹׁ֑ב
כִּ֚י לְהַשְׁמִ֣יד בִּלְבָב֔וֹ וּלְהַכְרִ֥ית גּוֹיִ֖ם לֹ֥א מְעָֽט׃ 8 כִּ֖י יֹאמַ֑ר
הֲלֹ֥א שָׂרַ֛י יַחְדָּ֖ו מְלָכִֽים׃ 9 הֲלֹ֥א כְּכַרְכְּמִ֖ישׁ כַּלְנ֑וֹ
אִם־לֹ֤א כְאַרְפַּד֙ חֲמָ֔ת אִם־לֹ֥א כְדַמֶּ֖שֶׂק שֹׁמְרֽוֹן׃
10 כַּאֲשֶׁר֙ מָצְאָ֣ה יָדִ֔י לְמַמְלְכֹ֖ת הָֽאֱלִ֑יל
וּפְסִ֣ילֵיהֶ֔ם מִירוּשָׁלִַ֖ם וּמִשֹּׁמְרֽוֹן׃
11 הֲלֹ֗א כַּאֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֛יתִי לְשֹׁמְר֖וֹן וְלֶאֱלִילֶ֑יהָ
כֵּ֛ן אֶֽעֱשֶׂ֥ה לִירוּשָׁלִַ֖ם וְלַעֲצַבֶּֽיהָ׃ ס
12 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יְבַצַּ֤ע אֲדֹנָי֙ אֶת־כָּל־מַֽעֲשֵׂ֔הוּ בְּהַ֥ר צִיּ֖וֹן וּבִירוּשָׁלִָ֑ם אֶפְקֹ֗ד
עַל־פְּרִי־גֹ֙דֶל֙ לְבַ֣ב מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֔וּר וְעַל־תִּפְאֶ֖רֶת ר֥וּם עֵינָֽיו׃ 13 כִּ֣י אָמַ֗ר
בְּכֹ֤חַ יָדִי֙ עָשִׂ֔יתִי וּבְחָכְמָתִ֖י כִּ֣י נְבֻנ֑וֹתִי
וְאָסִ֣יר^a ׀ גְּבוּלֹ֣ת עַמִּ֗ים וַעֲתִידֹֽתֵיהֶם֙^b שׁוֹשֵׂ֔תִי^c
וְאוֹרִ֥יד^a כַּאבִּ֖יר^d יוֹשְׁבִֽים׃
14 וַתִּמְצָ֨א כַקֵּ֤ן ׀ יָדִי֙ לְחֵ֣יל הָֽעַמִּ֔ים
וְכֶאֱסֹף֙ בֵּיצִ֣ים עֲזֻב֔וֹת כָּל־הָאָ֖רֶץ אֲנִ֣י אָסָ֑פְתִּי
וְלֹ֤א הָיָה֙ נֹדֵ֣ד כָּנָ֔ף וּפֹצֶ֥ה פֶ֖ה וּמְצַפְצֵֽף׃
15 הֲיִתְפָּאֵר֙ הַגַּרְזֶ֔ן עַ֖ל הַחֹצֵ֣ב בּ֑וֹ אִם־יִתְגַּדֵּ֤ל הַמַּשּׂוֹר֙ עַל־מְנִיפ֔וֹ
כְּהָנִ֥יף שֵׁ֙בֶט֙ אֶת^a־מְרִימָ֔יו^b כְּהָרִ֥ים מַטֶּ֖ה לֹא־עֵֽץ׃ ס
16 לָ֠כֵן יְשַׁלַּ֨ח הָאָד֜וֹן יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ בְּמִשְׁמַנָּ֖יו רָז֑וֹן
וְתַ֧חַת כְּבֹד֛וֹ יֵקַ֥ד יְקֹ֖ד כִּיק֥וֹד אֵֽשׁ׃

Cp 10, 4 ^a-a l ? . . לְבִלְתִּי כְרֹעַ; prps בִּלְתִּי כֹּרַעַת חַת אֹסִיר ‖ ^b cf ad 5,25 ‖ 5 ^a-a ? gl et l ? וּמַטֵּה (9MSS וּמַטֵּהוּ), vel l c 𝔏 pro 5b tantummodo הוּא בידם ‖ 6 Q וּלְשׂוּמוֹ ‖ 9 𝔊 Χαλαννη (cf Am 6,2), ass *Kullani* ‖ 10 prps הָאֵלֶּה (הָאֵל) לְכֹל— cf 𝔊?; sed l prb 𝔐 ‖ 12 𝔊 ἐπάξει; l ? יַפְ׳ ‖ 13 ^a l וְאָ׳ et וָאוֹ׳ cf 14 ‖ ^b Q —וֹד׳, K —ִיד׳ ‖ ^c mlt MSS שׁוּסֵיתִי ‖ ^d K כְּאַבִּיר, Q כַּבִּיר (𝔊? 𝔏 עָרִים וְיוֹ׳ [καὶ σείσω πόλεις κατοικουμένας, *cum habitantibus*]; prps בֶּעָפָר) ‖ 15 ^a sic 𝔖 c $MS^{P}+1^{M}$; mlt MSS Edd minus recte וְאֶת ‖ ^b l c 9MSS —מוֹ ‖ 16 >3MSS 𝔊.

17 וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה
וּבָעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃
18 וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמִלּוֹ מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה
וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס׃
19 וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יִכְתְּבֵם׃ ס
20 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
לֹא־יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־יַעֲקֹב
לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת׃
21 שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃
22 כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם
שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃
23 כִּי כָלָה וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי °יְהוִה צְבָאוֹת° עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ ס
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירָא עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר
בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא־עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ 25 כִּי־עוֹד מְעַט מִזְעָר
וְכָלָה זַעַם[a] וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם[b]׃ 26 וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט
כְּמַכַּת מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ עַל־הַיָּם וּנְשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃
27 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
יָסוּר סֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל °צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל
עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן°׃ 28 בָּא עַל־עַיַּת
עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃
29 עָבְרוּ מַעְבָּרָה גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ
חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃
30 צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה
עֲנִיָּה עֲנָתוֹת׃ 31 נָדְדָה מַדְמֵנָה
יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעִיזוּ׃ 32 עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד
יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בֵּית־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם׃ ס
33 הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פֻּארָה בְּמַעֲרָצָה
וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃

18 ? (hapaxleg) ‖ 23 °-° 24 >𝔊^h(※) ‖ 25 [a] l ? וְזַעְמִי ‖ [b] 2MSS עַד־, 6MSS תכליתם; prps עַל־תֵּבֵל יִתַּם ‖ 26 >𝔊^h ‖ 27 °-° crrp; prps צַוָּארְךָ יְחֻבָּל׃ עָלָה מִצָּפוֹן שֹׁדֵד, al צ׳ יְחֻבַּל׃ עלה מִפְּנֵי־רִמֹּן (cf 𝔊 [καταφθαρήσεται] et hod *Rammôn* ad orient a Bethel [Jdc 20,45. 47]) ‖ 28 𝔖 שׁ— ‖ 30 l c (𝔊𝔏)𝔖 עֲנִיהָ ‖ 32 l c Q Vrs בַּת ‖ 33 ca 50MSS פּוּרָה.

34וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר יִפּוֹל׃ ס
11 1וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃
2וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה
רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה׃
3וַהֲרִיחוֹ[a] בְּיִרְאַת יְהוָה
וְלֹא[b]־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃
4וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי[a]־אָרֶץ
וְהִכָּה־אֶרֶץ[b] בְּשֵׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃
5וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו׃
6וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ
וְעֵגֶל וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃
7וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן
וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ 8וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן
וְעַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃
9לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי
כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים׃ ס
10וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים
אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד׃ פ
11וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי[a] שֵׁנִית[b] יָדוֹ
לִקְנוֹת אֶת־שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם
וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת [c]וּמֵאִיֵּי הַיָּם[c]׃
12וְנָשָׂא נֵס לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃
13וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ
אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצֹר אֶת־אֶפְרָיִם׃
14וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יָבֹזּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם
אֱדוֹם וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם׃

34 l frt (יִפֹּל) בְּקַרְדֹּם ‖ Cp 11, 1 Vrs *ascendet* (?יִפְרַח) ‖ 3 [a] 𝔊𝔏𝔙 ἐμπλήσει αὐτόν (?וְהֵנִיחַ בּוֹ יְר׳) ‖ [b] 44MSS 𝔊𝔏𝔙Σ𝔗 לא ‖ 4 [a] l ? לַעֲנִיֵּי ‖ [b] l frt עָרִיץ ‖ 5 Vrs ?חָגוּר ‖ 6 𝔊𝔏 invers (et + βοσκηθήσονται) ‖ 7 prps תִּתְרָעֶינָה ‖ 8 𝔊𝔏 *cubile* 𝔙 *caverna* 𝔖 חור (l ? מְעוֹנַת cf Am 3,4; al מְעָרַת[?]) ‖ 11 [a] mlt MSS יהוה ‖ [b] 𝔊 τοῦ δεῖξαι; l ? שְׂאֵת ‖ [c-c] >𝔊[h](※) ‖ 14 l בְּכָתֵף.

15 וְהֶחֱרִים[a] יְהוָה אֵת לְשׁוֹן יָם־מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר [b]בַּעְיָם
וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ [רוּחוֹ[b]
16 וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר
כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

12 1 וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא
אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי׃
2 הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד
כִּי־עָזִּי וְזִמְרָת[a] יָהּ[b] יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
3 וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃
4 וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃
5 זַמְּרוּ יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מידעת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ׃
6 צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ פ

13 1 מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃
2 עַל הַר־נִשְׁפֶּה שְׂאוּ־נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם
הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי נְדִיבִים׃
3 אֲנִי צִוֵּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי
גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי׃
4 קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב
קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת גּוֹיִם נֶאֱסָפִים
יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צְבָא מִלְחָמָה׃
5 בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם
יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃
6 הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃
7 עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה
וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃ 8 וְנִבְהָלוּ ׀
צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחֵזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃

15 [a] 𝔊(𝔗𝔖) ἐρημώσει; l —יב ‖ [b-b] add ? 𝔊𝔖𝔙 frt 'בְּעֹצֶם ר ‖ Cp 12, 1 l 'וַתְּ (et frt שָׁב) ‖ 2 [a] 2MSS Vrs —תִי (cf Ex 15,2) ‖ [b] >𝔊ʰ(※); frt dl c nonn MSS; cf Vrs ‖ 5 K מְיֻדַּעַת, Q מוּדַעַת ‖ Cp 13, 3 trsp huc לְאַפִּי et l frt מקדשי ‖ 4 l מַמְלְכוֹת, cf 𝔗 ‖ 8 deest vb ? cf Paseq.

9 הִנֵּ֤ה יוֹם־יְהוָה֙ בָּ֔א אַכְזָרִ֕י וְעֶבְרָ֖ה וַחֲר֣וֹן אָ֑ף
לָשׂ֤וּם הָאָ֙רֶץ֙ לְשַׁמָּ֔ה וְחַטָּאֶ֖יהָ יַשְׁמִ֥יד מִמֶּֽנָּה׃
10 כִּֽי־כוֹכְבֵ֤י[a] הַשָּׁמַ֙יִם֙ וּכְסִ֣ילֵיהֶ֔ם[b] לֹ֥א יָהֵ֖לּוּ אוֹרָ֑ם
חָשַׁ֤ךְ הַשֶּׁ֙מֶשׁ֙ בְּצֵאת֔וֹ וְיָרֵ֖חַ לֹא־יַגִּ֥יהַּ אוֹרֽוֹ׃
11 וּפָקַדְתִּ֤י עַל־תֵּבֵל֙ רָעָ֔ה וְעַל־רְשָׁעִ֖ים עֲוֺנָ֑ם
וְהִשְׁבַּתִּי֙ גְּא֣וֹן זֵדִ֔ים וְגַאֲוַ֥ת עָרִיצִ֖ים אַשְׁפִּֽיל׃
12 אוֹקִ֥יר אֱנ֖וֹשׁ מִפָּ֑ז וְאָדָ֖ם מִכֶּ֥תֶם אוֹפִֽיר׃
13 עַל־כֵּן֙ שָׁמַ֣יִם אַרְגִּ֔יז וְתִרְעַ֥שׁ הָאָ֖רֶץ מִמְּקוֹמָ֑הּ
בְּעֶבְרַת֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וּבְי֖וֹם חֲר֥וֹן אַפּֽוֹ׃
14 וְהָיָה֙ כִּצְבִ֣י מֻדָּ֔ח וּכְצֹ֖אן וְאֵ֣ין מְקַבֵּ֑ץ
אִ֤ישׁ אֶל־עַמּוֹ֙ יִפְנ֔וּ וְאִ֥ישׁ אֶל־אַרְצ֖וֹ יָנֽוּסוּ׃
15 כָּל־הַנִּמְצָ֖א יִדָּקֵ֑ר וְכָל־הַנִּסְפֶּ֖ה יִפּ֥וֹל בֶּחָֽרֶב׃
16 וְעֹלְלֵיהֶ֥ם יְרֻטְּשׁ֖וּ לְעֵינֵיהֶ֑ם יִשַּׁ֙סּוּ֙ בָּֽתֵּיהֶ֔ם וּנְשֵׁיהֶ֖ם תִּשָּׁגַֽלְנָה׃
17 הִנְנִ֛י מֵעִ֥יר עֲלֵיהֶ֖ם אֶת־מָדָ֑י
אֲשֶׁר־כֶּ֙סֶף֙ לֹ֣א יַחְשֹׁ֔בוּ וְזָהָ֖ב לֹ֥א יַחְפְּצוּ־בֽוֹ׃
18 [a]וּקְשָׁת֖וֹת נְעָרִ֣ים תְּרַטַּ֑שְׁנָה[a]
וּפְרִי־בֶ֙טֶן֙ לֹ֣א יְרַחֵ֔מוּ עַל[b]־בָּנִ֖ים לֹא־תָח֥וּס עֵינָֽם׃
19 וְהָיְתָ֤ה בָבֶל֙ צְבִ֣י מַמְלָכ֔וֹת תִּפְאֶ֖רֶת גְּא֣וֹן כַּשְׂדִּ֑ים
כְּמַהְפֵּכַ֣ת אֱלֹהִ֔ים אֶת־סְדֹ֖ם וְאֶת־עֲמֹרָֽה׃
20 לֹא־תֵשֵׁ֣ב לָנֶ֔צַח וְלֹ֥א תִשְׁכֹּ֖ן עַד־דּ֣וֹר וָד֑וֹר
וְלֹא־יַהֵ֥ל שָׁם֙ עֲרָבִ֔י וְרֹעִ֖ים לֹא־יַרְבִּ֥צוּ שָֽׁם׃
21 וְרָ֥בְצוּ־שָׁ֖ם צִיִּ֑ים וּמָלְא֥וּ בָתֵּיהֶ֖ם אֹחִ֑ים
וְשָׁ֤כְנוּ שָׁם֙ בְּנ֣וֹת יַֽעֲנָ֔ה וּשְׂעִירִ֖ים יְרַקְּדוּ־שָֽׁם׃
22 וְעָנָ֤ה[a] אִיִּים֙ בְּאַלְמְנוֹתָ֔יו[b] וְתַנִּ֖ים בְּהֵ֣יכְלֵי עֹ֑נֶג
וְקָרוֹב֙ לָב֣וֹא עִתָּ֔הּ וְיָמֶ֖יהָ לֹ֥א יִמָּשֵֽׁכוּ׃

14 1 כִּי֩ יְרַחֵ֨ם יְהוָ֜ה אֶֽת־יַעֲקֹ֗ב וּבָחַ֥ר עוֹד֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל וְהִנִּיחָ֖ם עַל־
אַדְמָתָ֑ם וְנִלְוָ֤ה הַגֵּר֙ עֲלֵיהֶ֔ם וְנִסְפְּח֖וּ עַל־בֵּ֥ית יַעֲקֹֽב׃ 2 וּלְקָחוּם עַמִּים֮
וֶהֱבִיאוּם֮ אֶל־מְקוֹמָם֒ וְהִתְנַחֲל֣וּם בֵּֽית־יִשְׂרָאֵ֗ל עַ֚ל אַדְמַ֣ת יְהוָ֔ה

9 al dl יוֹם, sed cf 13 ‖ 10 a 'כִּי frt gl ‖ b 𝔊 καὶ ὁ Ὠρ(ε)ίων ‖ 11 prps רָעָתָהּ (cf עֲוֺנָם) ‖ 13 𝔊 יִרְגַּז ‖ 15 trsp huc בחרב (m c) ‖ 16 Q תִּשָּׁכַבְנָה ‖ 18 a-a crrp; prps וְאֶת־כָּל־נְעָרִים יְנַפֵּצוּ וּנְעָרוֹת תְּרַטַּשְׁנָה, cf Jer 51,20—23 ‖ b l c 16MSS 𝔊𝔖𝔙 וְעַל et trsp frt 'וְעַל־ וגו ante 'וּפְרִי וגו ‖ 22 a l frt וְעָנוּ; 𝔊 ? וְשָׁכְנוּ (𝔊 hic incip cp 14 [per mendum typogr?]) ‖ b l —תֶיהָ (pro 'בְּאַר).

לַעֲבָדִ֖ים וְלִשְׁפָח֑וֹת וְהָי֤וּ שֹׁבִים֙ לְשֹׁ֣בֵיהֶ֔ם וְרָד֖וּ בְּנֹגְשֵׂיהֶֽם׃ ס ³וְהָיָ֗ה
בְּי֨וֹם הָנִ֤יחַ יְהוָה֙ לְךָ֔ מֵעָצְבְּךָ֖ וּמֵֽרָגְזֶ֑ךָ וּמִן־הָעֲבֹדָ֥ה הַקָּשָׁ֖ה אֲשֶׁ֥ר עֻבַּד־
בָּֽךְ׃ ⁴וְנָשָׂ֜אתָ הַמָּשָׁ֥ל הַזֶּ֛ה עַל־מֶ֥לֶךְ בָּבֶ֖ל וְאָמָ֑רְתָּ

אֵ֚יךְ שָׁבַ֣ת נֹגֵ֔שׂ שָׁבְתָ֖ה מַדְהֵבָֽה׃
⁵שָׁבַ֥ר יְהוָ֖ה מַטֵּ֣ה רְשָׁעִ֑ים שֵׁ֖בֶט מֹשְׁלִֽים׃
⁶מַכֶּ֤ה עַמִּים֙ בְּעֶבְרָ֔ה מַכַּ֖ת בִּלְתִּ֣י סָרָ֑ה
רֹדֶ֤ה בָאַף֙ גּוֹיִ֔ם מֻרְדָּ֖ף[a] בְּלִ֥י חָשָֽׂךְ[b]׃
⁷נָ֥חָה שָׁקְטָ֖ה כָּל־הָאָ֑רֶץ פָּצְח֖וּ רִנָּֽה׃
⁸גַּם־בְּרוֹשִׁ֛ים שָׂמְח֥וּ לְךָ֖ אַרְזֵ֣י לְבָנ֑וֹן
מֵאָ֣ז שָׁכַ֔בְתָּ לֹא־יַעֲלֶ֥ה הַכֹּרֵ֖ת עָלֵֽינוּ׃
⁹שְׁא֗וֹל מִתַּ֛חַת רָ֥גְזָה לְךָ֖ לִקְרַ֣את בּוֹאֶ֑ךָ
עוֹרֵ֨ר לְךָ֤ רְפָאִים֙ כָּל־עַ֣תּוּדֵי אָ֔רֶץ
הֵקִים֙ מִכִּסְאוֹתָ֔ם כֹּ֖ל מַלְכֵ֥י גוֹיִֽם׃
¹⁰כֻּלָּ֣ם יַֽעֲנ֔וּ וְיֹאמְר֖וּ אֵלֶ֑יךָ
גַּם־אַתָּ֥ה חֻלֵּ֛יתָ כָמ֖וֹנוּ אֵלֵ֥ינוּ נִמְשָֽׁלְתָּ׃
¹¹הוּרַ֥ד שְׁא֛וֹל גְּאוֹנֶ֖ךָ הֶמְיַ֣ת נְבָלֶ֑יךָ
תַּחְתֶּ֙יךָ֙ יֻצַּ֣ע רִמָּ֔ה וּמְכַסֶּ֖יךָ תּוֹלֵעָֽה׃
¹²אֵ֛יךְ נָפַ֥לְתָּ מִשָּׁמַ֖יִם הֵילֵ֣ל[a] בֶּן־שָׁ֑חַר
נִגְדַּ֣עְתָּ לָאָ֔רֶץ חוֹלֵ֖שׁ עַל־[b]גּוֹיִֽם׃
¹³וְאַתָּ֞ה אָמַ֣רְתָּ בִֽלְבָבְךָ֗ הַשָּׁמַ֙יִם֙ אֶֽעֱלֶ֔ה
מִמַּ֥עַל לְכֽוֹכְבֵי־אֵ֖ל אָרִ֣ים כִּסְאִ֑י
וְאֵשֵׁ֥ב בְּהַר־מוֹעֵ֖ד בְּיַרְכְּתֵ֥י צָפֽוֹן׃
¹⁴אֶֽעֱלֶ֖ה עַל־בָּ֣מֳתֵי עָ֑ב אֶדַּמֶּ֖ה לְעֶלְיֽוֹן׃
¹⁵אַ֧ךְ אֶל־שְׁא֛וֹל תּוּרָ֖ד אֶל־יַרְכְּתֵי־בֽוֹר׃
¹⁶רֹאֶ֙יךָ֙ אֵלֶ֣יךָ יַשְׁגִּ֔יחוּ אֵלֶ֖יךָ יִתְבּוֹנָ֑נוּ
הֲזֶ֤ה הָאִישׁ֙ מַרְגִּ֣יז הָאָ֔רֶץ מַרְעִ֖ישׁ מַמְלָכֽוֹת׃
¹⁷שָׂ֥ם תֵּבֵ֛ל כַּמִּדְבָּ֖ר וְעָרָ֣יו[a] הָרָ֑ס
[c]אֲסִירָ֖יו לֹא־פָ֥תַח[b] בָּֽיְתָה׃ ¹⁸כָּל־[c]מַלְכֵ֥י גוֹיִ֖ם
כֻּלָּ֛ם שָׁכְב֥וּ בְכָב֖וֹד אִ֥ישׁ בְּבֵיתֽוֹ׃

Cp 14, 4 l c 𝔊𝔖(𝔗) מַרְהֵבָה ║ 6 [a] l c 𝔗 מִרְדַּת (cf 𝔊) ║ [b] l frt חָשֵׂךְ ║ 9 prps הָקִים (int) ║ 11 66MSS וּמְכַסֶּךָ ║ 12 [a] l c 𝔊𝔙 (ἑωσφόρος, *Lucifer*) הֵלֵל; al הֵילֵל ║ [b] l frt כָּל (cf 𝔊); al עַל־גְּוִיּוֹת ║ 14 Var[G] בָּמוֹתֵי ║ 15 𝔐 —רָד ║ 17 [a] l ? וְעָרֶיהָ ║ [b] l frt פִּתֵּחַ ║ 17/18 [c–c] l לַאֲסִ׳ . . בֵּית הַכֶּלֶא׃; al (minus recte) trsp ׃ ad גּוֹיִם v 18.

¹⁹וְאַתָּ֞ה הָשְׁלַ֤כְתָּ מִֽקִּבְרְךָ֙ᵃ כְּנֵ֣צֶרᵇ נִתְעָ֔ב
לְב֚וּשׁ הֲרֻגִ֔ים מְטֹ֖עֲנֵי חָ֑רֶב ᶜיוֹרְדֵ֥י אֶלᵈ־אַבְנֵי־ב֖וֹרᶜ כְּפֶ֥גֶר מוּבָֽס׃
²⁰לֹא־תֵחַ֤ד אִתָּם֙ בִּקְבוּרָ֔הᵃ
כִּֽי־אַרְצְךָ֥ שִׁחַ֖תָּ עַמְּךָ֣ הָרָ֑גְתָּ
לֹֽא־יִקָּרֵ֥א לְעוֹלָ֖ם זֶ֥רַע מְרֵעִֽיםᵇ׃
²¹הָכִ֧ינוּ לְבָנָ֛יו מַטְבֵּ֖חַ בַּעֲוֺ֣ן אֲבוֹתָ֑םᵃ
בַּל־יָקֻ֙מוּ֙ וְיָ֣רְשׁוּ אָ֔רֶץ וּמָלְא֥וּ פְנֵֽי־תֵבֵ֖ל עָרִֽיםᵇ׃
²²וְקַמְתִּ֣י עֲלֵיהֶ֔ם נְאֻ֖ם יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וְהִכְרַתִּ֨י לְבָבֶ֜ל שֵׁ֧ם וּשְׁאָ֛ר וְנִ֥ין
וָנֶ֖כֶד נְאֻם־יְהוָֽה׃ ²³וְשַׂמְתִּ֛יהָ לְמוֹרַ֥שׁ קִפֹּ֖ד וְאַגְמֵי־מָ֑יִם וְטֵֽאטֵאתִ֙יהָ֙ᵃ
בְּמַטְאֲטֵ֣אᵇ הַשְׁמֵ֔ד נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ ס
²⁴נִשְׁבַּ֛ע יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֵאמֹ֑ר
אִם־לֹ֞א כַּאֲשֶׁ֤ר דִּמִּ֙יתִי֙ כֵּ֣ן הָיָ֔תָה וְכַאֲשֶׁ֥ר יָעַ֖צְתִּי הִ֥יא תָקֽוּם׃
²⁵לִשְׁבֹּ֤ר אַשּׁוּר֙ בְּאַרְצִ֔י וְעַל־הָרַ֖י אֲבוּסֶ֑נּוּ
וְסָ֤ר מֵעֲלֵיהֶם֙ עֻלּ֔וֹ וְסֻבֳּל֕וֹ מֵעַ֥ל שִׁכְמ֖וֹ יָסֽוּר׃ [כָּל־הַגּוֹיִֽם׃
²⁶זֹ֛את הָעֵצָ֥ה הַיְּעוּצָ֖ה עַל־כָּל־הָאָ֑רֶץ וְזֹ֛את הַיָּ֥ד הַנְּטוּיָ֖ה עַל־
²⁷כִּֽי־יְהוָ֧ה צְבָא֛וֹת יָעָ֖ץ וּמִ֣י יָפֵ֑ר וְיָד֥וֹ הַנְּטוּיָ֖ה וּמִ֥י יְשִׁיבֶֽנָּה׃ ס
²⁸בִּשְׁנַ֖ת־מ֣וֹת הַמֶּ֣לֶךְ אָחָ֑ז הָיָ֖ה הַמַּשָּׂ֥א הַזֶּֽה׃
²⁹אַֽל־תִּשְׂמְחִ֤י פְלֶ֙שֶׁת֙ כֻּלֵּ֔ךְ כִּ֥י נִשְׁבַּ֖ר שֵׁ֣בֶט מַכֵּ֑ךְ
כִּֽי־מִשֹּׁ֤רֶשׁ נָחָשׁ֙ יֵ֣צֵא צֶ֔פַע וּפִרְי֖וֹ שָׂרָ֥ף מְעוֹפֵֽף׃
³⁰וְרָעוּ֙ בְּכוֹרֵ֣יᵃ דַלִּ֔ים וְאֶבְיוֹנִ֖ים לָבֶ֣טַח יִרְבָּ֑צוּ
וְהֵמַתִּ֤י בָֽרָעָב֙ שָׁרְשֵׁ֔ךְᵇ וּשְׁאֵרִיתֵ֖ךְ יַהֲרֹֽגᶜ׃
³¹הֵילִ֤ילִי שַׁ֙עַר֙ זַֽעֲקִי־עִ֔יר נָמ֥וֹג פְּלֶ֖שֶׁת כֻּלֵּ֑ךְ
כִּ֤י מִצָּפוֹן֙ עָשָׁ֣ן בָּ֔א וְאֵ֥ין בּוֹדֵ֖ד בְּמוֹעָדָֽיו׃
³²וּמַה־יַּעֲנֶ֖הᵃ מַלְאֲכֵי־גֽוֹיᵇ
כִּ֤י יְהוָה֙ יִסַּ֣ד צִיּ֔וֹן וּבָ֥הּ יֶחֱס֖וּ עֲנִיֵּ֥י עַמּֽוֹ׃ ס

15 ¹מַשָּׂ֖א מוֹאָ֑ב כִּ֡י בְּלֵ֞ילᵃ שֻׁדַּ֤ד עָ֣רᵇ מוֹאָב֙ נִדְמָ֔ה
כִּ֚י בְּלֵ֣ילᵃ שֻׁדַּ֛ד קִֽיר־מוֹאָ֖ב נִדְמָֽה׃

19 ᵃ 𝔊 בֶּהָרִים (pro בַּהֲרוּגִים?); l 𝔐 ‖ ᵇ prps כְּנֵפֶל cf ΣC ‖ ᶜ⁻ᶜ trsp in init vs 20 ‖ ᵈ Or עַל (l [cf Hi 38,6] עַל־אַדְנֵי?) ‖ 20 ᵃ frt gloss ‖ ᵇ 𝔊 מֵרַע ‖ 21 ᵃ 𝔊ᴮ אֲבִיהֶם ‖ ᵇ prps עִיִּים; add (gl) ‖ 23 ᵃ Q^MSS וְטִמֵּתִיהָ ‖ ᵇ 31 MSS ־טֵי ‖ 28 𝔖 hic incip cp 15 ‖ 30 ᵃ l ? בְּכָרַי (al בֶּהָרַי) ‖ ᵇ 𝔊𝔏 זַרְעֵךְ (et antea הֵמִית) ‖ ᶜ 𝔙 אָהֲרֹג ‖ 31 prps בְּעֲמוּדָיו (sed cf Ez 21,21) ‖ 32 ᵃ ? exc vb (עַמִּי?) ‖ ᵇ l ? גּוֹיִם, vel ? exc vb (פְּלִשְׁתִּים?) ‖ Cp 15, 1 ᵃ l ? c 𝔊𝔖𝔗𝔙 בְּלַיִל (sed cf 21,11) ‖ ᵇ Var^G ־עַר.

2 [a]עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן[a] הַבָּמוֹת לְבֶכִי
עַל־נְבוֹ וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל[b]
בְּכָל־רֹאשָׁיו[c] קָרְחָה כָּל־זָקָן גְּרוּעָה[d]׃
3 בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק עַל גַּגּוֹתֶיהָ[a]
וּבִרְחֹבֹתֶיהָ[b] כֻּלֹּה יְיֵלִיל[c] יֹרֵד בַּבֶּכִי׃
4 וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נִשְׁמַע קוֹלָם
עַל־כֵּן חֲלֻצֵי מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ׃
5 לִבִּי[a] לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ[b] עַד־צֹעַר [c]עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה[c]
כִּי ׀ מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי יַעֲלֶה־בּוֹ
כִּי דֶּרֶךְ חוֹרֹנַיִם זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹעֵרוּ[d]׃
6 כִּי־מֵי נִמְרִים מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ
כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר כָּלָה דֶשֶׁא יֶרֶק לֹא הָיָה׃
7 עַל־כֵּן יִתְרָה עָשָׂה וּפְקֻדָּתָם
עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם׃
8 כִּי־הִקִּיפָה הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאָב
עַד־אֶגְלַיִם יִלְלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים יִלְלָתָהּ׃
9 כִּי מֵי דִימוֹן[a] מָלְאוּ דָם
כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן[a] נוֹסָפוֹת
לִפְלֵיטַת מוֹאָב אַרְיֵה[b] וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה[c]׃

16 1 שִׁלְחוּ[a]־[b]כַר מֹשֵׁל־אֶרֶץ[b]
מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃
2 וְהָיָה כְעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח
תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרֹת לְאַרְנוֹן׃
3 הָבִיאוּ[a] עֵצָה עֲשׂוּ[b] פְלִילָה
שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם
סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃

2 [a-a] l (דיבן 𝔖𝔗) עָלְתָה בַּת דִּיבֹן ‖ [b] l ? יֵילִיל ‖ [c] 5MSS ראשׁ, cf Jer 48,37 ‖ [d] 𝔅, pl MSS 𝔊 גדועה (𝔊 זְרַע נ׳) ‖ 3 [a] l —תָיו; exc frt vb (? מִסְפֵּד, cf Jer 48,38; 𝔊 + κόπτεσθε) ‖ [b] l —תָיו ‖ [c] cf 2[b] ‖ 4 𝔊𝔖 חַלְצֵי ‖ 5 [a] (𝔊)𝔗 לִבּוֹ ‖ [b] l בָּרִיחֹה ‖ [c-c] frt add, cf Jer 48,34 ‖ [d] l יְעַרְעֵרוּ ‖ 8 𝔅 ובאראלים, l ? וב׳ אלים (*Erelaim ?*) ‖ 9 [a] al loc (𝔙)דיבון ‖ [b] 𝔊 Αριηλ ‖ [c] 𝔊 Αδαμα = אַדְמָה; l ? אֲדֹם ‖ Cp 16, 1 [a] Edd שְׁלָחוּ ; l וְשִׁלְחוּ (𝔊𝔖 אֶשְׁלַח) ‖ [b-b] 𝔊 ὡς ἑρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν = כְּרֶמֶשׂ לָאָרֶץ; prps מַלְאֲכֵי אֶרֶץ, vel l ? אֶשְׁבֹּר מו׳ א׳ (𝔖 בר pro כר; ? = בֵּן־) ‖ vs 2 ? trsp ante 1 ‖ 3 [a] l c 11MSS Q Vrs הָבִיאִי ‖ [b] l c mlt MSS Q Vrs עֲשִׂי (K עֲשׂוּ).

4יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי[a] מוֹאָב
הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד
[b]כִּי־אָפֵס הַמֵּץ[c] כָּלָה שֹׁד[d] תַּמּוּ רֹמֵס[e] מִן־הָאָרֶץ׃ פ
5וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת [a]בְּאֹהֶל דָּוִד[a]
שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ מִשְׁפָּט וּמְהִר צֶדֶק׃
6שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא מְאֹד
גַּאֲוָתוֹ וּגְאוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃
7לָכֵן יְיֵלִיל[a] מוֹאָב לְמוֹאָב כֻּלֹּה יְיֵלִיל
לַאֲשִׁישֵׁי[b] קִיר־חֲרֶשֶׂת תֶּהְגּוּ[c] אַךְ־נְכָאִים׃
8כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה
בַּעֲלֵי גוֹיִם הָלְמוּ שְׂרוּקֶּיהָ
עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר
שְׁלֻחוֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ עָבְרוּ יָם׃
9עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה
אֲרַיָּוֶךְ דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה
כִּי עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל׃
10וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וָגִיל מִן־הַכַּרְמֶל
וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֻנָּן לֹא[a] יְרֹעָע
יַיִן בַּיְקָבִים לֹא־יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ[b] הֵידָד הִשְׁבַּתִּי[c]׃
11עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ
וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׂ׃
12וְהָיָה כִי־נִרְאָה [a]כִּי־נִלְאָה[a] מוֹאָב עַל־הַבָּמָה
וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃ ס
13זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז׃ 14וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה
לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכֹל הֶהָמוֹן
הָרָב וּשְׁאָר מְעַט מִזְעָר לוֹא כַבִּיר׃ פ

17 1מַשָּׂא דַּמָּשֶׂק
הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מַפָּלָה׃

4 [a] l c 𝔊𝔖𝔗 נִדְּחֵי מוֹאָב (𝔗[L] = נִדְּחִים) ‖ [b] ? ins עַד ‖ [c] l חֹמֵץ ‖ [d] l ? שֹׁדֵד ‖ [e] l רֹמְסִים ‖ 5 [a-a] frt add (m cs) ‖ 7 [a] cf 15,2[b] ‖ [b] Jer 48,31 אַנְשֵׁי, sic etiam 𝔗(𝔊?); l 𝔐 ‖ [c] l הָגוּ vel יֶהְגּוּ ‖ 9 l אֲרַוֶּךְ ‖ 10 [a] ca 60MSS Edd Vrs וְלֹא ‖ [b] frt dl ‖ [c] l c 𝔊 הָשְׁבָּת ‖ 11 l ? חֲרֶשֶׂת cf 7 (2MSS חָדָשׁ, cf 𝔊) ‖ 12 [a-a] ? dl ‖ 14 l frt וּשְׁאָר ‖ Cp 17, 1 >𝔊 (dittogr?); 𝔗 (לְעִיר pro) לְעִי ?; frt sic l.

²עֲזֻבוֹת עָרֵי עֲרֹעֵר° לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃
³וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק וּשְׁאָר אֲרָם
כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
⁴וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדַּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה׃
⁵וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר° קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים יִקְצוֹר
וְהָיָה כִּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים׃
⁶וְנִשְׁאַר־בּוֹ עֹלֵלֹת כְּנֹקֶף זַיִת
שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה גַּרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר
אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה °בִּסְעִפֶיהָ פֹּרִיָּה° נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
⁷בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה׃
⁸וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו
וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהָחַמָּנִים׃
⁹בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ ׀ ᵃעָרֵי מָעֻזּוֹᵃ ᵇכַּעֲזוּבַת הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִירᵇ אֲשֶׁר עָזְבוּ
מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃
¹⁰כִּי שָׁכַחַתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ
עַל־כֵּן תִּטְּעִי נִטְעֵי° נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ׃
¹¹בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי
נֵדᵃ קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָהᵇ וּכְאֵב אָנוּשׁ׃ ס
¹²הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן
וּשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן׃
¹³ᵃלְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם רַבִּיםᵇ יִשָּׁאוּןᵃ וְגָעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק
וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִיםᶜ לִפְנֵי־רוּחַ וּכְגַלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃
¹⁴לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּᵃ
זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּᵇ וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּᵇ׃ ס
18 ¹הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃
²הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מַיִם
לְכוּ ׀ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט
אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־°קָו וּמְבוּסָה

2 l (cf 𝔊 εἰς τ. αἰῶνα) עָרֶיהָ עֲדֵי־עַד ‖ 5 l קֹצֵר ‖ 6 l בִּסְעִפֵּי הַפֹּ׳ ‖ 9 ᵃ⁻ᵃ 𝔊 עָרַיִךְ עֲזוּבוֹת ‖ ᵇ⁻ᵇ l c 𝔊 —בת הַחִוִּי וְהָאֱמֹרִי (ὃν τρόπον κατέλιπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι [עז׳ א׳ > 𝔊]) ‖ 10 (𝔊)𝔗 (לֹא) נֶאֱמָנִים ‖ 11 ᵃ l נָדַד ‖ ᵇ l ? מַחֲלָה ‖ 13 ᵇ dl mtr cs (ᵃ⁻ᵃ >8MSS 𝔖) ‖ ᶜ 𝔊 λικμώντων (זֹרִים) ‖ 14 ᵃ 20MSS Vrs וְאֵ׳ ‖ ᵇ nonn MSS —סֵנוּ et —זֵנוּ (l בזז׳ [ל dittogr]) ‖ Cp 18, 2 K^Or קְוְקָו.

אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ 3כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ
כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ ס
4כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקֳוטָה[a] וְאַבִּיטָה בִמְכוֹנִי
כְּחֹם צַח עֲלֵי־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם[b] קָצִיר׃
5כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתָם־פֶּרַח וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה
וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמַּזְמֵרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר הֵתַז׃
6יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ
וְקָץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ עָלָיו תֶּחֱרָף׃ ס
7בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם[a] מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא
מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי ׀ קַו־קָו[b] וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־
מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃ פ

19 1מַשָּׂא מִצְרָיִם
הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃
2וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו
וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃
3וְנָבְקָה רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלֵּעַ
וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאִטִּים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים׃
4וְסִכַּרְתִּי[a] אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה
וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם הָאָדוֹן[b] יְהוָה צְבָאוֹת׃
5וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מֵהַיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃
6וְהֶאֶזְנִיחוּ[a] נְהָרוֹת דָּלֲלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר[b]
קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ׃ 7עָרוֹת עַל־יְאוֹר[a] עַל־פִּי יְאוֹר
וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר יִיבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃
8וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה
וּפֹרְשֵׂי מִכְמֹרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃
9וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת[a] וְאֹרְגִים חוֹרָי[b]׃
10וְהָיוּ שָׁתֹתֶיהָ[a] מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר[b] אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃

4 [a] Q^{MSS} —קָמָה, K —קוֹמָה ‖ [b] 12MSS 𝔊𝔙𝔖 בְּיוֹם ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔙 מֵעַם ‖ [b] cf ad 2 ‖ Cp 19, 3 𝔊 ταραχθήσεται (?וְנָבְכָה) ‖ 4 [a] l frt (cf Ez 30,12) וּמָכַרְתִּי ‖ [b] >𝔊 ‖ 6 [a] l וְהִזְ׳ ‖ [b] l ? מִצּ׳ vel מִיצ׳ ‖ 7 ⁀ l וְעֵבֶר כָּל־יָרָק vel וְעָבַשׁ כָּל־אָחוּ ‖ cf 𝔊 ‖ 9 [a] l ? שְׂרָקוֹת (פִּשְׁתִּים) cf 𝔖𝔙 ‖ [b] l ? חָוָרוּ (𝔊 βύσσον) ‖ 10 [a] l שָׁתֶיהָ cf 𝔊$^{B\aleph*}$ (ἐργαζόμενοι) 𝔊^{4MSS} (διαζόμενοι αὐτά) 𝔗 ‖ [b] l ? שָׂכָר (𝔊𝔖 שֵׁכָר [ζῦθον]).

11 אַךְ־אֱוִלִים שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֵצָה נִבְעָרָה
אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃
12 אַיָּם אֵפוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ נָא לָךְ
וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃
13 נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן נִשְּׁאוּ שָׂרֵי נֹף
הִתְעוּ[a] אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת[b] שְׁבָטֶיהָ׃
14 יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים
וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃
15 וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה
[וְאַגְמוֹן׃

16 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד ׀ וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־
יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף עָלָיו׃ 17 וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם
לְחָגָּא כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה צְבָאוֹת
אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ ס 18 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס
יֵאָמֵר לְאֶחָת׃ ס 19 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ
מִצְרָיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃ 20 וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ
וָרָב וְהִצִּילָם׃ 21 וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם
הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֵדֶר לַיהוָה וְשִׁלֵּמוּ׃ 22 וְנָגַף יְהוָה
אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָאָם׃ פ
23 בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם
וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר׃ ס 24 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ 25 אֲשֶׁר
בֵּרֲכוֹ יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי אַשּׁוּר
וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל׃ פ

20 1 בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בִּשְׁלֹחַ אֹתוֹ סַרְגוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיִּלָּחֶם בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכְּדָהּ׃ 2 בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
אָמוֹץ לֵאמֹר לֵךְ וּפִתַּחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ וְנַעַלְךָ תַחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶךָ

12 𝔊𝔏𝔙 וְיֹדִעוּ ‖ 13 [a] pl MSS Vrs 'וְהִ ‖ [b] l c 𝔖𝔗 פִּנֹּת ‖ 18 ca 15MSS Σ (ἡλίου) 𝔙𝔄 הַחֶרֶס; 𝔊 הַצֶּדֶק, 𝔊*× ασεδ[ἡλίου] = חֶסֶד?; ἈΘ (cf 𝔖h) 𝔖 = 𝔐 ‖ 20 prps וָרָב ‖ 24 trsp ? post ברכה ‖ 25 𝔊 בִּרְכָּה ‖ Cp 20, 1 ἈΘ Σαραγων; 𝔖 סַרְגּוֹן ‖ 2 33MSS Q Vrs רַגְלֶיךָ (partim etiam antea וּנְעָלֶיךָ).

וַיַּעַשׂ כֵּן הָלֹךְ עָרוֹם וְיָחֵף׃ פ 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ
עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ עָרוֹם וְיָחֵף שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־
כּוּשׁ׃ 4 כֵּן יִנְהַג מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שְׁבִי מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים
וּזְקֵנִים עָרוֹם וְיָחֵף וַחֲשׂוּפַי[a] שֵׁת [b]עֶרְוַת מִצְרָיִם[b]׃ 5 וְחַתּוּ וָבֹשׁוּ מִכּוּשׁ
מַבָּטָם וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ 6 וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a]
הִנֵּה־כֹה מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר נַסְנוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וְאֵיךְ נִמָּלֵט אֲנָחְנוּ׃ פ 21 1 מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם

כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלֹף
מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה׃
2 חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי
הַבּוֹגֵד ׀ בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד ׀ שׁוֹדֵד
עֲלִי עֵילָם צוּרִי מָדַי
כָּל־אַנְחָתָה הִשְׁבַּתִּי׃
3 עַל־כֵּן מָלְאוּ מָתְנַי חַלְחָלָה
צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה
נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃
4 תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי
אֵת נֶשֶׁף חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃
5 עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית אָכוֹל שָׁתֹה
קוּמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מָגֵן׃ ס
6 כִּי כֹה אָמַר אֵלַי אֲדֹנָי
לֵךְ [a]הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה[a] אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃
7 וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים
רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל
וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קָשֶׁב׃
8 וַיִּקְרָא אַרְיֵה עַל־מִצְפֶּה ׀ אֲדֹנָי
אָנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד יוֹמָם
וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נִצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת׃
9 וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים

4 [a] l prb פֵּי— ‖ [b-b] prb add(שת >𝔊) ‖ 6 [a-a] >𝔊[h](※) ‖ Cp 21, 1 >𝔊; l? מִדְבָּרִים ‖ 2 sic 𝔐 (ה raph); l frt חָתָה— vel תָי—? ‖ 5 𝔖 וּמ׳ (sic etiam 𝔗); prps מִשְׁכוּ (Ex 12,21) ‖ 6 [a-a] prps עָמְדָה מְצַפָּה; l 𝔐 ‖ 8 l frt הָרֹאֶה; al אֶרְאֶה vel רָאֵה.

וַיַּ֣עַן וַיֹּ֔אמֶר נָֽפְלָ֥ה נָֽפְלָ֖ה בָּבֶ֑ל
וְכָל־פְּסִילֵ֥י אֱלֹהֶ֖יהָ שִׁבַּ֥ר לָאָֽרֶץ׃
10 מְדֻשָׁתִ֖י וּבֶן־גָּרְנִ֑י
אֲשֶׁ֣ר שָׁמַ֡עְתִּי מֵאֵת֩ יְהוָ֨ה צְבָא֜וֹת
אֱלֹהֵ֧י יִשְׂרָאֵ֛ל הִגַּ֥דְתִּי לָכֶֽם׃ פ
11 מַשָּׂ֖א דּוּמָ֑ה אֵלַי֙ קֹרֵ֣א מִשֵּׂעִ֔יר
שֹׁמֵר֙ מַה־מִּלַּ֔יְלָה שֹׁמֵ֖ר מַה־מִּלֵּֽיל׃
12 אָמַ֣ר שֹׁמֵ֔ר אָתָ֥א בֹ֖קֶר וְגַם־לָ֑יְלָה
אִם־תִּבְעָי֥וּן בְּעָ֖יוּ שֻׁ֥בוּ אֵתָֽיוּ׃ פ
13 [a]מַשָּׂ֖א בַּעְרָ֑ב[a] בַּיַּ֙עַר֙ בַּעְרַ֣ב[b] תָּלִ֔ינוּ אֹרְח֖וֹת דְּדָנִֽים׃
14 לִקְרַ֥את צָמֵ֖א הֵתָ֣יוּ מָ֑יִם
יֹשְׁבֵי֙ אֶ֣רֶץ תֵּימָ֔א בְּלַחְמ֖וֹ קִדְּמ֥וּ נֹדֵֽד׃
15 כִּֽי־מִפְּנֵ֥י חֲרָב֖וֹת נָדָ֑דוּ מִפְּנֵ֣י׀ חֶ֣רֶב נְטוּשָׁ֗ה
וּמִפְּנֵי֙ קֶ֣שֶׁת דְּרוּכָ֔ה וּמִפְּנֵ֖י כֹּ֥בֶד מִלְחָמָֽה׃ ס
16 כִּי־כֹ֛ה אָמַ֥ר אֲדֹנָ֖י אֵלָ֑י בְּע֤וֹד שָׁנָה֙ כִּשְׁנֵ֣י שָׂכִ֔יר וְכָלָ֖ה כָּל־כְּב֥וֹד
קֵדָֽר׃ 17 וּשְׁאָ֥ר מִסְפַּר־קֶ֛שֶׁת גִּבּוֹרֵ֥י בְנֵֽי־קֵדָ֖ר יִמְעָ֑טוּ כִּ֛י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵֽי־
יִשְׂרָאֵ֖ל דִּבֵּֽר׃ פ 22 1 מַשָּׂ֖א גֵּ֣יא חִזָּי֑וֹן
מַה־לָּ֣ךְ אֵפ֔וֹא כִּֽי־עָלִ֥ית כֻּלָּ֖ךְ לַגַּגּֽוֹת׃
2 תְּשֻׁא֣וֹת׀ מְלֵאָ֗ה עִ֚יר הֽוֹמִיָּ֔ה קִרְיָ֖ה עַלִּיזָ֑ה
חֲלָלַ֙יִךְ֙ לֹ֣א חַלְלֵי־חֶ֔רֶב וְלֹ֖א מֵתֵ֥י מִלְחָמָֽה׃
3 כָּל־קְצִינַ֥יִךְ נָֽדְדוּ־[a]יַ֖חַד מִקֶּ֣שֶׁת אֻסָּ֑רוּ[a]
כָּל־נִמְצָאַ֙יִךְ֙[b] אֻסְּר֣וּ יַחְדָּ֔ו מֵרָח֖וֹק בָּרָֽחוּ׃
4 עַל־כֵּ֥ן אָמַ֛רְתִּי שְׁע֥וּ מִנִּ֖י אֲמָרֵ֣ר בַּבֶּ֑כִי
אַל־תָּאִ֣יצוּ לְנַחֲמֵ֔נִי עַל־שֹׁ֖ד בַּת־עַמִּֽי׃
5 כִּ֣י י֩וֹם מְהוּמָ֨ה וּמְבוּסָ֜ה וּמְבוּכָ֗ה לַאדֹנָ֧י יְהוִ֛ה צְבָא֖וֹת
בְּגֵ֣י חִזָּי֑וֹן מְקַרְקַ֥ר קִ֖ר וְשׁ֥וֹעַ אֶל־הָהָֽר׃
6 וְעֵילָם֙ נָשָׂ֣א אַשְׁפָּ֔ה בְּרֶ֥כֶב אָדָ֖ם פָּרָשִׁ֑ים
וְקִ֖יר עֵרָ֥ה מָגֵֽן׃ 7 וַיְהִ֥י מִבְחַר־עֲמָקַ֖יִךְ
מָ֣לְאוּ רָ֑כֶב וְהַ֙פָּרָשִׁ֔ים שֹׁ֖ת שָׁ֥תוּ הַשָּֽׁעְרָה׃

11 𝔊 τ. Ἰδουμαίας ∥ 13 a-a >𝔊 ∥ b Vrs בְּעֶרֶב; l 𝔐 ∥ 14 l c Vrs קַדְּמוּ ∥ Cp 22, 3 a-a prps (𝔊 σκληρῶς קָשֶׁת) אֲחֻזִים קָשֶׁת; l frt סָרוּ pr אסרו[1], vel (frt rectius) trsp 3aα et 3bα ∥ b l prb (cf 𝔊) כָּל־אַמִּיצַיִךְ ∥ 5 trsp huc ‸ (nonn vb add?) ∥ 6 gl ? (prps וְרֶכֶב אֲרָם עַל); l frt c 10MSS 'וּפ (cf 𝔗 + וְעִמּוֹ).

8וַיְגַל אֵת מָסַךְ יְהוּדָה וַתַּבֵּט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר׃
9וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רָבּוּ וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי הַבְּרֵכָה
הַתַּחְתּוֹנָה׃ 10וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַםִ סְפַרְתֶּם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר
הַחוֹמָה׃ 11וּמִקְוָה עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה
וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם׃
12וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא
לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק׃
13וְהִנֵּה ׀ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה הָרֹג ׀ בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן
אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן אָכוֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר נָמוּת׃
14וְנִגְלָה בְאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֺן הַזֶּה לָכֶם עַד־תְּמֻתוּן
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת׃ פ
15כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה צְבָאוֹת
לֶךְ־בֹּא אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־שֶׁבְנָא[b] אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת׃
16מַה־לְּךָ פֹה וּמִי לְךָ פֹה כִּי־חָצַבְתָּ לְּךָ פֹּה קָבֶר
חֹצְבִי מָרוֹם קִבְרוֹ חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן לוֹ׃
17הִנֵּה יְהוָה מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר וְעֹטְךָ עָטֹה׃
18צָנוֹף יִצְנָפְךָ צְנֵפָה כַּדּוּר אֶל־אֶרֶץ רַחֲבַת יָדָיִם
שָׁמָּה תָמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃
19וַהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ יֶהֶרְסֶךָ׃
20וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃
21וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻּתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אֲחַזְּקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ
וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ וּלְבֵית יְהוּדָה׃
22וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר
וְסָגַר וְאֵין פֹּתֵחַ׃ 23וּתְקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן
וְהָיָה לְכִסֵּא כָבוֹד לְבֵית אָבִיו׃ 24וְתָלוּ עָלָיו
כֹּל ׀ כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֶּאֱצָאִים וְהַצְּפִעוֹת כֹּל כְּלֵי הַקָּטָן
מִכְּלֵי הָאַגָּנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי הַנְּבָלִים׃
25בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן
וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה וְנִכְרַת הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ פ

11 >𝔊[h](※) ‖ 14 ⌒ >𝔊[h](※) ‖ 15 [a] >2MSS 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊𝔏 *Somnas* 𝔙 *Sobnas*; l אֶל־שׁ׳ ‖ 16b ? trsp ante 16a ‖ 17 ⌒ l טַלְטֵל הַגָּ׳ (inf) et trsp ⁚ ad יהוה ‖ 19 𝔖𝔙 אֶהֱ׳. ‖ 21 prps וּמִשְׁעַנְתְּךָ.

23 ¹מַשָּׂא צֹר הֵילִילוּ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ[a] כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת[b]
מִבּוֹא מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃
²דֹּמּוּ[a] [b]יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן
עֹבֵר יָם [b]מִלְאוּךְ׃ ³וּבְמַיִם רַבִּים[b]
זֶרַע שִׁחֹר [c]קְצִיר יְאוֹר תְּבוּאָתָהּ וַתְּהִי[c] סְחַר גּוֹיִם׃
⁴בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם [a]מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר[a] לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי
וְלֹא גִדַּלְתִּי בַחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃
⁵כַּאֲשֶׁר שֵׁמַע לְמִצְרָיִם יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר׃
⁶עִבְרוּ תַּרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃
⁷הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ
יֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃
⁸מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה
אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים כִּנְעָנֶיהָ נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃
⁹יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן[a]
[b]כָּל־צְבִי לְהָקֵל[b] כָּל־נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃
¹⁰עִבְרִי[a] אַרְצֵךְ כַּיְאֹר[b] בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח[c] עוֹד׃
¹¹יָדוֹ נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת
יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לַשְׁמִד מָעֻזְנֶיהָ׃
¹²וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז
הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן[a]
כִּתִּיים[b] קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃
¹³הֵן׀ אֶרֶץ כַּשְׂדִּים[a] זֶה הָעָם לֹא הָיָה אַשּׁוּר[b] יְסָדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ
בַחִינָיו[c] עֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה׃
¹⁴הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן׃ ס
¹⁵וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ
שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה׃

Cp 23, 1 [a] 𝔊 Καρχηδόνος 𝔏 *Carthaginis* ‖ [b] >𝔊; l מָעֻזְּכֶן cf 14 (trsp : cf 𝔊) ‖ 2 [a] l דֹּמּוּ vel נִדְמוּ ‖ [b-b] l frt מַלְאָכָיו בְּמַיִם רַבִּים: (trsp :) ‖ 3 [c-c] prps קְצִירוֹ תבואתה (יאור [>𝔊] et ותהי gloss) ‖ 4 [a-a] add ‖ 5 l יִשְׁמְעוּ ‖ 6 cf 1[a] ‖ 8 prps הַמְעַטֶּרָה ‖ 9 [a] l ? גָּאוֹן ‖ [b-b] l ? invers (dl כל²) ‖ 10 [a] l frt c 𝔊 עִבְדִי ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l frt מָחוֹז (cf 𝔊) ‖ 11 l מָעֻזֶּיהָ ‖ 12 [a] ca 14MSS צִיּוֹן, l 𝔐 ‖ [b] K כִּתִּיִּם, Q כִּתִּים ‖ vs 13 dub; frt crrp ‖ 13 [a] orig ? כְּנַעֲנִים vel כִּתִּים (Vrs = 𝔐) ‖ [b] trsp ? huc : (vb לא ה' אש' add?) ‖ [c] K בְּחִינָיו ?, Q בַּחוּנָיו.

16קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה
הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי׃
17וְהָיָה מִקֵּץ ׀ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּהּ
וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 18וְהָיָה סַחְרָהּ
וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה
יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃ פ

24 1הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָנֶיהָ
וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ׃ 2וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו [נֹשֵׂא[b] בוֹ׃
כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר [a]כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה[a] כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר
3הִבּוֹק ׀ תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבּוֹז ׀ תִּבּוֹז[a] כִּי יְהוָה דִּבֶּר [b]אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה[b]׃
4אָבְלָה נָבְלָה[a] הָאָרֶץ אֻמְלְלָה[a] נָבְלָה תֵּבֵל אֻמְלָלוּ מְרוֹם[b] עַם־הָאָרֶץ׃
5וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק⁀ הֵפֵרוּ [בְּרִית עוֹלָם׃
6עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ
עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃
7אָבַל תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃
8שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים
שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃
9בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃
10נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תֹּהוּ סֻגַּר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא׃
11צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה
גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ׃
12נִשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃
13כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כְּנֹקֶף זַיִת כְּעוֹלֵלֹת אִם־כָּלָה בָצִיר׃
14הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בִּגְאוֹן יְהוָה
צָהֲלוּ מִיָּם׃ 15עַל־כֵּן בָּאֻרִים כַּבְּדוּ יְהוָה
בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
16מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק

17 l הּ— ‖ Cp 24, 2 [a-a] ? add ‖ [b] mlt MSS Edd נֹשֶׁה (𝔙 נֹשֵׂא) ‖ 3 [a] trsp huc הארץ ‖ [b-b] dl (mtr cs) ‖ 4 [a] dl (mtr cs) ‖ [b] prps מָרוֹם עִם, cf 18 et 21 ‖ 5 ⁀ add? ‖ 6 𝔊 πτωχοὶ ἔσονται (= 𝔐, cf arab חרי *deminutus fuit*; al דַּלּוּ) ‖ 9 𝔊 בּשׁוּ ‖ 11 prps (cf 𝔊𝔖𝔗) עָבְרָה; l prb 𝔐 ‖ 12 𝔙 אָר—; 𝔊 in 12 b al habet text ‖ 13 Var[G] לֹלֹת— ‖ 14 ? trsp ׃ post יהוה ‖ 15 prps בָּאִיִּים cf 𝔊; l 𝔐.

וָאֹמַ֞ר רָזִי־לִ֤י רָזִי־לִי֙ א֣וֹי לִ֔י בֹּגְדִ֣ים בָּגָ֔דוּ
וּבֶ֥גֶד בּוֹגְדִ֖ים בָּגָֽדוּ׃
17 פַּ֥חַד וָפַ֖חַת וָפָ֑ח עָלֶ֖יךָ יוֹשֵׁ֥ב הָאָֽרֶץ׃
18 וְהָיָ֡ה הַנָּס֩ מִקּ֨וֹל[a] הַפַּ֜חַד יִפֹּ֣ל אֶל־הַפַּ֗חַת
וְהָֽעוֹלֶה֙ מִתּ֣וֹךְ[a] הַפַּ֔חַת יִלָּכֵ֖ד בַּפָּ֑ח
כִּֽי־אֲרֻבּ֤וֹת[b] מִמָּרוֹם֙ נִפְתָּ֔חוּ וַֽיִּרְעֲשׁ֖וּ מ֥וֹסְדֵי אָֽרֶץ׃
19 רֹ֥עָה[a] הִֽתְרֹעֲעָ֖ה הָאָ֑רֶץ[b] פּ֤וֹר הִתְפּֽוֹרְרָה֙ אֶ֔רֶץ[b] מ֥וֹט הִֽתְמוֹטְטָ֖ה [אָֽרֶץ׃
20 נ֧וֹעַ תָּנ֣וּעַ אֶ֗רֶץ כַּשִּׁכּ֔וֹר וְהִֽתְנוֹדְדָ֖ה כַּמְּלוּנָ֑ה
וְכָבַ֤ד עָלֶ֙יהָ֙ פִּשְׁעָ֔הּ וְנָפְלָ֖ה וְלֹא־תֹסִ֥יף קֽוּם׃ ס
21 וְהָיָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא יִפְקֹ֧ד יְהוָ֛ה עַל־צְבָ֥א הַמָּר֖וֹם בַּמָּר֑וֹם
וְעַל־מַלְכֵ֥י הָאֲדָמָ֖ה עַל־הָאֲדָמָֽה׃ 22 וְאֻסְּפ֨וּ אֲסֵפָ֤ה
אַסִּיר֙ עַל־בּ֔וֹר וְסֻגְּר֖וּ עַל־מַסְגֵּ֑ר וּמֵרֹ֥ב יָמִ֖ים יִפָּקֵֽדוּ׃
23 וְחָֽפְרָה֙ הַלְּבָנָ֔ה וּבוֹשָׁ֖ה הַֽחַמָּ֑ה כִּֽי־מָלַ֞ךְ יְהוָ֣ה צְבָא֗וֹת
בְּהַ֤ר צִיּוֹן֙ וּבִ֣ירוּשָׁלִַ֔ם וְנֶ֥גֶד זְקֵנָ֖יו כָּבֽוֹד׃ פ
25 1 יְהוָ֤ה אֱלֹהַי֙ אַ֔תָּה אֲרוֹמִמְךָ֙ אוֹדֶ֣ה שִׁמְךָ֔
כִּ֥י עָשִׂ֖יתָ פֶּ֑לֶא עֵצ֥וֹת מֵרָח֖וֹק אֱמ֥וּנָה אֹֽמֶן׃
2 כִּ֣י שַׂ֤מְתָּ מֵעִיר֙[a] לַגָּ֔ל קִרְיָ֥ה בְצוּרָ֖ה לְמַפֵּלָ֑ה
אַרְמ֤וֹן זָרִים֙[b] מֵעִ֔יר לְעוֹלָ֖ם לֹ֥א יִבָּנֶֽה׃
3 עַל־כֵּ֖ן יְכַבְּד֣וּךָ עַם־עָ֑ז קִרְיַ֛ת גּוֹיִ֥ם עָרִיצִ֖ים יִירָאֽוּךָ׃
4 כִּֽי־הָיִ֨יתָ מָע֥וֹז לַדָּ֛ל מָע֥וֹז לָאֶבְי֖וֹן בַּצַּר־ל֑וֹ
[a]מַחְסֶ֤ה מִזֶּ֙רֶם֙ צֵ֣ל מֵחֹ֔רֶב
כִּ֛י ר֥וּחַ עָרִיצִ֖ים כְּזֶ֥רֶם קִֽיר[b]׃ 5 כְּחֹ֣רֶב בְּצָי֗וֹן[a]
שְׁא֤וֹן זָרִים֙[c] תַּכְנִ֔יעַ חֹ֚רֶב בְּצֵ֣ל עָ֔ב
זְמִ֥יר עָרִיצִ֖ים יַעֲנֶֽה[d]׃ פ
6 וְעָשָׂה֩ יְהוָ֨ה צְבָא֜וֹת לְכָל־הָֽעַמִּ֗ים בָּהָ֣ר הַזֶּ֔ה
מִשְׁתֵּ֖ה שְׁמָנִ֑ים מִשְׁתֵּ֣ה שְׁמָרִ֔ים שְׁמָנִים֙ מְמֻ֣חָיִ֔ם
שְׁמָרִ֖ים מְזֻקָּקִֽים׃ 7 וּבִלַּע֙ בָּהָ֣ר הַזֶּ֔ה פְּנֵֽי־הַלּ֥וֹט ׀ הַלּ֖וֹט
עַל־כָּל־הָֽעַמִּ֑ים וְהַמַּסֵּכָ֥ה הַנְּסוּכָ֖ה עַל־כָּל־הַגּוֹיִֽם׃

18 [a] pro קול et תוך 𝔊 Jer 48,44s מִפְּנֵי et מִן ‖ [b] ? ins הַשָּׁמַיִם ‖ 19 [a] l רֹעַ (dittogr) ‖ [b] dl הארץ et ארץ ‖ 22 l אֻסַּף et tum הָאַסִּיר (cf 33,4) ‖ Cp 25, 2 [a] l הָעִיר (vel ? מָעוֹז) cf Vrs ‖ [b] 𝔊 ἀσεβῶν זֵדִים ‖ 3 exc vb nonn (vel ? dl קרית) ‖ 4/5 [a-a] add ‖ [b] l קֹר ‖ [c] 𝔊 זֵדִים (l frt גְּאוֹן ז' pro שְׁ' ז') ‖ [d] l תַּ' ‖ 6 Q^{MSS} ממחאים ‖ 7 l הלוט cf 1S 21,10.

⁸בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח
וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים
וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
⁹וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ [a]זֶה קִוִּינוּ לוֹ[a] וְיוֹשִׁיעֵנוּ
[b]זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ[b] נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃
10 כִּי־תָנוּחַ יַד־יְהוָה בָּהָר הַזֶּה וְנָדוֹשׁ מוֹאָב[a] תַּחְתָּיו
כְּהִדּוּשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי[b] מַדְמֵנָה׃ 11 וּפֵרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ
כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו׃
12 וּמִבְצַר מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ[a] הֵשַׁח הִשְׁפִּיל[b] הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־עָפָר׃ ס
26 ¹בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה
עִיר עָז־לָנוּ יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל׃
²פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים׃
³יֵצֶר[a] סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם[b] ׀ שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָּטוּחַ׃
⁴בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים׃
⁵כִּי הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה
יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ עַד־אֶרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר׃
⁶תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל רגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דלִּים׃
⁷אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס׃
⁸אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת־נָפֶשׁ׃
⁹נַפְשִׁי אִוִּיתִךָ בַּלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי[a] אֲשַׁחֲרֶךָּ
כִּי כַּאֲשֶׁר[b] מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
10 יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל
וּבַל־יִרְאֶה גֵּאוּת יְהוָה׃ פ 11 יְהוָה רָמָה יָדְךָ
בַּל־יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת־עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹאכְלֵם׃
12 יְהוָה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַּם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃
13 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ לְבַד־בְּךָ[b] נַזְכִּיר שְׁמֶךָ׃
14 מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ
וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד כָּל־זֵכֶר לָמוֹ׃

8 Θ 1Cor 15,54 בֻּלַּע (κατεπόθη) ‖ 9 [a-a] add cf [b-b] ‖ [b-b] >𝔊[Aℵ al] (deest etiam וְיוֹ) ‖ 10 [a] prps אוֹיֵב ‖ [b] Q 𝔊𝔖𝔙 בְּמוֹ, l c K בְּמֵי ‖ 11 dub ‖ 12 [a] l ? ־תָיו ‖ [b] ? dl ‖ Cp 26, 3 [a] l יִצְרוֹ (Hex: ιεσρο) ‖ [b] dl; >𝔊𝔖 (cf Paseq) ‖ 4 dl ? cf 𝔊 et 12,2 ‖ 5 >𝔊 (deest etiam 'עד־א) ‖ 6 >𝔊 ‖ 7 >𝔊 ‖ 8 add? ‖ 9 [a] l ? בַּבֹּקֶר ‖ [b] 𝔊 כָּאוֹר (gloss?) ‖ 10 ins ? כָּל ‖ 11 add? ‖ 13 [a] add ? ‖ [b] l ? לְבַדְּךָ ‖ 14 prps מְתֵיהֶם.

15 יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה יָסַפְתָּ לַגּוֹי נִכְבָּדְתָּ
רִחַקְתָּ כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ׃ פ
16 יְהוָה בַּצַּר פְּקָדוּךָ[a] [b]צָקוּן לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ[b]׃
17 כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ
כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃ 18 הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ
יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
19 יִחְיוּ[a] מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי[b] יְקוּמוּן [c]הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ[c] שֹׁכְנֵי עָפָר
כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ ס
20 לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגֹר דְּלָתְךָ[a] בַּעֲדֶךָ
חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע עַד־[b]יַעֲבוֹר־[b]זָעַם׃
21 כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו
וְגִלְּתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־הֲרוּגֶיהָ׃ ס
27 1 בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן
וְהָרַג אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃ ס 2 [a]בַּיּוֹם הַהוּא
כֶּרֶם חֶמֶר[b] עַנּוּ־לָהּ׃ 3 אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לִרְגָעִים אַשְׁקֶנָּה
פֶּן יִפְקֹד[a] עָלֶיהָ לַיְלָה וָיוֹם אֶצֳּרֶנָּה[b]׃ 4 חֵמָה אֵין לִי
מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת בַּמִּלְחָמָה אֶפְשְׂעָה בָהּ אֲצִיתֶנָּה יָּחַד׃
5 אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעֻזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃
6 הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל
7 הַכְּמַכַּת מַכֵּהוּ הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הֹרָג׃ [תְּנוּבָה׃ פ
8 בְּסַאסְּאָה[a] בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה[b] בְּיוֹם קָדִים׃
9 לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסִר חַטָּאתוֹ
בְּשׂוּמוֹ ׀ כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת
לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃ 10 כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד
נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל
וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה סְעִפֶיהָ׃ 11 בִּיבֹשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה

16 [a] 𝔊[ca 20MSS] פְּקַדְנוּךָ ‖ [b-b] 𝔊 ἐν θλίψει μικρᾷ (pr π.) . . ἡμῖν = בְּצוּקַת לַחַץ ‖ (בְּצַר פְּקַדְנוּךָ) צַקְנוּ מִלַּחַץ מ׳ לנו al ;צָעַקְנוּ מִלַּחַץ כִּי מ׳ לנו prps ;?מ׳ לָנוּ
17 >𝔊 ‖ 19 [a] >𝔊[I] ‖ [b] (pr תָם— cf 𝔖[𝔗]) >𝔊[I] ‖ [c-c] l c 𝔊ΑΣΘ fut ‖ 20 [a] Q תְךָ— K תֶיךָ— ‖ [b] Q[MSS] בָר— ‖ Cp 27, 2 [a] ins frt וְאָמַר ‖ [b] l c nonn MSS 𝔊[I](𝔗) חֶמֶד ‖ 3 [a] l (?עָלֶיהָ) יִפָּקֵד ‖ [b] 𝔅 צָ ‖ 4 trsp ׃ in שית (pl MSS 𝔖𝔙A׳ (וָשׁ׳) ‖ 6 l ? בַּיּוֹם הַהוּא ‖ 7 l (cf 𝔊𝔖) הֹרְגָיו ‖ 8 [a] Q[MSS] בְּסַסְּאָה (בשל׳ gl?) ‖ [b] l ? כַּקַּשׁ ‖ 9 prps לֹא כֵן.

נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא
עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֶנּוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ ס
12 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר
עַד־נַחַל מִצְרָיִם וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
13 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל
וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס

28 1 הוֹי עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים הֲלוּמֵי יָיִן׃ 2 הִנֵּה חָזָק וְאַמִּץ לַאדֹנָי
כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים
הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃
3 בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃
4 וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא שְׁמָנִים
כְּבִכּוּרָהּ בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה׃ ס
5 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת
לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃ [שָׁעְרָה׃
6 [a]וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב[b] עַל־הַמִּשְׁפָּט[a] וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי[c] מִלְחָמָה
7 וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ
כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן
תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה פָּקוּ פְּלִילִיָּה׃
8 כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ ס
9 אֶת־מִי יוֹרֶה דֵעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה
גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃
10 כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו
זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃
11 כִּי בְּלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃
12 אֲשֶׁר ׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף
וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ׃

Cp 28, 1 ⌐¬ prb dl (ex 4) ‖ 2 mlt MSS Edd ליהוה ‖ 3 l עֲטֶרֶת ‖ 4 l —רָהּ ‖ 6 a-a l c 4MSS^W ולְרוּחַ משפט ליושב על־המשפט ‖ b > G^L(※) ‖ c l לְמִ ‖ 7 l ? בַּפְּ ‖ 12 Q mlt MSS אָבוּ.

13 וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה
צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו
זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם
לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ פ
14 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לָצוֹן
מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃
15 כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת
וְעִם־שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה[a]
שִׁיט[b] שׁוֹטֵף כִּי־עֲבַר[c] לֹא יְבוֹאֵנוּ
כִּי שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ ס
16 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנְנִי יִסַּד[a] בְּצִיּוֹן אָבֶן[b] אֶבֶן בֹּחַן
פִּנַּת יִקְרַת מוּסָד מוּסָּד[c] הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ[d]׃
17 וְשַׂמְתִּי מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקָלֶת
וְיָעָה בָרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃
18 וְכֻפַּר[a] בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם[b] אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם
שׁוֹט שׁוֹטֵף[c] כִּי יַעֲבֹר וִהְיִיתֶם לוֹ לְמִרְמָס׃
19 מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם
כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה
וְהָיָה רַק־זְוָעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃
20 כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃
21 כִּי כְהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז
לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ׃
22 וְעַתָּה אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם [הָאָרֶץ׃ פ
כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־
23 הַאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃
24 הֲכֹל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ׃
25 הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יִזְרֹק

15 [a] dub (𝔊𝔏𝔙 *pactum*) ‖ [b] Q שׁוֹט; 𝔊𝔏Θ שֶׁטֶף (al pro שׁוטף leg שׁוֹטֵט [sed cf ad Jos 23,13] vel שׁוֹפֵט) ‖ [c] K עָבַר, l c Q Var[G] יַעֲבֹר ‖ 16 [a] l c 𝔊𝔗𝔖 יֹסֵד ‖ [b] >1Petr 2,6 Chrysost al ‖ [c] frt dl (>𝔊[h][※]); etiam ¹מוסד >1Petr ‖ [d] l יָחִיל vel יֵחַת, al יָמוּשׁ (𝔊 יֵבוֹשׁ) 𝔊[κAQ] 1Petr + ἐπ αὐτῷ ‖ 18 [a] l prb וְתֻפַּר, cf 8,10 ‖ [b] cf 15[a] (𝔊𝔏 *spes*, 𝔙 *pactum* ‖ [c] cf 15[b] ‖ 19 >𝔊[h](※) ‖ 22 >4MSS 𝔊[h](※)𝔖 ‖ 24 frt dl.

וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה[a] וּשְׂעֹרָה נִסְמָן[b] וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃
26 וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃
27 כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב
כִּי בַמַּטֶּה יֵחָבֶט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃
28 לֶחֶם יוּדָק כִּי לֹא לָנֶצַח אָדוֹשׁ[a] יְדוּשֶׁנּוּ
וְהָמַם גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ וּפָרָשָׁיו[b] לֹא יְדֻקֶּנּוּ׃ [תּוּשִׁיָּה׃ פ
29 גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצָאָה הִפְלִא עֵצָה הִגְדִּיל
29 1 הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָוִד
סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יִנְקֹפוּ׃
2 וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה
וְהָיְתָה לִּי כַּאֲרִיאֵל׃ 3 וְחָנִיתִי כַדּוּר[a] עָלָיִךְ
וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב וַהֲקִימֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת[b]׃
4 וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ
וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף׃
5 וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ[a] וּכְמֹץ עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים[b]
וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ 6 מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפָּקֵד
בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וּסְעָרָה וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה׃
7 וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל
וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֹדָתָהּ וְהַמְּצִיקִים לָהּ׃
8 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ
וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ
כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ ס [שׁוֹקֵקָה
9 הִתְמַהְמְהוּ[a] וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ וָשֹׁעוּ
שָׁכְרוּ[b] וְלֹא־יַיִן נָעוּ[b] וְלֹא שֵׁכָר׃
10 כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה
וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם [a]אֶת־הַנְּבִיאִים[a] וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים[b] כִּסָּה׃
11 וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ
אֶל־יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃

25 [a] >𝔊𝔖 (dittogr??) ‖ [b] >𝔊ℵAQ*(※); ΑΘ καὶ κέγχρον (?וְדֹחַן) ‖ 28 [a] l prb דּוֹשׁ ‖ [b] ΣΘ𝔖𝔙 *et ungulis* (a פרשׁ = פרס); l 𝔐 ‖ 29 >𝔏 ‖ Cp 29, 3 [a] 𝔊 כְּדָוִד; l 𝔐 ‖ [b] ca 10MSS מצדת ‖ 5 [a] l? צריך ‖ [b] trsp frt huc fin vs ‖ 7 l frt וְעַל־מְצֻבָּהּ ‖ 9 [a] l? הִתַּמְּהוּ (Hab 1,5) ‖ [b] l frt שִׁכְרוּ (𝔊) et נֹעוּ ‖ 10 [a-a], [b] prb gloss ‖ 11 Q sine artic.

12 וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא
יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ פ

13 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי[a] יַעַן כִּי נִגַּשׁ[b] הָעָם הַזֶּה
בְּפִיו[c] וּבִשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק[d] מִמֶּנִּי
וַתְּהִי[e] יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃
14 לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף[a] לְהַפְלִיא [b]אֶת־הָעָם־הַזֶּה[b] הַפְלֵא וָפֶלֶא
וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃ ס
15 הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתִּר עֵצָה
וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יֹדְעֵנוּ׃
16 הַפְכְּכֶם אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב
כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי וְיֵצֶר אָמַר לְיֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃
17 הֲלוֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃
18 וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר
וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה׃
19 וְיָסְפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃
20 כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃
21 מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּדָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשׁוּן[a] וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃ ס
22 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־[a]בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם
לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ[b]׃
23 כִּי בִרְאֹתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי
וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃
24 וְיָדְעוּ תֹעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־לֶקַח׃ ס

30 1 הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה
לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי
לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת׃
2 הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ
לָעוֹז בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם׃
3 וְהָיָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת וְהֶחָסוּת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃

13 [a] pl MSS יהוה ‖ [b] 20MSS Edd נגשׁ, l 𝔐 ‖ [c] huc trsp ׃ (sic 𝔊^B𝔏, sed בפיו ו > 𝔊^{AאQ}[※], cf Matth 15,8.9; Iren, Cypr al) ‖ [d] 𝔊𝔏 רָחַק ‖ [e] 𝔊𝔏 (μάτην) וְתֹהוּ; cf Matth ‖ 14 [a] l ? יוֹסַף ‖ [b-b] add ‖ 21 l ? יָקֹשׁוּ ‖ 22 [a] l אַל ‖ [b] Θ (ἐντραπήσεται) 𝔖 יֶחְפָּרוּ ‖ 23 add scribae ‖ Cp 30, 1 cf ad Nu 32,14.

4כִּֽי־הָי֥וּ בְצֹ֖עַן שָׂרָ֑יו וּמַלְאָכָ֖יו °חָנֵ֥ס יַגִּֽיעוּ°׃
5כֹּ֥ל הִבְאִ֖ישׁ עַל־עַ֣ם לֹא־יוֹעִ֣ילוּ לָ֑מוֹ
לֹ֤א לְעֵ֙זֶר֙ וְלֹ֣א לְהוֹעִ֔יל כִּ֥י לְבֹ֖שֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּֽה׃ ס
6מַשָּׂ֖א בַּהֲמ֣וֹת[a] נֶ֑גֶב בְּאֶ֨רֶץ צָרָ֜ה וְצוּקָ֗ה
לָבִ֨יא וָלַ֤יִשׁ מֵהֶם֙[b] אֶפְעֶ֣ה וְשָׂרָ֣ף מְעוֹפֵ֔ף
יִשְׂא֨וּ עַל־כֶּ֤תֶף עֲיָרִים֙[c] חֵֽילֵהֶ֔ם[d] וְעַל־דַּבֶּ֤שֶׁת גְּמַלִּים֙ אֽוֹצְרֹתָ֔ם
עַל־עַ֖ם לֹ֥א יוֹעִֽילוּ׃ 7וּמִצְרַ֕יִם הֶ֥בֶל וָרִ֖יק יַעְזֹ֑רוּ
לָכֵן֙ קָרָ֣אתִי לָזֹ֔את רַ֥הַב °הֵ֖ם שָֽׁבֶת°׃
8עַתָּ֗ה[a] בּ֣וֹא כָתְבָ֥הּ עַל־ל֛וּחַ אִתָּ֖ם וְעַל־סֵ֣פֶר חֻקָּ֑הּ
וּתְהִי֙ לְי֣וֹם אַחֲר֔וֹן לָעַ֖ד[b] עַד־עוֹלָֽם׃
9כִּ֣י עַ֤ם מְרִי֙ ה֔וּא בָּנִ֖ים כֶּחָשִׁ֑ים בָּנִ֕ים לֹא־אָב֥וּ שְׁמ֖וֹעַ תּוֹרַ֥ת יְהוָֽה׃
10אֲשֶׁ֨ר אָמְר֤וּ לָֽרֹאִים֙ לֹ֣א תִרְא֔וּ וְלַ֣חֹזִ֔ים לֹ֥א תֶחֱזוּ־לָ֖נוּ נְכֹח֑וֹת
דַּבְּרוּ־לָ֣נוּ חֲלָק֔וֹת חֲז֖וּ מַהֲתַלּֽוֹת׃ 11ס֚וּרוּ מִנֵּי־דֶ֔רֶךְ הַטּ֖וּ מִנֵּי־אֹ֑רַח
הַשְׁבִּ֥יתוּ מִפָּנֵ֖ינוּ אֶת־קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ ס
12 [a]לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֔ל[a] יַ֥עַן מָֽאָסְכֶ֖ם בַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה
וַֽתִּבְטְחוּ֙ בְּעֹ֣שֶׁק[b] וְנָל֔וֹז וַתִּשָּׁעֲנ֖וּ עָלָֽיו׃
13לָכֵ֗ן יִהְיֶ֤ה לָכֶם֙ הֶעָוֺ֣ן הַזֶּ֔ה כְּפֶ֣רֶץ נֹפֵ֔ל נִבְעֶ֖ה בְּחוֹמָ֣ה נִשְׂגָּבָ֑ה
אֲשֶׁר־פִּתְאֹ֥ם לְפֶ֖תַע יָב֥וֹא שִׁבְרָֽהּ׃
14וּ֠שְׁבָרָהּ כְּשֵׁ֨בֶר נֵ֧בֶל יוֹצְרִ֛ים כָּת֖וּת לֹ֣א יַחְמֹ֑ל
וְלֹֽא־יִמָּצֵ֤א בִמְכִתָּתוֹ֙ חֶ֔רֶשׂ לַחְתּ֥וֹת אֵשׁ֙ מִיָּק֔וּד וְלַחְשֹׂ֥ף מַ֖יִם
15כִּ֣י כֹֽה־אָמַר֩ אֲדֹנָ֨י יֱהֹוִ֜ה קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֗ל [מִגֶּֽבֶא׃ פ
בְּשׁוּבָ֤ה וָנַ֙חַת֙ תִּוָּ֣שֵׁע֔וּן בְּהַשְׁקֵט֙ וּבְבִטְחָ֔ה תִּהְיֶ֖ה גְּבוּרַתְכֶ֑ם
וְלֹ֖א אֲבִיתֶֽם׃ 16וַתֹּ֣אמְרוּ לֹא־כִ֛י
עַל־ס֥וּס נָנ֖וּס עַל־כֵּ֣ן תְּנוּס֑וּן
וְעַל־קַ֣ל נִרְכָּ֔ב עַל־כֵּ֖ן יִקַּ֥לּוּ רֹדְפֵיכֶֽם׃
17אֶ֣לֶף אֶחָ֗ד מִפְּנֵי֙ גַּעֲרַ֣ת אֶחָ֔ד
מִפְּנֵ֛י גַּעֲרַ֥ת חֲמִשָּׁ֖ה תָּנֻ֑סוּ עַ֣ד אִם־נֽוֹתַרְתֶּ֗ם
כַּתֹּ֙רֶן֙ עַל־רֹ֣אשׁ הָהָ֔ר וְכַנֵּ֖ס עַל־הַגִּבְעָֽה׃

4 °-° 𝔊 μάτην κοπιάσουσι (חִנָּם [18MSS] יִיגָעוּ); l 𝔐 ‖ 5 K הִבְאִישׁ, Q 18MSS הֹבִישׁ; prps (כֻּלָּם) הֵבִיאוּ שַׁי ‖ 6 [a] prps (?) בְּהֵמוֹת ‖ [b] l ? נֹהֵם ‖ [c] Q עֲיָרִים ‖ [d] ca 30MSS חילֵהם vel חילְהם ‖ 7 °-° 4MSS[W] רַהַב הֵם שׁ׳; l הַמָּשְׁבָּת vel הַמְשְׁבֶּתֶת ‖ 8 [a] nonn MSS וְע׳ ‖ [b] l c 𝔗𝔖𝔙 לְעֵד ‖ 12 [a-a] >𝔊[h](※) ‖ [b] l prb בְּעִקֵּשׁ ‖ 13 ? add ‖ 14 l ? כָּתוֹת ‖ 15 >𝔊[h](※) ‖ 16 trsp ? כי in stich sq (sed cf 1R 3,22s).

18 וְלָכֵן יְחַכֶּה יְהוָה לַחֲנַנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֶמְכֶם
כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ׃
19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלָםִ בָּכוֹ לֹא־תִבְכֶּה חָנוֹן יָחְנְךָ לְקוֹל זַעֲקֶךָ
כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ׃ 20 וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צָר וּמַיִם לָחַץ וְלֹא־יִכָּנֵף
עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת־מוֹרֶיךָ׃ 21 וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה [a]דָבָר
מֵאַחֲרֶיךָ[a] לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ כִּי תַאֲמִינוּ[b] וְכִי תַשְׂמְאִילוּ׃
22 וְטִמֵּאתֶם[a] אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ תִּזְרֵם
כְּמוֹ דָוָה צֵא[b] תֹּאמַר לוֹ׃ 23 וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה
וְלֶחֶם תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וְשָׁמֵן יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא
כַּר נִרְחָב׃ 24 וְהָאֲלָפִים וְהָעֲיָרִים עֹבְדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ
אֲשֶׁר־זֹרֶה בָרַחַת וּבַמִּזְרֶה׃ 25 וְהָיָה ׀ עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־גִּבְעָה
נִשָּׂאָה פְּלָגִים יִבְלֵי־מָיִם בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים׃ 26 וְהָיָה
אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם °כְּאוֹר
שִׁבְעַת הַיָּמִים° בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכָּתוֹ
יִרְפָּא׃ ס

27 הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ וְכֹבֶד מַשָּׂאָה
שְׂפָתָיו מָלְאוּ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת׃
28 וְרוּחוֹ כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה
לַהֲנָפָה גוֹיִם בְּנָפַת שָׁוְא וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים׃
29 הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג
וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל לָבוֹא בְהַר־יְהוָה אֶל־צוּר יִשְׂרָאֵל׃
30 וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה
בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה נֶפֶץ וָזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃
31 כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה׃
32 וְהָיָה כֹּל מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה[a] אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה עָלָיו
בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת [b]וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה[b] נִלְחַם־בָּהּ[c]׃
33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוּל[a] תָּפְתֶּה[b] [c]גַּם־הוּא[d] לַמֶּלֶךְ[c] הוּכָן הֶעְמִיק הִרְחִב

18 l prb c pc MSS יִדּוֹם ‖ 19 l frt יֹשֵׁב ‖ 20 6MSS —ךָ ‖ 21 [a-a] l ? דִּבֵּר מְאַשְּׁרֶיךָ (3,12) ‖ [b] l תֵּימִינוּ ‖ 22 [a] l c 𝔊^B א* 𝔏𝔙 וְטִמֵּאתָ ‖ [b] l ? צוֹאָה ‖ 23 ca 45MSS מִקְנְךָ ‖ 24 l זֹרָה ‖ 26 °-° add; >𝔊^h(※) ‖ 31 l ? יֻכֶּה ‖ 32 [a] l c nonn MSS מוּסָרָה, vel potius מוּסָרֹה ‖ [b-b] ? >𝔊^h(※)𝔏 ‖ [c] l c Q mlt MSS 𝔗𝔙 בָּם (K בָּהּ) ‖ 33 [a] l c 𝔊ΑΣΘ𝔖𝔙 —מוֹל ‖ [b] Σ(Θ) θαφεθ 𝔊^{al loc} ταφεθ; l frt תָּפֶת ‖ [c-c] ? add ‖ [d] K הוא, Q הִיא.

מְדֻרָתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה
נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָּהּ׃ פ
31 [1] הוֹי הַיֹּרְדִים מִצְרַיִם לְעֶזְרָה וְעַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ
וַיִּבְטְחוּ עַל־רֶכֶב כִּי רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד
וְלֹא שָׁעוּ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ׃
[2] וְגַם־הוּא חָכָם וַיָּבֵא רָע וְאֶת־דְּבָרָיו לֹא הֵסִיר
וְקָם עַל־בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
[3] וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ
וַיהוָה יַטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עָזֻר
וְיַחְדָּו כֻּלָּם יִכְלָיוּן׃ ס
[4] כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה ׀ אֵלַי
כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה וְהַכְּפִיר עַל־טַרְפּוֹ
אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא רֹעִים
מִקּוֹלָם לֹא יֵחָת וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה
כֵּן יֵרֵד יְהוָה צְבָאוֹת לִצְבֹּא עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ׃
[5] כְּצִפֳּרִים עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלָםִ
גָּנוֹן וְהִצִּיל פָּסֹחַ וְהִמְלִיט׃
[6] שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר הֶעְמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
[7] כִּי בַּיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן אִישׁ אֱלִילֵי כַסְפּוֹ
וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם חֵטְא׃
[8] וְנָפַל אַשּׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־אָדָם תְּאכְלֶנּוּ
וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו לָמַס יִהְיוּ׃
[9] וְסַלְעוֹ מִמָּגוֹר יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו
נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר־אוּר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלָםִ׃ ס
32 [1] הֵן לְצֶדֶק יִמְלָךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ׃
[2] וְהָיָה־אִישׁ כְּמַחֲבֵא־רוּחַ וְסֵתֶר זָרֶם
כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצָיוֹן כְּצֵל סֶלַע־כָּבֵד בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃
[3] וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי שֹׁמְעִים תִּקְשַׁבְנָה׃
[4] וּלְבַב נִמְהָרִים יָבִין לָדָעַת וּלְשׁוֹן עִלְּגִים תְּמַהֵר לְדַבֵּר צָחוֹת׃

Cp 31, 5 l וְהַצִּיל et וְהַמְלֵיט ‖ 7 >𝔊^h(※) ‖ 8 K^Or לא, l c Occ Q^Or לו ‖ Cp 32, 1 l וְשָׂרִים ‖ 2 l frt מִזֶּרֶם (exc vb? cf 𝔊) ‖ 3 l תְּשֹׁעֶינָה (Qal) vel תְּשַׁעֶינָה (Hof) cf Σ ἀμαυρωθήσονται 𝔙 *caligabunt* ‖ 4 gl?.

5 לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃
6 כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־[a] אָוֶן
לַעֲשׂוֹת חֹנֶף[b] וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה
לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֶה צָמֵא יַחְסִיר׃
7 וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעָץ
לְחַבֵּל עֲנָוִים בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃
8 וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ פ
9 נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלִי בָּנוֹת בֹּטְחוֹת הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃
10 יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בֹּטְחוֹת כִּי כָּלָה בָצִיר אֹסֶף בְּלִי יָבוֹא׃
11 [a]חִרְדוּ[b] שַׁאֲנַנּוֹת[a] רְגָזָה בֹּטְחוֹת פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגוֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃
12 עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים[a] עַל־שְׂדֵי־[b]חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃
13 עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה
עַלִּיזָה׃ 14 כִּי־אַרְמוֹן נֻטָּשׁ הֲמוֹן עִיר עֻזָּב עֹפֶל וָבַחַן הָיָה בְעַד מְעָרוֹת
עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃
15 עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם
וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃
16 וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ [עַד־עוֹלָם׃
17 וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת [c]הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט וָבֶטַח
18 וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם וּבְמִשְׁכְּנוֹת מִבְטַחִים וּבִמְנוּחֹת
19 וּבָרַד[a] בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשִּׁפְלָה[b] תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ [שַׁאֲנַנּוֹת׃
20 אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃ ס
33 1 הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד [a]וְלֹא־בָגְדוּ בָךְ[a]
כַּהֲתִמְךָ שׁוֹדֵד תּוּשַּׁד כַּנְּלֹתְךָ[b] לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ ס
2 יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ
הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃
3 מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרֹמְמֻתֶךָ נָפְצוּ גּוֹיִם׃
4 וְאֻסַּף שְׁלַלְכֶם אֹסֶף הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃
5 נִשְׂגָּב יְהוָה כִּי שֹׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃

5 10MSS 𝔊𝔏𝔖 וְלֹא ‖ 6 a 𝔊𝔏𝔗 יַחֲשָׁב־ ‖ b exc vb? ‖ 7 Q עֲנִיִּים, K עֲנָוִים ‖ 9 dl ? (m cs) ‖ 11 a-a prb add (ש' >𝔊) ‖ b l חֲרָדָה ‖ 12 a l סִפְדָה ‖ b l c 21MSS 𝔊𝔙 שְׂדֵה ‖ 13 dl? ‖ 14 dl ‖ 15 Q וְהַכַּ', l c K וְכַ' ‖ 17 c-c prps הַמִּשְׁפָּט בָּטַח ‖ 18 𝔖 מַ ‖ 19 a l frt וְיָרַד ‖ b 𝔊BA וְכַשְׁ'? ‖ Cp 33, 1 a-a mlt MSS לֹא . . . בוֹ ‖ b l כְּכַלּ' ‖ 2 l c nonn MSS 𝔗𝔖𝔙 זְרֹעֵנוּ ‖ 4 l frt שָׁלָל כְּמוֹ.

6 וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ[a]
חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת[b] וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אוֹצָרוֹ׃[a] פ
7 הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חֻצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָּיוּן׃
8 נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת עֹבֵר אֹרַח
הֵפֵר בְּרִית מָאַס עָרִים לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ׃
9 אָבַל אֻמְלְלָה אָרֶץ הֶחְפִּיר לְבָנוֹן קָמַל
הָיָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעֵר בָּשָׁן וְכַרְמֶל׃
10 עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה עַתָּה אֵרוֹמָם עַתָּה אֶנָּשֵׂא׃
11 תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם אֵשׁ תֹּאכַלְכֶם׃
12 וְהָיוּ עַמִּים מִשְׂרְפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ׃ ס
13 שִׁמְעוּ רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וּדְעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי׃
14 פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן חַטָּאִים אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים
מִי ׀ יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה מִי־יָגוּר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם׃
15 הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים מֹאֵס בְּבֶצַע מַעֲשַׁקּוֹת
נֹעֵר כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד אֹטֵם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ דָּמִים
וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע׃ 16 הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן
מְצָדוֹת סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים׃
17 מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחַקִּים׃
18 לִבְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים׃
19 אֶת־עַם נוֹעָז לֹא תִרְאֶה עַם עִמְקֵי שָׂפָה מִשְּׁמוֹעַ נִלְעַג לָשׁוֹן
20 חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ [אֵין בִּינָה׃
עֵינֶיךָ תִרְאֶינָה יְרוּשָׁלַםִ נָוֶה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל־יִצְעָן
בַּל־יִסַּע יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃
21 כִּי אִם־שָׁם אַדִּיר[a] יְהוָה לָנוּ מְקוֹם[b]־נְהָרִים[c] יְאֹרִים רַחֲבֵי יָדָיִם
בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃
22 כִּי יְהוָה שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ׃
23 נִטְּשׁוּ חֲבָלָיִךְ בַּל־יְחַזְּקוּ כֵן־תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס
אָז ⸢חֻלַּק עַד־⸣שָׁלָל מַרְבֶּה פִּסְחִים בָּזְזוּ בַז׃
24 וּבַל־יֹאמַר שָׁכֵן חָלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נְשֻׂא עָוֹן׃ פ

6 [a] ca 50MSS עתך; l frt עִתֶּיהָ et אוֹצָרָהּ ‖ [b] 23MSS חָכְמָה ‖ 7 7MSS —לים ‖ 8 l? עֵדִים ‖ 9 l אָבְלָה ‖ 10 sic 𝔐 (מָ) ‖ 11 l? רוּחִי כְּמוֹ ‖ 13 𝔊𝔏 fut; prps שָׁמְעוּ et יָדְעוּ ‖ 20 mlt MSS מועדינו ‖ 21 [a] prps אָפִיק (al שָׁם אדיר יִהְיֶה); frt gl ‖ [b] l? מְקוֹר (vel l? 𝔐 = *loco*) ‖ [c] gl ‖ 23 ⸢⸣ prps יְחַלֵּק עִוֵּר ‖ 24 prps חַטָּאתִי.

34 1 קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ
תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְכָל־צֶאֱצָאֶיהָ׃
2 כִּי קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל־כָּל־צְבָאָם
הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטָּבַח׃
3 וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם
וְנָמַסּוּ הָרִים מִדָּמָם׃ 4 וְנָמַקּוּ כָּל־צְבָא הַשָּׁמַיִם[⌣]
וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל
כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה׃
5 כִּי־רִוְּתָה[a] בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי[b]
הִנֵּה עַל־אֱדוֹם תֵּרֵד וְעַל־עַם חֶרְמִי[b] לְמִשְׁפָּט׃
6 חֶרֶב לַיהוָה מָלְאָה דָם הֻדַּשְּׁנָה מֵחֵלֶב
מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים מֵחֵלֶב כִּלְיוֹת אֵילִים
כִּי זֶבַח לַיהוָה בְּבָצְרָה וְטֶבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃
7 וְיָרְדוּ רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים עִם־אַבִּירִים
וְרִוְּתָה[a] אַרְצָם מִדָּם וַעֲפָרָם[b] מֵחֵלֶב יְדֻשָּׁן׃
8 כִּי יוֹם נָקָם לַיהוָה שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן׃
9 וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת וַעֲפָרָהּ לְגָפְרִית
וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת בֹּעֵרָה׃
10 לַיְלָה וְיוֹמָם לֹא[a] תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׁנָהּ
מִדּוֹר לָדוֹר תֶּחֱרָב [b]לְנֵצַח נְצָחִים[b] [c]אֵין עֹבֵר בָּהּ[c]׃
11 וִירֵשׁוּהָ קָאַת וְקִפּוֹד וְיַנְשׁוֹף וְעֹרֵב יִשְׁכְּנוּ־בָהּ
וְנָטָה עָלֶיהָ קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ׃ 12 חֹרֶיהָ
וְאֵין־שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אָפֶס׃
13 וְעָלְתָה אַרְמְנֹתֶיהָ סִירִים קִמּוֹשׂ וָחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ
וְהָיְתָה נְוֵה תַנִּים חָצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה׃
14 וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְשָׂעִיר עַל־רֵעֵהוּ יִקְרָא
אַךְ־שָׁם הִרְגִּיעָה לִּילִית וּמָצְאָה לָהּ מָנוֹחַ׃

Cp 34, 2 exc vb ? expl gr הַחֲרִם ‖ 4 ⌣ l frt גְּבָעוֹת׃ (trsp fin vs 3) (4aα >𝔊h[※]) ‖ 5 a l ? רָוְתָה ‖ b prps (חֶרֶב י(הוה et חרמו ‖ 7 a cf 5a ‖ b l ? —רָהּ ‖ 8 prps לְרָב ‖ 10 a 𝔊 ולא (vb לילה ויו׳ ad v 9 ducens [c al accent et stichor ord, sim in 10a]) ‖ b-b l ? לְנָצַח ‖ c-c >𝔊B al (※) ‖ 11 ins prb יהוה ‖ 12 ins c 𝔊 וּשְׂעִירִים יֵשְׁבוּ בָהּ וְלֹא יִהְיוּ ‖ 13 l c 𝔊 חָצֵר ‖ 14 l ? —רָהּ.

15 שָׁמָּה[a] קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ[b]
אַךְ־שָׁם נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ[c]׃
16 דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ[a] אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה
[b]אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקָדוּ[b] כִּי־פִי[c] הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן׃
17 וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה לָהֶם בַּקָּו
עַד־עוֹלָם יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ ס
35 1 יְשֻׂשׂוּם[a] מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח[b]
כַּחֲבַצָּלֶת׃ 2 פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן
כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן
הֵמָּה יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ ס
3 חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃
4 אִמְרוּ לְנִמְהֲרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם [a]נָקָם יָבוֹא
[b]גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיֹשַׁעֲכֶם[c]׃
5 אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה׃
6 אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם
כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃
7 וְהָיָה הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם
בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ[a] חָצִיר[b] לְקָנֶה וָגֹמֶא׃
8 וְהָיָה־שָׁם מַסְלוּל וָדֶרֶךְ[a] וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקָּרֵא לָהּ
לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא [b]וְהוּא־לָמוֹ[c] הֹלֵךְ דֶּרֶךְ[b] וֶאֱוִילִים לֹא יִתְעוּ׃
9 לֹא־יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיּוֹת בַּל־יַעֲלֶנָּה [a]לֹא תִמָּצֵא[a] שָׁם
וְהָלְכוּ[b] גְּאוּלִים׃ 10 וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן
וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃ פ
36 1 וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ 2 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀

15 [a] l שָׁם ‖ [b] l בְּצִיָּהּ ‖ [c] ins (ex 16) לֹא פָקָדוּ ‖ 16 [a] dl (mtr cs) ‖ [b-b] dl? cf 15[c] ‖ [c] ins c 5MSS יהוה (cf 𝔊A) ‖ 17 nonn MSS לְהֵן ‖ Cp 35, 1 [a] l יְשֻׂשׂוּ (1MS) ‖ [b] l ׃ תִפְרַח (et צָלֶת— sine ׃) ‖ 2 12MSS לָךְ ‖ 4 [a] ins נֹקֵם ‖ [b] ins יָבוֹא ‖ [c] l וְישׁ׳ ‖ 7 [a] 20MSS הּ—; l [. . .] רָבְצָה ‖ [b] l frt חֲצַר בְּנוֹת יַעֲנָה תִהְיֶה cf 34,13 ‖ 8 [a] >18MSS 𝔖; 𝔊 טָהוֹר ‖ [b-b] frt add ‖ [c] l prb לְעַמּוֹ et trsp ‸ ad דרך[3] ‖ 9 [a-a] add? ‖ [b] huc trsp שָׁם; cf 1MS 𝔊A ‖ Cp 36, 1 cf ad 2R 18,13.

אֶת־רַבְשָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַ͏ְמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחֵיל[a] כָּבֵד [b]וַיַּעֲמֹד
בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ 3 [a]וַיֵּצֵא אֵלָיו אֶלְיָקִים
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף[b] הַמַּזְכִּיר׃
4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ ס 5 אָמַרְתִּי אַךְ־
דְּבַר־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ
בִּי׃ 6 [a]הִנֵּה בָטַחְתָּ[b] עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־
הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ 7 וְכִי־תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא
הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ 8 וְעַתָּה הִתְעָרֶב נָא אֶת־
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ
רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ 9 וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי
הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃ 10 וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי
יְהוָה עָלִיתִי ⌐עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ¬ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה
אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ 11 וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח
אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־
תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ 12 וַיֹּאמֶר רַבְשָׁקֵה
הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
עַל־[a]הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֲרֵאיהֶם[b] וְלִשְׁתּוֹת אֶת־
שֵׁינֵיהֶם[c] עִמָּכֶם׃ 13 וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 14 כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־
יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ 15 וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת
בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 16 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ
אַשּׁוּר עֲשׂוּ־אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ
וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ 17 עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם

2 [a] 23MSS בְּחַיִל ‖ [b] 2R 18,17* + וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ + וַיִּקְרְאוּ אֶל־ ‖ 3 [a] 2R 18,18*
הַמֶּלֶךְ ‖ [b] cf ad 2R 18,18. 37 ‖ 4 cf ad 2R 18,19 ‖ 5 l c ca 20MSS, 2R תָּ— ‖
6 [a] 2R + עַתָּה ‖ [b] 2R + לְךָ ‖ 7 2R תֹאמְרוּן ‖ 8 2R אֶת־מֶלֶךְ ‖ 9 cf ad 2R
18,24 ‖ 10 ⌐¬ 2R (prb rectius) עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה —תוֹ ‖ 12 [a] l אֶל ‖ [b] K ?
דְּבַר ‖ 13 2R (frt rectius) חֲרָאֵיהֶם, Q צוֹאָתָם ‖ [c] K ? שֵׁינֵיהֶם, Q מֵימֵי רַגְלֵיהֶם ‖
16 2R מלך ‖ 17 2R + vb nonn et כִּי 18 init pro פֶּן.

אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים׃ 18 פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ
לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ
אַשּׁוּר׃ 19 אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוָיִם וְכִי־הִצִּילוּ
אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ 20 מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־
אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלִַם מִיָּדִי׃ 21 וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנוּ
אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֻהוּ׃ 22 וַיָּבֹא
אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף
הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה׃
37 1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק
וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ 2 וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֵת ׀ שֶׁבְנָא
הַסּוֹפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
הַנָּבִיא׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וּנְאָצָה
הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אַיִן לְלֵדָה׃ 4 אוּלַי יִשְׁמַע
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת ׀ דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֲדֹנָיו
לְחָרֵף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ
תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ 5 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ
אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה ׀
אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי׃ 7 הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־
אַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ 8 וַיָּשָׁב רַבְשָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־
מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ 9 וַיִּשְׁמַע
עַל־[a] תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֵם אִתָּךְ
וַיִּשְׁמַע[b] וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ 10 °כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־
חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר° אַל־יַשִּׁאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בּוֹטֵחַ בּוֹ
לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלִַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 11 הִנֵּה ׀ אַתָּה שָׁמַעְתָּ
אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל׃
12 הַהִצִּילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־
חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֶדֶן [a]אֲשֶׁר בִּתְלַשָּׂר[b]׃ 13 אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד
וּמֶלֶךְ לָעִיר סְפַרְוָיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ 14 וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים

18 2R הַהַצֵּל הִצ׳ ‖ 19 ins (cf ad 2R 18,34) אַיֵּה אֱלֹהֵי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן ‖ 20 >2R ‖ 22 cf 3[b] ‖ Cp 37, 3 cf ad 2R 19,3 ‖ 9 [a] Or 2R אֶל ‖ [b] 2R וַיָּשָׁב (𝔊 + καὶ . . . ἀπέστρεψεν, sed ? origin) ‖ 10 °–° >2R[𝔊] ‖ 12 [a] 2R[𝔊L] + καὶ ‖ [b] cf ad 2R ‖ 13 l ? הָעִיר (מְ׳ לָ׳ >2R[𝔊MSS]) ‖ 14 l prb c 𝔊 sing.

מִיַּ֥ד הַמַּלְאָכִ֖ים וַיִּקְרָאֵ֑הוּ וַיַּ֙עַל֙ בֵּ֣ית יְהוָ֔ה וַיִּפְרְשֵׂ֥הוּ חִזְקִיָּ֖הוּ לִפְנֵ֥י
יְהוָֽה׃ 15 וַיִּתְפַּלֵּל֙ חִזְקִיָּ֔הוּ אֶל־יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ 16 יְהוָ֨ה צְבָא֜וֹת אֱלֹהֵ֣י
יִשְׂרָאֵל֮ יֹשֵׁ֣ב הַכְּרֻבִים֒ אַתָּה־ה֤וּא הָֽאֱלֹהִים֙ לְבַדְּךָ֔ לְכֹ֖ל מַמְלְכ֣וֹת הָאָ֑רֶץ
אַתָּ֣ה עָשִׂ֔יתָ אֶת־הַשָּׁמַ֖יִם וְאֶת־הָאָֽרֶץ׃ 17 הַטֵּ֨ה יְהוָ֤ה׀ אָזְנְךָ֙ וּשְׁמָ֔ע
פְּקַ֥ח יְהוָ֛ה עֵינֶ֖ךָ[a] וּרְאֵ֑ה וּשְׁמַ֗ע אֵ֚ת כָּל[b]־דִּבְרֵ֣י סַנְחֵרִ֔יב אֲשֶׁ֣ר שָׁלַ֔ח
לְחָרֵ֖ף אֱלֹהִ֥ים חָֽי׃ 18 אָמְנָ֖ם יְהוָ֑ה הֶחֱרִ֜יבוּ[a] מַלְכֵ֥י אַשּׁ֛וּר אֶת־כָּל־
הָאֲרָצ֖וֹת[b] [c]וְאֶת־אַרְצָֽם[c]׃ 19 וְנָתֹ֥ן אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֖ם בָּאֵ֑שׁ כִּ֣י לֹא֩ אֱלֹהִ֨ים
הֵ֜מָּה כִּ֣י אִם־מַעֲשֵׂ֧ה יְדֵֽי־אָדָ֛ם עֵ֥ץ וָאֶ֖בֶן וַֽיְאַבְּדֽוּם׃ 20 וְעַתָּה֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹהֵ֔ינוּ הוֹשִׁיעֵ֖נוּ[a] מִיָּד֑וֹ וְיֵֽדְעוּ֙ כָּל־מַמְלְכ֣וֹת הָאָ֔רֶץ כִּֽי־אַתָּ֥ה יְהוָ֖ה[b]
לְבַדֶּֽךָ׃ 21 וַיִּשְׁלַח֙ יְשַֽׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמ֔וֹץ אֶל־חִזְקִיָּ֖הוּ לֵאמֹ֑ר כֹּה־אָמַ֤ר יְהוָה֙
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֚ר הִתְפַּלַּ֣לְתָּ אֵלַ֔י אֶל[a]־סַנְחֵרִ֖יב מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר[b]׃ 22 זֶ֣ה
הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה עָלָ֑יו

בָּזָ֨ה לְךָ֜ לָעֲגָ֣ה לְךָ֗ בְּתוּלַת֙ בַּת־צִיּ֔וֹן
אַחֲרֶ֙יךָ֙ רֹ֣אשׁ הֵנִ֔יעָה בַּ֖ת יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃
23 אֶת־מִ֤י חֵרַ֙פְתָּ֙ וְגִדַּ֔פְתָּ וְעַל־מִ֖י הֲרִימ֣וֹתָה קּ֑וֹל
וַתִּשָּׂ֥א מָר֛וֹם עֵינֶ֖יךָ אֶל־קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃
24 בְּיַ֣ד עֲבָדֶ֘יךָ[a] חֵרַ֣פְתָּ׀ אֲדֹנָי֒[b] וַתֹּ֗אמֶר בְּרֹ֤ב רִכְבִּי֙[c]
אֲנִ֣י[c] עָלִ֔יתִי מְר֥וֹם הָרִ֖ים יַרְכְּתֵ֣י לְבָנ֑וֹן
וְאֶכְרֹ֞ת[d] קוֹמַ֣ת אֲרָזָ֗יו מִבְחַ֣ר בְּרֹשָׁ֔יו
וְאָבוֹא֙[d] מְר֣וֹם[e] קִצּ֔וֹ יַ֖עַר כַּרְמִלּֽוֹ׃
25 אֲנִ֥י קַ֖רְתִּי וְשָׁתִ֣יתִי מָ֑יִם[a]
וְאַחְרִב֙[b] בְּכַף־פְּעָמַ֔י כֹּ֖ל יְאֹרֵ֥י מָצֽוֹר[c]׃
26 הֲלֽוֹא־שָׁמַ֤עְתָּ לְמֵֽרָחוֹק֙ אוֹתָ֣הּ עָשִׂ֔יתִי
מִ֥ימֵי קֶ֖דֶם וִֽיצַרְתִּ֑יהָ[a] עַתָּ֣ה הֲבֵאתִ֔יהָ
וּתְהִ֗י[b] לְהַשְׁא֛וֹת גַּלִּ֥ים נִצִּ֖ים עָרִ֥ים בְּצֻרֽוֹת׃
27 וְיֹשְׁבֵיהֶן֙ קִצְרֵי־יָ֔ד חַ֖תּוּ וָבֹ֑שׁוּ[a]
הָי֞וּ עֵ֣שֶׂב שָׂדֶ֗ה וִ֣ירַק דֶּ֔שֶׁא
חֲצִ֣יר גַּגּ֔וֹת וּשְׁדֵמָ֖ה[b] לִפְנֵ֥י קָמָֽה[c]׃

16 >2R ‖ 17 [a] 2R עיניך ‖ [b] >2R ‖ 18 [a] l ? —ימו ‖ [b] l c 13MSS 2R הַגּוֹיִם ‖
[c–c] cf ad 2R ‖ 20 [a] 25MSS 2R + נָא ‖ [b] ins c 2R אֱלֹהִים ‖ 21 [a] 2R^Or עַל ‖ [b] 𝔊
et 2R + שָׁמַעְתִּי ‖ 24 [a] 2R מַלְאָכֶיךָ ‖ [b], [c] cf ad 2R ‖ [d] l 'וָאָ et 'וָאָ cf 𝔊 ‖ [e] l
c 2R מְלוֹן ‖ 25 [a] ins c 2R זָרִים ‖ [b] l 'וָאַ ‖ [c] l ? מְצוֹר ‖ 26 [a] l ? 'יְצַ ‖ [b] l וַתְּהִי ‖
27 [a] 2R וַיֵּבשׁוּ ‖ [b] 2R וּשְׁדֵפָה ‖ [c] l frt קָמָה (al קָדִים).

28 [a]וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ יָדָעְתִּי [b]וְאֵת הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי[b]׃
29 יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה בְאָזְנָי
וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ וּמִתְגִּי בִּשְׂפָתֶיךָ
וַהֲשִׁיבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ 30 וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת
אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית שָׁחִיס[a]
וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְוֹל[b] פִּרְיָם׃
31 וְיָסְפָה פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה[a] שֹׁרֶשׁ לְמָטָּה [b]וְעָשָׂה
32 כִּי מִירוּשָׁלַםִ תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן [פְרִי[b] לְמָעְלָה׃
קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס
33 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר
לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָּׁם חֵץ
וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ ס [יְהוָה׃
34 בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבוֹא נְאֻם־
35 וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ ס
36 וַיֵּצֵא׀ מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּכֶּה בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה
אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים׃ 37 וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ[a] וַיָּשָׁב[b]
סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה׃ 38 וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית׀
נִסְרֹךְ[a] אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ[b] [c]וְשַׂרְאֶצֶר בָּנָיו[c] הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ
אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס
38 1 בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבוֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה
וְלֹא תִחְיֶה׃ 2 וַיַּסֵּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃
3 וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת
וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ ס
4 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ לֵאמֹר׃ 5 הָלוֹךְ[a] וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ[b]
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־
דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי[c] יוֹסִף[d] עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ 6 וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר

28 [a] ins frt (cf ad 2R) לְפָנַי קָמְךָ ‖ [b-b] add, cf 29 ‖ 29 l ? וּשְׁאוֹנְךָ ‖ 30 [a] 2R סחיש; 14MSS שחים ‖ [b] l c K וְאָכוֹל; Q וְאִכְלוּ ‖ 31 [a] add ? ‖ [b-b] l ? וּפְרִי ‖ 32 >2R[K] ‖ 36 2R + וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא; prb ins ‖ 37 [a], [b] cf ad 2R ‖ 38 [a] dub · l ? מְרֹדָךְ (al נסוך *nusku* vel נגרת *ninrag*) ‖ [b] cf ad 2R 17,31 ‖ [c-c] prps בְּנוֹ ונבושראצר, cf ass *Nebošareṣer* (𝔊 (וְשׁ')) ‖ Cp 38, 2 >2R[𝔊MSS] ‖ 4 2R + vb nonn ‖ 5 [a] 2R שׁוּב ‖ [b] 2R + נְגִיד עַמִּי ‖ 5 [c]. 𝔊 2R + vb nonn ‖ 5 [d] l ? יֹסֵף.

אַצִּילֶ֔ךָ וְאֵ֖ת הָעִ֣יר הַזֹּ֑את וְגַנּוֹתִ֖י עַל־הָעִ֥יר הַזֹּֽאת׃ 7 וְזֶה־לְּךָ֙ הָא֔וֹת
מֵאֵ֖ת יְהוָ֑ה אֲשֶׁר֙ יַעֲשֶׂ֣ה יְהוָ֔ה אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֵּֽר׃ 8 הִנְנִ֣י
מֵשִׁ֣יב אֶת־צֵ֣ל הַ֠מַּעֲלוֹת אֲשֶׁ֨ר יָרְדָ֜ה בְּמַעֲל֥וֹת אָחָ֛ז בַּשֶּׁ֥מֶשׁ אֲחֹרַנִּ֖ית
עֶ֣שֶׂר מַעֲל֑וֹת וַתָּ֤שָׁב הַשֶּׁ֙מֶשׁ֙ עֶ֣שֶׂר מַעֲל֔וֹת בַּמַּעֲל֖וֹת אֲשֶׁ֥ר יָרָֽדָה׃ פ

9 מִכְתָּ֕ב לְחִזְקִיָּ֖הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֑ה בַּחֲלֹת֕וֹ וַיְחִ֖י מֵחָלְיֽוֹ׃

10 אֲנִ֣י אָמַ֗רְתִּי בִּדְמִ֥י יָמַ֛י אֵלֵ֖כָה
בְּשַׁעֲרֵ֣י שְׁא֑וֹל פֻּקַּ֖דְתִּי יֶ֥תֶר שְׁנוֹתָֽי׃
11 אָמַ֗רְתִּי לֹא־אֶרְאֶ֥ה [a]יָ֛ה יָ֖הּ[a] בְּאֶ֣רֶץ הַֽחַיִּ֑ים
לֹֽא־אַבִּ֥יט אָדָ֛ם ע֖וֹד עִם־י֥וֹשְׁבֵי חָֽדֶל[b]׃
12 דּוֹרִ֗י נִסַּ֛ע וְנִגְלָ֥ה מִנִּ֖י כְּאֹ֣הֶל רֹעִ֑י[a]
קִפַּ֨דְתִּי כָאֹרֵ֜ג חַיַּ֗י מִדַּלָּ֣ה יְבַצְּעֵ֔נִי
מִיּ֥וֹם עַד־לַ֖יְלָה תַּשְׁלִימֵֽנִי[b]׃ 13 שִׁוִּ֤יתִי[a] עַד־בֹּ֙קֶר֙
כָּֽאֲרִ֔י כֵּ֖ן יְשַׁבֵּ֣ר כָּל־עַצְמוֹתָ֑י [b]מִיּ֥וֹם עַד־לַ֖יְלָה תַּשְׁלִימֵֽנִי[b]׃
14 כְּס֥וּס[a] עָגוּר֙[b] כֵּ֣ן אֲצַפְצֵ֔ף אֶהְגֶּ֖ה כַּיּוֹנָ֑ה
דַּלּ֤וּ[c] עֵינַי֙ לַמָּר֔וֹם יְהוָ֖ה[d] עָֽשְׁקָה־[e]לִּ֥י עָרְבֵֽנִי׃
15 מָֽה־אֲדַבֵּ֥ר וְאָֽמַר־לִ֖י[a] וְה֣וּא עָשָׂ֑ה
אֶדַּדֶּ֥ה כָל־שְׁנוֹתַ֖י עַל־מַ֥ר נַפְשִֽׁי׃
16 [a]אֲדֹנָ֖י עֲלֵיהֶ֣ם יִחְי֑וּ וּלְכָל־[a]בָּהֶן֙ חַיֵּ֣י רוּחִ֔י [b]וְתַחֲלִימֵ֖נִי וְהַחֲיֵֽנִי[b]׃
17 [a]הִנֵּ֥ה לְשָׁל֖וֹם מַר־לִ֣י מָ֑ר
וְאַתָּ֞ה חָשַׁ֤קְתָּ[a] נַפְשִׁי֙ מִשַּׁ֣חַת בְּלִ֔י[b]
כִּ֥י הִשְׁלַ֛כְתָּ אַחֲרֵ֥י גֵוְךָ֖ כָּל־חֲטָאָֽי׃
18 כִּ֣י לֹ֤א שְׁאוֹל֙ תּ֣וֹדֶ֔ךָּ מָ֖וֶת יְהַלְלֶ֑ךָּ
לֹֽא־יְשַׂבְּר֥וּ יֽוֹרְדֵי־ב֖וֹר אֶל־אֲמִתֶּֽךָ׃
19 חַ֥י חַ֛י ה֥וּא יוֹדֶ֖ךָ כָּמ֣וֹנִי הַיּ֑וֹם אָ֣ב לְבָנִ֔ים יוֹדִ֖יעַ אֶל־אֲמִתֶּֽךָ׃
20 יְהוָ֖ה לְהוֹשִׁיעֵ֑נִי וּנְגִנוֹתַ֧י נְנַגֵּ֛ן כָּל־יְמֵ֥י חַיֵּ֖ינוּ עַל־בֵּ֥ית יְהוָֽה׃
21[e] וַיֹּ֣אמֶר יְשַֽׁעְיָ֔הוּ יִשְׂא֖וּ דְּבֶ֣לֶת תְּאֵנִ֑ים [a]וְיִמְרְח֥וּ עַל־הַשְּׁחִ֖ין וְיֶֽחִי[a]׃
22 וַיֹּ֥אמֶר חִזְקִיָּ֖הוּ מָ֣ה א֑וֹת כִּ֥י אֶעֱלֶ֖ה בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ פ

7 cf ad 21. 22 ‖ 8 2R aliter ‖ 9 l ? תָּם— ‖ 10 l בְּדוּמָה cf ψ 115,17 ‖ 11 [a-a] l prb c 2MSS 𝔖 יהוה ‖ [b] l prb c 8MSS + MS[P] חלד ‖ 12 [a] l רֹעִים ‖ [b] ? trsp : ad בקר 13 ‖ 13 [a] l שִׁוַּעְתִּי cf 𝔗 ‖ [b-b] add (dittogr) ‖ 14 [a] K[Or] כְּסִים ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l ? דָּלְפוּ (Hi 16,20) ‖ [d] mlt MSS אדני (? add) ‖ [e] l עֹשֶׁק oppressio, cf ψ 119,122; prps הַקְשִׁיבָה־לִּי וַעֲנֵנִי ‖ 15 [a] l ? וְאֹמַר־לוֹ ‖ vs 16 crrp ‖ [a] l ? וְכֹל ‖ [b-b] l ? וְתַחֲיֵנִי ‖ 17 a >𝔊[h](※) ‖ [a] l c 𝔊𝔙 חָשַׂכְתָּ ‖ [b] l ? בְּלִיַּעַל ‖ 18 l c 𝔊𝔏 חַסְדְּךָ ‖ 21. 22 in 2R ante 7 ‖ 21 [a-a] 2R וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ . . . וַיֶּחִי ‖ 22 2R + vb nonn (וְעָלִיתִי . . .).

39 1בָּעֵת הַהִוא שָׁלַח מְרֹדַךְ[a] בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים
[b]וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע[c] כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק[d]׃ 2וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ
וַיַּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתֹה[a] אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת ׀
הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת כָּל־[b]בֵּית כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרֹתָיו
לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
3וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה־אָמְרוּ ׀
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל׃ 4וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הִרְאִיתִים בְּאֹצְרֹתָי׃
5וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת׃ 6הִנֵּה יָמִים
בָּאִים וְנִשָּׂא ׀ כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
בָּבֶל לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ 7וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר
תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 8וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־
יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ [a]וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה[b] שָׁלוֹם וֶאֱמֶת
בְּיָמָי[a]׃ ס

40 1נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃
2דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַםִ וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ
כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֺנָהּ
כִּי לָקְחָה מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ ס
3קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
יַשְּׁרוּ בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ׃
4כָּל־גֶּיא יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ
וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה׃
5וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
6קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר[a] מָה אֶקְרָא
כָּל־הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ[b] כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃
7יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ [a]אָכֵן חָצִיר הָעָם[a]׃
8יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃ ס

Cp 39, 1 [a] 𝔊 מראדך ‖ [b] 𝔊 + καὶ πρέσβεις ‖ [c] 2R כִּי שָׁמַע ‖ [d] 2R חִזְקִיָּהוּ ‖ 2 [a] cf ad 2R 20,13 ‖ [b] >2R ‖ 3 >2R ‖ 8 [a-a] >2R 𝔊B ‖ [b] 𝔊 γενέσθω δή ‖ Cp 40, 2 l ? מְלָאָה ‖ 3 >𝔊 ‖ 4 sic 𝔐 ‖ 5 𝔊 יְשׁוּעַת אלהים; l 𝔐 (cf 52,10) ‖ 6 [a] l c 𝔊𝔙 וָאֹמַר ‖ [b] 𝔊 δόξα ἀνθρώπου, 1Petr 1,24 Orig δ. αὐτῆς, 𝔏 *gloria hominis*, 𝔙 *gl. ejus*, Aug al *claritas ejus;* l הוֹדוֹ vel הֲדָרוֹ (al כְּבֹדוֹ) ‖ 7 [a-a] ? add (vs 7 >𝔊𝔏).

9 עַל הַר־גָּבֹהַּ עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלָ͏ִם הָרִימִי אַל־תִּירָאִי
אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃
10 הִנֵּה אֲדֹנָי יֱהוִה בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לוֹ
הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃
11 כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ
טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃ ס
12 מִי־מָדַד בְּשָׁעֳלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן
וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים
וּגְבָעוֹת בְּמֹאזְנָיִם׃
13 מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃
14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט
וַיְלַמְּדֵהוּ דַעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃
15 הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ
הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃ 16 וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בָּעֵר
וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה׃ ס
17 כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃
18 וְאֶל־מִי תְּדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ׃
19 הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ
וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף׃ 20 הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר
חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃
21 הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם
הֲלוֹא הֲבִינֹתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃
22 הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים
הַנּוֹטֶה כַדֹּק[a] שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל[b] לָשָׁבֶת׃
23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃
24 אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרָעוּ אַף בַּל־שֹׁרֵשׁ בָּאֶרֶץ גִּזְעָם
וְגַם־נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ תִּשָּׂאֵם׃ ס
25 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃

10 l c 𝔊𝔗𝔙 בְּחֹזֶק ‖ 11 ? ⌒ l בחיקו . . . יקבץ ‖ 12 >𝔊ΑΘΣ ? (πᾶσαν τὴν γῆν) ‖ 14 ⌒ add ? (cf 𝔊) ‖ 15 l ? יִטּוֹלוּ ‖ 19 l בּוֹ יְצָרֵף vel יוֹסִיף (19b >𝔊) ‖ 20 ⌒ >𝔖; 𝔊 ὁμοίωμα κατεσκεύασεν (αὐτόν >[2MSS]); l frt לְמְכוֹן תְּמוּנָה (cf ad 41,7) ‖ 21 frt l מִיסְּדוֹת ‖ 22 [a] 𝔊 ὡς καμάραν = כְּרָקִיעַ, l 𝔔 ‖ [b] l ? כְּאֹהֶל.

26 שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה
הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא
מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ ס
27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל
נִסְתְּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃
28 הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ
אֱלֹהֵי עוֹלָם ׀ יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
לֹא יִיעַף וְלֹא יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃
29 נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃
30 וְיִעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשֵׁלוּ׃
31 וְקוֹיֵ יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃ ס

41 1 הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ
יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃
2 מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדְּ[a]
יִתֵּן[b] כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
3 יִרְדְּפֵם יַעֲבוֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
4 מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ
אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃
5 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן׃
6 אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
7 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֶם פָּעַם
אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃ פ
8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
9 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃

26 l וְאֹמֶץ cf 𝔊 ‖ Cp 41, 1 ⊶ prps יַחֲלוּ לְתוֹכַחְתִּי cf 40,31 ‖ 2 [a] l יָרֹד vel c 𝔊 יַחֲרִד ‖ [b] l ? יִתְּנֵם (vel 'תְּ), al (cf 𝔊) חַרְבָּם . . קַשְׁתָּם ‖ 5 ⊶ frt add; 𝔊 יַחְדָּו pro יחרדו? (vel ? in fin vs + יחדו לַמִּשְׁפָּט) ‖ vs 6. 7 frt coniung c 40,19. 20.

10 אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ
אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי׃
11 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ
יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
12 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ
יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃
13 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ
הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ ס
14 אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
15 הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרַג[a] חָרוּץ[b] חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוּשׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
16 תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃ פ
17 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה
אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
18 אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
19 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שָׁמֶן
אָשִׂים בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃
20 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ ס
21 קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עֲצֻמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ
22 יַגִּישׁוּ[a] וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה [יַעֲקֹב׃
הָרִאשֹׁנוֹת ׀ מָה הֵנָּה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ
[b]וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן[b] אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃
23 הַגִּידוּ הָאֹתִיּוֹת לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם
אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶ יַחְדָּו׃
24 הֵן־[a]אַתֶּם מֵאַיִן[b] וּפָעָלְכֶם מֵאָפַע[c] תּוֹעֵבָה[d] יִבְחַר בָּכֶם׃ ס

14 l רְמַּת (𝔊 ὀλιγοστός) ‖ 15 [a] Var[G] רָג— ‖ [b] frt add ‖ 17 ? add ‖ 19 trsp huc : ‖ 21 prps עֲצְבוֹתֵיכֶם (Hier *idola vestra*) ‖ 22 [a] l ? c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יִגְּשׁוּ ‖ [b-b] trsp haec vb in fin vs ‖ 23 Q וְנִרְאֶה, K ? וְנֵרָא ‖ 24 [a] dl ? (mtr cs) ‖ [b] l ? אַיִן cf 29 (dittogr) ‖ [c] l prb (מֵ)אֶפֶס, cf expl gr 40,17 ‖ [d] l ? תֹּהוּ.

25 הַעִירוֹתִי מִצָּפוֹן וַיַּאת מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ [a]יִקְרָא בִשְׁמִי[a]
וְיָבֹא[b] סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃
26 מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְּפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק
אַף אֵין־מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃
27 רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן ⌐הִנֵּה הִנָּם⌐ וְלִירוּשָׁלִַם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן׃
28 וְאֵרֶא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁיבוּ דָבָר׃
29 הֵן[a] כֻּלָּם אָוֶן[b] אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נִסְכֵּיהֶם׃ פ
42 1 הֵן [a]עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ [b]בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי
נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃
2 לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ׃
3 קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא יְכַבֶּנָּה
לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ 4 לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ
עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵלוּ׃ ס
5 כֹּה־אָמַר ⌐הָאֵל יְהוָה⌐ בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם
רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ
וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ׃
6 אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחְזֵק בְּיָדֶךָ
וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם׃
7 לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אַסִּיר
מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ׃ 8 אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי
וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים׃
9 הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד
בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ אֶתְכֶם׃ פ
10 שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ
יוֹרְדֵי הַיָּם וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם׃
11 יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר
יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ׃
12 יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ׃

25 a-a l ? אֶקְרָא בִשְׁמוֹ cf 45,3 ‖ b l וַיָּבֹס ‖ 27 ⌐ l הִגַּדְתִּיהָ ‖ 28 𝔊𝔏 + מֵאַיִן (ן) אַתֶּם וְלֹא, l 𝔐 ‖ 29 a dl ? cf 24 ‖ b l אַיִן ‖ Cp 42,1 a 𝔊 + Ιακωβ ‖ b 𝔊 + Ισραηλ ‖ 2 𝔗 = יִשְׁאַג (יכלי) cf Am 1,2𝔗; Jo 4,16𝔗) ‖ 4 l c MS^P יֵרוֹץ ‖ 5 ⌐ 𝔊 κύριος ὁ θεός ‖ 6 l frt ךָ (ter), cf 𝔙(𝔊𝔗) ‖ 10 prps יִרְעַם (ψ 96,11; 98,7) ‖ 11 (𝔊𝔏 εὐφράνθητι, *laetare*) 𝔗 יְשׂוּשׂוּ.

13 יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה
יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃ פ
14 הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחֲרִישׁ אֶתְאַפָּק
כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד׃
15 אַחֲרִיב הָרִים וּגְבָעוֹת וְכָל־עֶשְׂבָּם אוֹבִישׁ
וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ׃
16 וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ [a]לֹא יָדָעוּ[a] בִּנְתִיבוֹת[b] לֹא־יָדְעוּ אַדְרִיכֵם
אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם[c] לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר
אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם וְלֹא עֲזַבְתִּים׃
17 נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפָּסֶל
הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ ס
18 הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃
19 מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי[a] וְחֵרֵשׁ [b]כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח[b]
[c]מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם[c] וְעִוֵּר[d] כְּעֶבֶד יְהוָה׃
20 רָאִית[a] רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר[b] פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע[c]׃
21 יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃
22 וְהוּא עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי הָפֵחַ בַּחוּרִים[a] כֻּלָּם
וּבְבָתֵּי כְלָאִים הָחְבָּאוּ
הָיוּ לָבַז וְאֵין מַצִּיל מְשִׁסָּה[b] וְאֵין־אֹמֵר הָשַׁב׃
23 מִי בָכֶם יַאֲזִין זֹאת יַקְשִׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃
24 מִי־נָתַן לִמְשׁוֹסָּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים
הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ [בְּתוֹרָתוֹ׃
25 וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֵמָה אַפּוֹ וֶעֱזוּז מִלְחָמָה
וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂים עַל־לֵב׃ ס
43 1 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב[a] וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל
אַל־תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי[b] בְשִׁמְךָ לִי־אָתָּה׃

14 𝔊𝔏 הִלְעוּ ‖ 15 prps לְצִיּוֹת ‖ 16 a-a ? add (בְּדֶ׳) ‖ b Var^G Vrs וּבִ׳ ‖ c ? trsp post וּמַעֲ׳ ‖ 17 𝔊 –כּוֹת ‖ 19 a 𝔊𝔏 עֲבָדַי ‖ b-b pro his vb 𝔊𝔏 ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν = כְּמֹשְׁלֵיהֶם ‖ c-c >𝔊^h(※); Θ𝔏 = 𝔐 ‖ d l ? וְחֵרֵשׁ, sed haec vb (vel frt totus vs?) add esse vid ‖ 20 a Q רָאוֹת, K רָאִיתָ (𝔊ℭ plur) ‖ b 𝔊 –מְרוּ ‖ c ca 60MSS ת׳, pc MSS 𝔊𝔖 תִּשְׁמְעוּ ‖ 22 a l בַּחוּרִים ‖ b l ? לִמְ׳ ‖ 24 Q לִמְשִׁסָּה ‖ 25 l frt c 𝔊ℭ𝔙 חֲמַת ‖ Cp 43,1 a ? dl (mtr cs) ‖ b l frt c 𝔊𝔏𝔙ℭ קְרָאתִיךָ.

2 כִּֽי־תַעֲבֹר בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּךָ
כִּֽי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר־בָּךְ׃
3 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ
נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא תַּחְתֶּיךָ׃
4 מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ
וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃
5 אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנִי
מִמִּזְרָח אָבִיא זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃
6 אֹמַר לַצָּפוֹן תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי
הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃
7 כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו׃
8 הוֹצִיא עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃
9 כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ[a] יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים
מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ[b]
יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ אֱמֶת׃
10 אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי[a] אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי
לְמַעַן תֵּדְעוּ[b] וְתַאֲמִינוּ[b] לִי וְתָבִינוּ[b] כִּי־אֲנִי הוּא
לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל וְאַחֲרַי לֹא יִהְיֶה׃ פ
11 אָנֹכִי אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃
12 אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר
וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי־אֵל׃ 13 גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא
וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ ס
14 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים[a] כֻּלָּם
וְכַשְׂדִּים [c]בָּאֳנִיּוֹת[b] רִנָּתָם[c]׃
15 אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃ ס
16 כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃
17 הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וָסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו
יִשְׁכְּבוּ בַּל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃

4 l frt אֲדָמֹת ‖ 7 l c 𝔖𝔙 לְכֹ׳ ‖ 8 l הוֹצֵיא vel הוֹצִיאוּ ‖ 9 [a] l? c 𝔗𝔖 יִקָּבְצוּ ‖ [b] 𝔊 ἀναγγελεῖ ὑμῖν, l יַ֫עֲנוּ— ‖ 10 [a] prps וַעֲבָדַי ‖ [b] l? יֵדְ׳ ,וְיַאֲ׳ ,וְיָ׳ ‖ 13 𝔊𝔗𝔙 מֵעוֹלָם ‖ 14 [a] 𝔊 φεύγοντας (בּוֹרְחִים pr בַּחוּרִים?) ‖ [b] prps בַּאֲנִיּוֹת *in lamentationibus* ‖ c-c 𝔊^{Kc.a} A(𝔏) ἐν κλοιοῖς δεθήσονται; l? (רִתְקוּם) בַּעֲנָקוֹת רֻתְּקוּ ‖ 17 huc trsp 𝔵

18אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃
19הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ
אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמוֹן נְהָרוֹת׃
20תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה
כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן
לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃ 21עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃
22וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃
23לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי
לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃
24לֹא־קָנִיתָ לִּי בַכֶּסֶף[a] קָנֶה וְחֵלֶב זְבָחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי[b]
אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֺנֹתֶיךָ׃
25אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃
26הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק׃
27אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי׃
28[a]וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ[a] וְאֶתְּנָה[b] לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים׃ פ

44 1וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בוֹ׃ ס
2כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ
אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ׃
3כִּי אֶצָּק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה
אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃
4וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃
5זֶה יֹאמַר לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא[a] בְשֵׁם־יַעֲקֹב
וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה[b]׃ פ
6כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת
אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃
7וּמִי־כָמוֹנִי[a] יִקְרָא וְיַגִּידֶהָ וְיַעְרְכֶהָ לִי
[b]מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת[b] וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ[c]׃

22 𝔊𝔙 וְלֹא ‖ 24 [a] ? add ‖ [b-b] l frt c 𝔊𝔏 אִוִּיתִי (ἐπεθύμησα) ‖ 25 prb dl; vb 'לְמ' וחט > 𝔊^{κA al} 𝔏 ‖ 28 [a-a] l frt 'וַאֲ' שַׂעֲרֵי ק; prps וַיְחַלְּלוּ שָׂרֶיךָ קָדְשִׁי cf 𝔊 (οἱ ἄρχοντες τὰ ἅγιά μου) 𝔖 ‖ [b] l 'וְאָ ‖ Cp 44, 1 dl ? (mtr cs) ‖ 2 4MSS 𝔊𝔖𝔗 וישראל ‖ 4 l c 𝔊 (?מַיִם) כְּבֵין (𝔖 בבן 10MSS כבין) ‖ 5 [a] l c Σ יִקָּרֵא ‖ [b] l יְכֻנֶּה ‖ 7 [a] ins c 𝔊 יַעֲמֹד וְ (στήτω καί) ‖ [b-b] l מִי הִשְׁמִיעַ מֵעוֹלָם אֹתִיּוֹת ‖ [c] l c 𝔗 לָנוּ (𝔊 ὑμῖν pr ἡμῖν?).

⁸אַל־תִּפְחֲדוּ֙ וְאַל־תִּרְה֔וּ[a] הֲלֹ֥א מֵאָ֛ז הִשְׁמַעְתִּ֖יךָ וְהִגַּ֑דְתִּי
וְאַתֶּ֣ם עֵדָ֔י הֲיֵ֤שׁ אֱל֙וֹהַ֙ מִבַּלְעָדַ֔י וְאֵ֥ין[b] צ֖וּר בַּל־יָדָֽעְתִּי׃
⁹יֹֽצְרֵי־פֶ֤סֶל כֻּלָּם֙ תֹּ֔הוּ וַחֲמוּדֵיהֶ֖ם בַּל־יוֹעִ֑ילוּ וְעֵדֵיהֶ֣ם הֵׄ֗מָּׄהׄ בַּל־יִרְא֛וּ
וּבַל־יֵדְע֖וּ לְמַ֥עַן יֵבֹֽשׁוּ׃ ¹⁰מִֽי־יָצַ֥ר אֵ֛ל וּפֶ֥סֶל נָסָ֖ךְ לְבִלְתִּ֥י הוֹעִֽיל׃
¹¹הֵ֤ן כָּל־חֲבֵרָיו֙[a] יֵבֹ֔שׁוּ וְחָרָשִׁ֥ים[b] הֵ֖מָּה מֵאָדָ֑ם יִתְקַבְּצ֤וּ כֻלָּם֙ יַֽעֲמֹ֔דוּ
יִפְחֲד֖וּ יֵבֹ֥שׁוּ יָֽחַד׃ ¹²חָרַ֤שׁ בַּרְזֶל֙[a] מַעֲצָ֔ד וּפָעַל֙ בַּפֶּחָ֔ם וּבַמַּקָּב֖וֹת
יִצְּרֵ֑הוּ וַיִּפְעָלֵ֙הוּ֙ בִּזְר֣וֹעַ כֹּח֔וֹ גַּם־רָעֵב֙ וְאֵ֣ין כֹּ֔חַ לֹא־שָׁ֥תָה מַ֖יִם וַיִּיעָֽף׃
¹³חָרַ֣שׁ עֵצִים֮ נָ֣טָה קָו֒ יְתָאֲרֵ֣הוּ בַשֶּׂ֔רֶד יַעֲשֵׂ֙הוּ֙ בַּמַּקְצֻע֔וֹת וּבַמְּחוּגָ֖ה
יְתָאֳרֵ֑הוּ וַֽיַּעֲשֵׂ֙הוּ֙ כְּתַבְנִ֣ית אִ֔ישׁ כְּתִפְאֶ֥רֶת אָדָ֖ם לָשֶׁ֥בֶת בָּֽיִת׃
¹⁴לִכְרָת[a]־ל֣וֹ אֲרָזִ֔ים וַיִּקַּ֤ח תִּרְזָה֙ וְאַלּ֔וֹן וַיְאַמֶּץ־ל֖וֹ בַּעֲצֵי־יָ֑עַר נָטַ֥ע אֹ֛רֶן[b]
וְגֶ֖שֶׁם יְגַדֵּֽל׃ ¹⁵וְהָיָ֤ה לְאָדָם֙ לְבָעֵ֔ר וַיִּקַּ֤ח מֵהֶם֙ וַיָּ֔חָם אַף־יַשִּׂ֖יק וְאָ֣פָה
לָ֑חֶם אַף־יִפְעַל־אֵל֙ וַיִּשְׁתָּ֔חוּ עָשָׂ֥הוּ פֶ֖סֶל וַיִּסְגָּד־לָֽמוֹ׃ ¹⁶חֶצְיוֹ֙ שָׂרַ֣ף
בְּמוֹ־אֵ֔שׁ עַל[a]־חֶצְיוֹ֙[b] בָּשָׂ֣ר [c]יֹאכֵ֔ל יִצְלֶ֥ה[c] צָלִ֖י וְיִשְׂבָּ֑ע אַף־יָחֹם֙ וְיֹאמַ֣ר
הֶאָ֔ח חַמּוֹתִ֖י רָאִ֥יתִי אֽוּר׃ ¹⁷וּשְׁאֵרִית֔וֹ לְאֵ֥ל עָשָׂ֖ה לְפִסְל֑וֹ יִסְגּוֹד־ל֤וֹ
וְיִשְׁתַּ֙חוּ֙ וְיִתְפַּלֵּ֣ל אֵלָ֔יו וְיֹאמַר֙ הַצִּילֵ֔נִי כִּ֥י אֵלִ֖י אָֽתָּה׃ ס ¹⁸לֹ֥א
יָדְע֖וּ וְלֹ֣א יָבִ֑ינוּ כִּ֣י טַ֤ח מֵֽרְאוֹת֙ עֵֽינֵיהֶ֔ם מֵהַשְׂכִּ֖יל לִבֹּתָֽם׃ ¹⁹וְלֹֽא־
יָשִׁ֣יב אֶל־לִבּ֗וֹ וְלֹ֨א דַ֥עַת וְלֹֽא־תְבוּנָה֮ לֵאמֹר֒ חֶצְי֞וֹ שָׂרַ֣פְתִּי בְמוֹ־אֵ֗שׁ
וְ֠אַף אָפִ֤יתִי עַל־גֶּחָלָיו֙ לֶ֔חֶם אֶצְלֶ֥ה בָשָׂ֖ר וְאֹכֵ֑ל וְיִתְרוֹ֙ לְתוֹעֵבָ֣ה
אֶעֱשֶׂ֔ה לְב֥וּל עֵ֖ץ אֶסְגּֽוֹד׃ ²⁰רֹעֶ֣ה אֵ֔פֶר לֵ֥ב הוּתַ֖ל הִטָּ֑הוּ וְלֹֽא־יַצִּ֨יל
אֶת־נַפְשׁ֜וֹ וְלֹ֣א יֹאמַ֗ר הֲל֥וֹא שֶׁ֖קֶר בִּימִינִֽי׃ ס

²¹זְכָר־אֵ֣לֶּה יַעֲקֹ֔ב וְיִשְׂרָאֵ֖ל כִּ֣י עַבְדִּי־אָ֑תָּה
יְצַרְתִּ֤יךָ עֶֽבֶד־לִי֙ אַ֔תָּה יִשְׂרָאֵ֖ל[a] לֹ֥א תִנָּשֵֽׁנִי[b]׃
²²מָחִ֤יתִי כָעָב֙ פְּשָׁעֶ֔יךָ וְכֶעָנָ֖ן חַטֹּאותֶ֑יךָ
שׁוּבָ֥ה אֵלַ֖י כִּ֥י גְאַלְתִּֽיךָ׃
²³רָנּ֨וּ שָׁמַ֜יִם כִּֽי־עָשָׂ֣ה יְהוָ֗ה הָרִ֙יעוּ֙ תַּחְתִּיּ֣וֹת אָ֔רֶץ
פִּצְח֤וּ הָרִים֙ רִנָּ֔ה יַ֖עַר וְכָל־עֵ֣ץ בּ֑וֹ
כִּֽי־גָאַ֤ל יְהוָה֙ יַעֲקֹ֔ב וּבְיִשְׂרָאֵ֖ל יִתְפָּאָֽר׃ ס
²⁴כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ גֹּאֲלֶ֔ךָ וְיֹצֶרְךָ֖ מִבָּ֑טֶן

8 [a] hapaxleg; l ? תִּרְאוּ ‖ [b] l וְאִם (vel ? dl בל־ידי) cf $\mathfrak{G}^{\aleph A}$ καὶ οὐκ ἦσαν [$\mathfrak{G}^{BQ}$ ἤκουσαν] τότε [(?עוֹד)] ‖ 9 sic 𝔐; dl ‖ 11 [a] l frt חֹבְרָיו (ψ 58,6; Dt 18,11) ‖ [b] l חָרָשָׁיו– ‖ 12 ins frt c 𝔊 יָחַד (Hif vbi חדד) ‖ 14 [a] l c 𝔊𝔙 כָּרַת ‖ [b] sic 𝔐; Q אֹרֶן, K אָרֶן (𝔊 κύριος) ‖ 16 [a] 42MSS Vrs וְעַל ‖ [b] l גֶּחָלָיו cf 19 et 𝔊𝔖 ‖ [c] trsp haec vb, cf 𝔊 ‖ 17 Q^{MSS} יִסְגָּד־ ‖ 21 [a] 36MSS וְיִשׂ׳ ‖ [b] l ? תִּנָּ׳; prps תִּטְּשֵׁנִי, cf Dt 32,15.

אָנֹכִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי
רֹקַע הָאָרֶץ מֵאִתִּי׃
25 מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל
מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל׃
26 מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ[a] וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים
הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַםִ תּוּשָׁב [b]וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה[b] וְחָרְבוֹתֶיהָ [אֲקוֹמֵם׃
27 הָאֹמֵר לַצּוּלָה חֳרָבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃
28 הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי[a] וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם
וְלֵאמֹר[b] לִירוּשָׁלַםִ תִּבָּנֶה וְהֵיכָל[c] תִּוָּסֵד׃ ס
45 1 כֹּה־אָמַר יְהוָה[a] לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ
לְרַד[b]־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ
לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃
2 אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים[a] אֲיַשֵּׁר[b]
דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃
3 וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים
לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בְשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
4 לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי
וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
5 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים
אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
6 לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָהּ כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ 7 יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ
עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה׃ ס
8 הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְּלוּ־צֶדֶק
תִּפְתַּח־אֶרֶץ[a] וְיִפְרוּ־יֶשַׁע[b]
וּצְדָקָה תַצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו[c]׃ ס
9 הוֹי רָב אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ אֶת־חַרְשֵׂי אֲדָמָה
הֲיֹאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה [a]וּפָעָלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ[a]׃

24 l c K 31MSS Edd 𝔊𝔙 מִי אִתִּי; Q מֵאִתִּי ‖ 26 [a] l c 𝔊[A]𝔗 עֲבָדָיו ‖ [b-b] frt add ‖ 28 [a] prps רֵעִי, cf Sach 13,7* (l frt 𝔐) ‖ [b] ? dl ו (vel l ? c 𝔊𝔙 הָאֹמֵר) ‖ [c] l וּלְהֵ׳ ‖ Cp 45, 1 [a] 𝔊 + ὁ θεός ‖ [b] l ? לְרֹד (= לְהוֹרִיד); prps לַחֲרֹד vel לְהַחֲרִיד ‖ 2 [a] 𝔊 וְהָרִים ‖ [b] K אושׁר, Q אֲיַשֵּׁר ‖ 6 l ? —בָהּ ‖ 7 𝔊 + ὁ θεός ‖ 8 [a] exc ? רַחְמָהּ ‖ [b] exc ? וְשָׁלוֹם ‖ [c] l ? —תִיהָ ‖ 9 [a-a] l לְךָ . . ופעלו (𝔊𝔏 לךָ).

10 הוֹי אֹמֵר לְאָב מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ פ
11 כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ
הָאֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי עַל־בָּנַי וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי׃
12 אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָרָאתִי
אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוֵּיתִי׃
13 אָנֹכִי הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אֲיַשֵּׁר
הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתִי יְשַׁלֵּחַ
לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
14 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה[a]
יְגִיעַ[b] מִצְרַיִם וּסְחַר־[b]כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה
עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִּים יַעֲבֹרוּ[c]
וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ [d]אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ
אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃
15 אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃
16 בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כֻּלָּם יַחְדָּו הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִים׃
17 יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים
לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד׃ פ
18 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים
יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשָׂהּ הוּא כוֹנְנָהּ
לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת יְצָרָהּ
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃
19 לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ בַקְּשׁוּנִי
אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃
20 הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם
לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם
וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃
21 הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו
מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ

11 ⌐¬ prps (cf 65,3) תִּשְׁאָלוּנִי עַל־פָּנַי (הָא' ?) ‖ 14 [a] 𝔊 + צְבָאוֹת ‖ [b] prps אִתָּךְ .. יְגִעֵי .. וְסֹחֲרֵי ‖ [c] >𝔊 ?; dl (al —בְּדוּ) ‖ [d] 28MSS Edd Vrs + ו ‖ 15 l frt אִתְּךָ cf 𝔏[MS]? (apud Sabatier ad loc) *in te* ‖ 16 ⌐¬ l frt c 𝔊 כָּל־מִתְקוֹמְמָיו ‖ 19 l frt בַּתֹּהוּ (vel ? c 𝔊 ת' בַּקְּשׁוּ אני אני).

הֲלוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים מִבַּלְעָדַי
אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אַיִן זוּלָתִי׃
22 פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד׃ 23 בִּי נִשְׁבַּעְתִּי
יָצָא מִפִּי צְדָקָה דָּבָר וְלֹא יָשׁוּב
כִּי־לִי תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃
24 אַךְ בַּיהוָה [a]לִי אָמַר[a] צְדָקוֹת וָעֹז
עָדָיו יָבוֹא[b] וְיֵבֹשׁוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בּוֹ׃
25 בַּיהוָה יִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃
46 1 כָּרַע בֵּל קֹרֵס נְבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם
לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה נְשֻׂאֹתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מַשָּׂא לַעֲיֵפָה׃
2 קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא
וְנַפְשָׁם בַּשְּׁבִי הָלָכָה׃ ס
3 שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל
הַעֲמֻסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם׃
4 וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל
אֲנִי עָשִׂיתִי[a] וַאֲנִי אֶשָּׂא[b] וַאֲנִי[c] אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃ פ
5 לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁווּ וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃
6 הַזָּלִים זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקָּנֶה יִשְׁקֹלוּ
יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲווּ׃
7 יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ וְיַנִּיחֻהוּ תַחְתָּיו וְיַעֲמֹד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ
אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ ס
8 זִכְרוּ־זֹאת וְהִתְאֹשָׁשׁוּ הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים עַל־לֵב׃
9 זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת מֵעוֹלָם כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃
10 מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ
אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה׃
11 קֹרֵא מִמִּזְרָח עַיִט מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ עֲצָתוֹ
אַף־דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃ ס
12 שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃

23 𝔊(𝔏) + τὸν θεόν (τῷ θεῷ) sed cf Rom 14,11; Phil 2,11 ‖ 24 [a-a] 𝔊𝔏 לֵאמֹר cf ad 23, l frt לִי יֹאמַר ‖ [b] l c 21MSS Seb Vrs יבואו ‖ Cp 46, 1 Vrs הֵם— ‖ 2 mlt MSS Edd וְלֹא ‖ 4 [a] l? עֲמַסְתִּי ‖ [b] l? אֶעֱשֶׂה ‖ [c] 20MSS 𝔊𝔙 אני ‖ 6 l? הַסֹּלִים ‖ 8 l frt c 𝔖 הִתְבּוֹנְנוּ ‖ 11 K עצתו, l c Q𝔊 תִי— ‖ 12 𝔊 (male) אֹבְדֵי.

¹³קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר
וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי: ס

47 ¹רְדִי׀ וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל
שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כִּסֵּא בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה:
²קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלִּי צַמָּתֵךְ
חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת:
³תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם־תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ
נָקָם אֶקָּח וְלֹא[a] אֶפְגַּע[b] אָדָם: ס ⁴גֹּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ [קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
⁵שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת:
⁶קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי
וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים
עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד:
⁷וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה [a]גְבָרֶת עַד[a]
לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ[b]:
⁸וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל:
⁹וְתָבֹאנָה לָּךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד
שְׁכוֹל וְאַלְמֹן כְּתֻמָּם בָּאוּ עָלַיִךְ
בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ מְאֹד:
¹⁰וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי
חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ
וַתֹּאמְרִי בְלִבֵּךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד:
¹¹וּבָא עָלַיִךְ רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ
וְתִפֹּל עָלַיִךְ הֹוָה לֹא תוּכְלִי כַּפְּרָהּ
וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם שֹׁאָה לֹא תֵדָעִי:
¹²עִמְדִי־נָא בַחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ

Cp 47, 3 [a] 9MSS לֹא ‖ [b] l ? אֶפְרַע (𝔊 παραδῶ pr παριδῶ?) ‖ 3/4 ⁀ l (cf 𝔊^A al εἶπεν [λέγει]) אָמַר גֹּאֲלֵנוּ (𝔅 hic incip cp 47) ‖ 7 [a-a] l גְּבֶרֶת עַד ‖ [b] 20MSS —תֵךְ ‖ 9 𝔊^{ℵAQ}𝔖 פִּתְאֹם (prps תְּאֹמִם *gemina*) ‖ 10 K^{Or} —תִּי ‖ 11 l ? שַׁחֲרָהּ cf 𝔗 (inf = *deprecari*); prps שַׁחֲדָהּ (?).

⌐בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃

13 נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ־נָא

וְיוֹשִׁיעֻךְ הֹבְרֵי[a] שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים

מוֹדִיעִם לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר[b] יָבֹאוּ עָלָיִךְ׃

14 הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם

לֹא־יַצִּילוּ אֶת־נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה

אֵין־גַּחֶלֶת לַחְמָם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃

15 כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר[a] יָגָעַתְּ סֹחֲרַיִךְ[b] מִנְּעוּרַיִךְ

אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃ ס

48 1 שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי[a] יְהוּדָה יָצָאוּ

הַנִּשְׁבָּעִים ׀ בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ

לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ 2 כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ

וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס

3 הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם

פִּתְאֹם עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃ 4 מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה

וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצְחֲךָ נְחוּשָׁה׃

5 וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ

פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃

6 שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻּלָּהּ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ

הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃

7 עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז ⌐וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא⌐ שְׁמַעְתָּם

פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃

8 גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פִתְּחָה אָזְנֶךָ

כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגּוֹד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ׃

9 לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ לְבִלְתִּי הַכְרִיתֶךָ׃

10 הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכָסֶף בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר עֹנִי׃

11 לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יֵחָל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃ ס

12 ⌐ frt ex 15 ‖ 13 [a] Q הֹבְרֵי, K הָבְרוּ? ‖ [b] l ? אשר (dittogr) ‖ 15 [a] 2MSS בַּאֲשֶׁר cf 12 ‖ [b] ? dl cf 12, vel l ? 'שֹׁחֲ (pro 'סֹחֲ) et trsp hoc vb post לך ‖ Cp 48, 1 ca 40MSS ומימי, l prb וּמִמְּעֵי (𝔊 מִיהוּדָה 𝔗 מִזֶּרַע) ‖ 3 l 'וָא cf 𝔊𝔙 ‖ 𝔊 l sing cf 5. 6aα (prps תָּעִיד) ‖ 7 ⌐ l c 𝔊𝔏 (προτέραις ἡμέραις) וְלְפָנִים לֹא vel לפני יומו לא ‖ 8 l ? 'נִפְ ‖ 9 sic 𝔅; dub (l ? עָלֶיךָ [vel אָחוּם] אֶחְמֹל) ‖ 11 l יֵחַל שְׁמִי, cf 𝔊𝔏 ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα βεβηλοῦται.

12 שְׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי
אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃
13 אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם
קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃
14 הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם וּשְׁמָעוּ מִי בָהֶם[a] הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה
יְהוָה[b] אֲהֵבוֹ יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וּזְרֹעוֹ כַּשְׂדִּים[c]׃
15 אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִאֹתִיו וְהִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ׃
16 קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת
לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי
וְעַתָּה אֲדֹנָי יְהוִה שְׁלָחַנִי וְרוּחוֹ׃ פ
17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל
מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ 18 לוּא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי
וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃
19 וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו[a]
לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ[b] מִלְּפָנָי׃
20 צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים
בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת
הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
אִמְרוּ גָּאַל יְהוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃
21 וְלֹא צָמְאוּ בֳּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם
מַיִם מִצּוּר הִזִּיל לָמוֹ
וַיִּבְקַע־צוּר וַיָּזֻבוּ מָיִם׃
22 אֵין שָׁלוֹם אָמַר יְהוָה לָרְשָׁעִים׃ פ
49 1 שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק
יְהוָה מִבֶּטֶן קְרָאָנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃
2 וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי
וַיְשִׂימֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃
3 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר׃
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי לְרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי כִלֵּיתִי

12 pc MSS + עֲבָדַי ‖ 14 [a] ca 40MSS בָּכֶם ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l בַּכַּ׳ vel l (cf 𝔊) וּבְזֶרַע ‖ 15 l c 𝔊𝔖 וָאַצְ׳ ‖ 16 ⁻⁻ l frt אֲנִי י׳ שְׁלַחְתִּיהוּ וְאֶת־רוּחוֹ ‖ 19 [a] inc (hapaxleg); 𝔊 כַּעֲפַר הָאָרֶץ; l frt כַּעָפָר ‖ [b] 𝔊 שִׁמְךָ ‖ Cp 49, 3 >1MS; dl?.

אָכֵן מִשְׁפָּטִי אֶת־יְהוָה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהָי׃ ס
5 וְעַתָּה ׀ [a]אָמַר יְהוָה יֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ
לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא[b] יֵאָסֵף
וְאֶכָּבֵד[c] בְּעֵינֵי יְהוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי׃
6 וַיֹּאמֶר[a] נָקֵל מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב
וּנְצִירֵי[b] יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם
לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ פ
7 כֹּה אָמַר־יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ
לִבְזֹה[a]־נֶפֶשׁ לִמְתָעֵב[b] גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים[c]
מְלָכִים יִרְאוּ וָקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲווּ
לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃ ס
8 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ
וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם
לְהָקִים אֶרֶץ לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת׃
9 לֵאמֹר לַאֲסוּרִים צֵאוּ לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ הִגָּלוּ
עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם׃
10 לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב וָשָׁמֶשׁ
כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם׃
11 וְשַׂמְתִּי כָל־הָרַי לַדָּרֶךְ וּמְסִלֹּתַי יְרֻמוּן׃ [מֵאֶרֶץ סִינִים׃
12 הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם וְאֵלֶּה
13 רָנּוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אָרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רִנָּה
כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּו יְרַחֵם׃ ס
14 וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי׃
15 הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם בֶּן־בִּטְנָהּ
גַּם־אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ׃
16 הֵן עַל־כַּפַּיִם חַקֹּתִיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָּמִיד׃
17 מִהֲרוּ בָּנָיִךְ מְהָרְסַיִךְ וּמַחֲרִיבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ׃
18 שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ

5 [a] 10MSS 𝔊𝔖 + כה ‖ [b] 9MSS Q𝔄𝔗 לו ‖ [c] l וָאֶ׳ ‖ 6 [a] ? add; 𝔊𝔏 + לִי ‖ [b] K וּנְצִירֵי, Q —וּרֵי, l frt וְנִצְרֵי ‖ 7 [a] l לִבְזוּי ‖ [b] l לִמְתַעֵב ‖ [c] prps מְשֻׁלָּם cf 42,19 ‖ 7/8 trsp ? huc 42,1—9 ‖ 8 cf ad 42,6 ‖ 9 ins c 𝔊 כָּל־ ‖ 11 (𝔊)𝔗𝔖 הָרִים et וּמסלת ‖ 13 K יִפְצְחוּ, 34MSS Q וּפִצְחוּ ‖ 16 𝔊 כַּפַּי ‖ 17 Var[P] (𝔊)𝔙𝔗(𝔄) בֹּנָיִךְ.

חַי־אָ֣נִי נְאֻם־יְהוָ֗ה כִּ֤י כֻלָּם֙ כַּעֲדִ֣י תִלְבָּ֔שִׁי וּֽתְקַשְּׁרִ֖ים כַּכַּלָּֽה׃
19 כִּ֤י חָרְבֹתַ֙יִךְ֙ וְשֹׁ֣מְמֹתַ֔יִךְ וְאֶ֖רֶץ הֲרִסֻתֵ֑ךְ
כִּ֤י עַתָּה֙ תֵּֽצְרִ֣י מִיּוֹשֵׁ֔ב וְרָחֲק֖וּ מְבַלְּעָֽיִךְ׃
20 ע֚וֹד יֹאמְר֣וּ בְאָזְנַ֔יִךְ בְּנֵ֖י שִׁכֻּלָ֑יִךְ
צַר־לִ֥י הַמָּק֖וֹם גְּשָׁה־לִּ֥י וְאֵשֵֽׁבָה׃
21 וְאָמַ֣רְתְּ בִּלְבָבֵ֗ךְ מִ֚י יָֽלַד־לִי֙ אֶת־אֵ֔לֶּה
וַאֲנִ֥י שְׁכוּלָ֖ה וְגַלְמוּדָ֑ה ᵃגֹּלָ֣ה ׀ וְסוּרָ֗הᵃ וְאֵ֙לֶּה֙ מִ֣י גִדֵּ֔ל
הֵ֤ן אֲנִי֙ נִשְׁאַ֣רְתִּי לְבַדִּ֔י ᵇאֵ֖לֶּה אֵיפֹ֥ה הֵֽם׃ פ
22 כֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֗ה
הִנֵּ֨ה אֶשָּׂ֤א אֶל־גּוֹיִם֙ יָדִ֔י וְאֶל־עַמִּ֖ים אָרִ֣ים נִסִּ֑י
וְהֵבִ֤יאוּ בָנַ֙יִךְ֙ בְּחֹ֔צֶן וּבְנֹתַ֖יִךְ עַל־כָּתֵ֥ף תִּנָּשֶֽׂאנָה׃
23 וְהָי֨וּ מְלָכִ֜ים אֹֽמְנַ֗יִךְ וְשָׂרֽוֹתֵיהֶם֙ מֵינִ֣יקֹתַ֔יִךְ
אַפַּ֗יִם אֶ֚רֶץ יִשְׁתַּ֣חֲווּ־לָ֔ךְ וַעֲפַ֥ר רַגְלַ֖יִךְ יְלַחֵ֑כוּ
וְיָדַ֙עַתְּ֙ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר לֹא־יֵבֹ֖שׁוּ קֹוָֽי׃
24 הֲיֻקַּ֥ח מִגִּבּ֖וֹר מַלְק֑וֹחַ וְאִם־שְׁבִ֥י צַדִּ֖יק יִמָּלֵֽט׃
25 כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
גַּם־שְׁבִ֤י גִבּוֹר֙ יֻקָּ֔ח וּמַלְק֥וֹחַ עָרִ֖יץ יִמָּלֵ֑ט
וְאֶת־יְרִיבֵךְ֙ אָנֹכִ֣י אָרִ֔יב וְאֶת־בָּנַ֖יִךְ אָנֹכִ֥י אוֹשִֽׁיעַ׃
26 וְהַאֲכַלְתִּ֤י אֶת־מוֹנַ֙יִךְ֙ אֶת־בְּשָׂרָ֔ם וְכֶעָסִ֖יס דָּמָ֣ם יִשְׁכָּר֑וּן
וְיָדְע֣וּ כָל־בָּשָׂ֗ר כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ מֽוֹשִׁיעֵ֔ךְ וְגֹאֲלֵ֖ךְ אֲבִ֥יר יַעֲקֹֽב׃ ס
50 1 כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
אֵ֣י זֶ֠ה סֵ֣פֶר כְּרִית֤וּת אִמְּכֶם֙ אֲשֶׁ֣ר שִׁלַּחְתִּ֔יהָ
א֚וֹ מִ֣י מִנּוֹשַׁ֔י אֲשֶׁר־מָכַ֥רְתִּי אֶתְכֶ֖ם ל֑וֹ
הֵ֤ן בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם֙ נִמְכַּרְתֶּ֔ם וּבְפִשְׁעֵיכֶ֖ם שֻׁלְּחָ֥ה אִמְּכֶֽם׃
2 מַדּ֨וּעַ בָּ֜אתִי וְאֵ֣ין אִ֗ישׁ קָרָ֙אתִי֙ וְאֵ֣ין עוֹנֶ֔ה
הֲקָצ֨וֹר קָצְרָ֤ה יָדִי֙ מִפְּד֔וּת וְאִם־אֵין־בִּ֥י כֹ֖חַ לְהַצִּ֑יל
הֵ֣ן בְּגַעֲרָתִ֞י אַחֲרִ֣יב יָ֗ם אָשִׂ֤ים נְהָרוֹת֙ מִדְבָּ֔ר
תִּבְאַ֤שׁᵃ דְּגָתָם֙ מֵאֵ֣ין מַ֔יִם וְתָמֹ֖ת בַּצָּמָֽאᵇ׃
3 אַלְבִּ֥ישׁ שָׁמַ֖יִם קַדְר֑וּת וְשַׂ֖ק אָשִׂ֥ים כְּסוּתָֽם׃ ס
4 אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֗ה נָ֤תַן לִי֙ לְשׁ֣וֹן לִמּוּדִ֔ים

18 𝔊 כָּ ‖ 19 exc vb nonn? ‖ 21 a-a >𝔊 (※; frt add) ‖ b mlt MSS 𝔊𝔙 וְאֵ׳ ‖ 24 l prb c 𝔖𝔙 עָרִיץ, cf 25 ‖ 25 𝔊 רִיבֵךְ ‖ Cp 50, 2 a 𝔊 תִּיבַשׁ ‖ b ins frt בְּהֶמְתָּם.

לָדַ֛עַת לָע֥וּת[a] אֶת־יָעֵ֖ף דָּבָ֑ר [b]יָעִ֣יר ׀ בַּבֹּ֣קֶר[c]
בַּבֹּ֗קֶר יָעִ֥יר לִי֙ אֹ֔זֶן לִשְׁמֹ֖עַ כַּלִּמּוּדִֽים׃
5 [a]אֲדֹנָ֤י יֱהֹוִה֙ פָּֽתַח־לִ֣י אֹ֔זֶן[a]
וְאָנֹכִ֖י לֹ֣א מָרִ֑יתִי אָח֖וֹר לֹ֥א נְסוּגֹֽתִי׃
6 גֵּוִי֙ נָתַ֣תִּי לְמַכִּ֔ים וּלְחָיַ֖י לְמֹרְטִ֑ים
פָּנַי֙ לֹ֣א הִסְתַּ֔רְתִּי מִכְּלִמּ֖וֹת וָרֹֽק׃
7 וַאדֹנָ֤י יֱהֹוִה֙ יַעֲזָר־לִ֔י עַל־כֵּ֖ן לֹ֣א נִכְלָ֑מְתִּי
עַל־כֵּ֞ן שַׂ֤מְתִּי פָנַי֙ כַּֽחַלָּמִ֔ישׁ וָאֵדַ֖ע כִּי־לֹ֥א אֵבֽוֹשׁ׃
8 קָרוֹב֙ מַצְדִּיקִ֔י מִֽי־יָרִ֥יב אִתִּ֖י נַ֣עַמְדָה יָּ֑חַד
מִֽי־בַ֥עַל מִשְׁפָּטִ֖י יִגַּ֥שׁ אֵלָֽי׃
9 הֵ֣ן אֲדֹנָ֤י יֱהֹוִה֙ יַעֲזָר־לִ֔י מִי־ה֖וּא יַרְשִׁיעֵ֑נִי
הֵ֚ן כֻּלָּם֙ כַּבֶּ֣גֶד יִבְל֔וּ עָ֖שׁ יֹאכְלֵֽם׃ ס
10 מִ֤י בָכֶם֙ יְרֵ֣א יְהוָ֔ה שֹׁמֵ֖עַ בְּק֣וֹל עַבְדּ֑וֹ
אֲשֶׁ֣ר ׀ הָלַ֣ךְ חֲשֵׁכִ֗ים וְאֵ֥ין נֹ֙גַהּ֙ ל֔וֹ
יִבְטַח֙ בְּשֵׁ֣ם יְהוָ֔ה וְיִשָּׁעֵ֖ן בֵּאלֹהָֽיו׃
11 הֵ֤ן כֻּלְּכֶם֙ קֹ֣דְחֵי אֵ֔שׁ מְאַזְּרֵ֖י זִיקוֹת
לְכ֣וּ ׀ בְּא֣וּר אֶשְׁכֶ֗ם וּבְזִיקוֹת֙ בִּֽעַרְתֶּ֔ם
מִיָּדִי֙ הָֽיְתָה־זֹּ֣את לָכֶ֔ם לְמַעֲצֵבָ֖ה תִּשְׁכָּבֽוּן׃ פ
51 1 שִׁמְע֥וּ אֵלַ֛י רֹ֥דְפֵי צֶ֖דֶק מְבַקְשֵׁ֣י יְהוָ֑ה
הַבִּ֙יטוּ֙ אֶל־צ֣וּר חֻצַּבְתֶּ֔ם וְאֶל־מַקֶּ֥בֶת בּ֖וֹר נֻקַּרְתֶּֽם׃
2 הַבִּ֙יטוּ֙ אֶל־אַבְרָהָ֣ם אֲבִיכֶ֔ם וְאֶל־שָׂרָ֖ה תְּחוֹלֶלְכֶ֑ם
כִּֽי־אֶחָ֣ד קְרָאתִ֔יו וַאֲבָרְכֵ֖הוּ וְאַרְבֵּֽהוּ׃
3 כִּֽי־נִחַ֨ם יְהוָ֜ה צִיּ֗וֹן נִחַם֙ כָּל־חָרְבֹתֶ֔יהָ
וַיָּ֤שֶׂם מִדְבָּרָהּ֙ כְּעֵ֔דֶן וְעַרְבָתָ֖הּ כְּגַן־יְהוָ֑ה
שָׂשׂ֤וֹן וְשִׂמְחָה֙ יִמָּ֣צֵא בָ֔הּ תּוֹדָ֖ה וְק֥וֹל זִמְרָֽה׃ ס
4 הַקְשִׁ֤יבוּ אֵלַי֙ עַמִּ֔י וּלְאוּמִּ֖י אֵלַ֣י הַאֲזִ֑ינוּ
כִּ֤י תוֹרָה֙ מֵאִתִּ֣י תֵצֵ֔א וּמִשְׁפָּטִ֕י לְא֥וֹר עַמִּ֖ים
אַרְגִּֽיעַ׃ 5 קָר֤וֹב צִדְקִי֙ °יָצָ֣א יִשְׁעִ֔י° וּזְרֹעַ֖י עַמִּ֣ים יִשְׁפֹּ֑טוּ
אֵלַי֙ אִיִּ֣ים יְקַוּ֔וּ וְאֶל־זְרֹעִ֖י יְיַחֵלֽוּן׃

4 [a] ? l לְרְעֹת c 𝔗 (לאלפא), al (? אֶת־חָנֵף) לַעֲנֹת ‖ [b] trsp huc 5 [a-a] (formato ex 5[a-a] + 4[b-c] sticho) ‖ 10 l prb c 𝔊𝔖 יִשְׁמַע ‖ 11 l מְאִירֵי (cf 𝔊𝔖) ‖ Cp 51, 1 gl? ‖ 2 l c 𝔊𝔙𝔗 וָא' וְא' ‖ 4 3 et 12MSS 𝔖 עמים et וּלְאוּמִּים ‖ 4/5 𝔊 ἐγγίζει ταχύ; trsp : ad עמים et l ארגיע אַקְרִיב (cf Jer 49,19) ‖ 5 °-° add ? (cf mtr).

6 שְׂאוּ֩ לַשָּׁמַ֨יִם עֵינֵיכֶ֜ם וְהַבִּ֣יטוּ אֶל־הָאָ֘רֶץ֮ מִתַּ֒חַת֒ [יְמוּת֑וּן
כִּֽי־שָׁמַ֜יִם כֶּעָשָׁ֣ן נִמְלָ֗חוּ וְהָאָ֙רֶץ֙ כַּבֶּ֣גֶד תִּבְלֶ֔ה וְיֹשְׁבֶ֖יהָ כְּמוֹ־כֵ֣ן
וִישׁוּעָתִי֙ לְעוֹלָ֣ם תִּהְיֶ֔ה וְצִדְקָתִ֖י לֹ֥א תֵחָֽת׃ ס
7 שִׁמְע֤וּ אֵלַי֙ יֹ֣דְעֵי צֶ֔דֶק עַ֖ם תּוֹרָתִ֣י בְלִבָּ֑ם
אַל־תִּֽירְאוּ֙ חֶרְפַּ֣ת אֱנ֔וֹשׁ וּמִגִּדֻּפֹתָ֖ם אַל־תֵּחָֽתּוּ׃
8 כִּ֤י כַבֶּ֙גֶד֙ יֹאכְלֵ֣ם עָ֔שׁ וְכַצֶּ֖מֶר יֹאכְלֵ֣ם סָ֑ס
וְצִדְקָתִי֙ לְעוֹלָ֣ם תִּהְיֶ֔ה וִישׁוּעָתִ֖י לְד֥וֹר דּוֹרִֽים׃ ס
9 עוּרִ֨י עוּרִ֤י לִבְשִׁי־עֹז֙ זְר֣וֹעַ יְהוָ֔ה
עוּרִי֙ כִּ֣ימֵי קֶ֔דֶם דֹּר֖וֹת עוֹלָמִ֑ים
הֲל֥וֹא אַתְּ־הִ֛יא הַמַּחְצֶ֥בֶת רַ֖הַב מְחוֹלֶ֥לֶת תַּנִּֽין׃
10 הֲל֤וֹא אַתְּ־הִיא֙ הַמַּחֲרֶ֣בֶת יָ֔ם מֵ֖י תְּה֣וֹם רַבָּ֑ה
הַשָּׂ֙מָה֙ מַעֲמַקֵּי־יָ֔ם דֶּ֖רֶךְ לַעֲבֹ֥ר גְּאוּלִֽים׃ ס
11 וּפְדוּיֵ֨י יְהוָ֜ה יְשׁוּב֗וּן וּבָ֤אוּ צִיּוֹן֙ בְּרִנָּ֔ה [וַאֲנָחָֽה׃ ס
וְשִׂמְחַ֥ת עוֹלָ֖ם עַל־רֹאשָׁ֑ם שָׂשׂ֤וֹן וְשִׂמְחָה֙ יַשִּׂיג֔וּן נָ֖סוּ יָג֥וֹן
12 אָנֹכִ֧י אָנֹכִ֛י ה֖וּא מְנַחֶמְכֶ֑ם מִי־אַ֤תְּ וַתִּֽירְאִי֙
מֵאֱנ֣וֹשׁ יָמ֔וּת וּמִבֶּן־אָדָ֖ם חָצִ֥יר יִנָּתֵֽן׃
13 וַתִּשְׁכַּ֞ח יְהוָ֣ה עֹשֶׂ֗ךָ נוֹטֶ֣ה שָׁמַיִם֮
וְיֹסֵ֣ד אָרֶץ֒ וַתְּפַחֵ֨ד תָּמִ֜יד כָּל־הַיּ֗וֹם
מִפְּנֵי֙ חֲמַ֣ת הַמֵּצִ֔יק כַּאֲשֶׁ֥ר כּוֹנֵ֖ן לְהַשְׁחִ֑ית וְאַיֵּ֖ה חֲמַ֥ת הַמֵּצִֽיק׃
14 מִהַ֥ר צֹעֶ֖ה לְהִפָּתֵ֑חַ וְלֹא־יָמ֣וּת לַשַּׁ֔חַת וְלֹ֥א יֶחְסַ֖ר לַחְמֽוֹ׃ 15 וְאָנֹכִי֙
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ רֹגַ֣ע הַיָּ֔ם וַיֶּהֱמ֖וּ גַּלָּ֑יו יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת שְׁמֽוֹ׃ 16 וָאָשִׂ֤ם
דְּבָרַי֙ בְּפִ֔יךָ וּבְצֵ֥ל יָדִ֖י כִּסִּיתִ֑יךָ לִנְטֹ֤עַ שָׁמַ֙יִם֙ וְלִיסֹ֣ד אָ֔רֶץ וְלֵאמֹ֥ר
לְצִיּ֖וֹן עַמִּי־אָֽתָּה׃ ס
17 הִתְעוֹרְרִ֣י הִתְעוֹרְרִ֗י ק֚וּמִי יְר֣וּשָׁלַ֔ם
אֲשֶׁ֥ר שָׁתִ֛ית מִיַּ֥ד יְהוָ֖ה אֶת־כּ֣וֹס חֲמָת֑וֹ
אֶת־קֻבַּ֜עַת כּ֤וֹס הַתַּרְעֵלָה֙ שָׁתִ֣ית מָצִֽית׃
18 אֵין־מְנַהֵ֣ל לָ֔הּ מִכָּל־בָּנִ֖ים יָלָ֑דָה
וְאֵ֤ין מַחֲזִיק֙ בְּיָדָ֔הּ מִכָּל־בָּנִ֖ים גִּדֵּֽלָה׃
19 שְׁתַּ֤יִם הֵ֙נָּה֙ קֹֽרְאֹתַ֔יִךְ מִ֖י יָנ֣וּד לָ֑ךְ

6 l prb c 𝔊𝔙(𝔗) תֶּחְדָּל ‖ 9 l c 𝔙 (*percussit*) הַמֹּחֶצֶת (cf Hi 26,12); 9b >𝔊 ‖ 10 l הַשָּׂמָה (part) et יָם דֶּרֶךְ ‖ 12 l ? (cf 𝔊Σ) מנחמך et אַתָּ(ה) ותירָא ‖ 16 l c 𝔖 לִנְטֹת ‖ 17 gl, cf 𝔊 et imprimis 𝔏[MS] ab Ambros citat: *calicem enim ruinae bibisti.*

הַשֹּׁ֧ד וְהַשֶּׁ֛בֶר וְהָרָעָ֥ב וְהַחֶ֖רֶב מִ֥י אֲנַחֲמֵֽךְ׃

20בָּנַ֜יִךְ עֻלְּפ֨וּ שָׁכְב֜וּ [a]בְּרֹ֧אשׁ כָּל־חוּצ֛וֹת[a] כְּת֖וֹא מִכְמָ֑ר
הַֽמְלֵאִ֥ים חֲמַת־יְהוָ֖ה גַּעֲרַ֥ת אֱלֹהָֽיִךְ׃

21לָכֵ֛ן שִׁמְעִי־נָ֥א זֹ֖את עֲנִיָּ֑ה וּשְׁכֻרַ֖ת וְלֹ֥א מִיָּֽיִן׃ ס

22כֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנַ֣יִךְ יְהוָ֗ה וֵאלֹהַ֙יִךְ֙ יָרִ֣יב עַמּ֔וֹ
הִנֵּ֧ה לָקַ֛חְתִּי מִיָּדֵ֖ךְ אֶת־כּ֣וֹס הַתַּרְעֵלָ֑ה
אֶת־קֻבַּ֙עַת֙ כּ֣וֹס חֲמָתִ֔י לֹא־תוֹסִ֥יפִי לִשְׁתּוֹתָ֖הּ עֽוֹד׃

23וְשַׂמְתִּ֙יהָ֙ בְּיַ֣ד מוֹגַ֔יִךְ
אֲשֶׁר־אָמְר֥וּ לְנַפְשֵׁ֖ךְ שְׁחִ֣י וְנַעֲבֹ֑רָה
וַתָּשִׂ֤ימִי כָאָ֙רֶץ֙ גֵּוֵ֔ךְ וְכַח֖וּץ לַעֹבְרִֽים׃ ס

52 1ע֥וּרִי ע֛וּרִי לִבְשִׁ֥י עֻזֵּ֖ךְ צִיּ֑וֹן
לִבְשִׁ֣י׀ בִּגְדֵ֣י תִפְאַרְתֵּ֗ךְ יְרוּשָׁלַ֙͏ִם֙ עִ֣יר הַקֹּ֔דֶשׁ
כִּ֣י לֹ֥א יוֹסִ֛יף יָבֹא־בָ֥ךְ ע֖וֹד עָרֵ֥ל וְטָמֵֽא׃

2הִתְנַעֲרִ֧י מֵעָפָ֛ר ק֥וּמִי שְׁבִ֖י[a] יְרוּשָׁלָ֑͏ִם
הִתְפַּתְּחוּ[b] מוֹסְרֵ֣י צַוָּארֵ֔ךְ שְׁבִיָּ֖ה בַּת־צִיּֽוֹן׃ ס

3כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר יְהוָ֔ה חִנָּ֖ם נִמְכַּרְתֶּ֑ם וְלֹ֥א בְכֶ֖סֶף תִּגָּאֵֽלוּ׃ 4כִּ֣י כֹ֤ה
אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה מִצְרַ֛יִם יָֽרַד־עַמִּ֥י בָרִאשֹׁנָ֖ה לָג֣וּר שָׁ֑ם וְאַשּׁ֖וּר
בְּאֶ֥פֶס עֲשָׁקֽוֹ׃ 5וְעַתָּ֤ה מַה־לִּי־פֹה֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּֽי־לֻקַּ֥ח עַמִּ֖י חִנָּ֑ם
מֹשְׁלָ֤ו[a] יְהֵילִ֙ילוּ֙[b] נְאֻם־יְהוָ֔ה וְתָמִ֥יד כָּל־הַיּ֖וֹם שְׁמִ֥י מִנֹּאָֽץ[c]׃ 6לָכֵ֛ן
יֵדַ֥ע עַמִּ֖י שְׁמִ֑י לָכֵן֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כִּֽי־אֲנִי־ה֥וּא הַֽמְדַבֵּ֖ר הִנֵּֽנִי׃ פ

7מַה־נָּאו֨וּ עַל־הֶהָרִ֜ים רַגְלֵ֣י מְבַשֵּׂ֗ר
מַשְׁמִ֧יעַ שָׁל֛וֹם מְבַשֵּׂ֥ר ט֖וֹב מַשְׁמִ֣יעַ יְשׁוּעָ֑ה
אֹמֵ֥ר לְצִיּ֖וֹן · מָלַ֥ךְ אֱלֹהָֽיִךְ׃

8ק֥וֹל צֹפַ֛יִךְ נָ֥שְׂאוּ ק֖וֹל יַחְדָּ֣ו יְרַנֵּ֑נוּ
כִּ֣י עַ֤יִן בְּעַ֙יִן֙ יִרְא֔וּ בְּשׁ֥וּב יְהוָ֖ה צִיּֽוֹן׃

9פִּצְח֤וּ רַנְּנוּ֙ יַחְדָּ֔ו חָרְב֖וֹת יְרוּשָׁלָ֑͏ִם
כִּֽי־נִחַ֤ם יְהוָה֙ עַמּ֔וֹ גָּאַ֖ל יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃

10חָשַׂ֤ף יְהוָה֙ אֶת־זְר֣וֹעַ קָדְשׁ֔וֹ לְעֵינֵ֖י כָּל־הַגּוֹיִ֑ם
וְרָאוּ֙ כָּל־אַפְסֵי־אָ֔רֶץ אֵ֖ת יְשׁוּעַ֥ת אֱלֹהֵֽינוּ׃

19 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יְנַ׳ ‖ 20 a-a add? ‖ 22 cf 17 ‖ 23 ins? וּבְיַד מוֹנַיִךְ cf 𝔊 et 49,26 ‖
Cp 52, 2 a prps שְׁבִיָּה ‖ b Q Vrs ־חִי ‖ 4 𝔊 בְּחָמָס ‖ 5 a K מֹשְׁלוֹ, Q ־לָיו ‖
b frt crrp; 𝔗 יִתְהַלְּלוּ?, l frt יִתְהֹלָלוּ ‖ c l? מְנֹאָץ ‖ 6 dl c 𝔊𝔙(※) ‖ 7 ? exc
vb ‖ 8 l? כָּל־.

11 סֽוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ
צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃
12 כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן
כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
13 הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד׃
14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ[a] רַבִּים
כֵּן־[b]מִשְׁחַת[c] מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם׃
15 כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם
כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃
53 1 מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃
2 וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו[a] וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה
לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ[b] וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ[c]׃
3 נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וִידוּעַ חֹלִי
וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא חֲשַׁבְנֻהוּ׃
4 אָכֵן חֳלָיֵנוּ[a] הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ[b] סְבָלָם
וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃
5 וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ
מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃
6 כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ
וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֵת עֲוֹן כֻּלָּנוּ׃
7 נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו
כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ
נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו׃
8 מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ[a] מִי יְשׂוֹחֵחַ
כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עַמִּי[b] [c]נֶגַע לָמוֹ[c]׃
9 וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר[a] בְּמֹתָיו[b]
עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃

13 >𝔊𝔏 ‖ 14 [a] l c 𝔗𝔖 עָלָיו ‖ [b] l ? כִּי vel trsp frt 14aβb post 53,2 ‖ [c] l prb מָשְׁחַתְּ ‖ 15 𝔊𝔏 θαυμάσονται, prps יִרְגְּזוּ vel יִשְׁתַּחֲווּ ‖ Cp 53, 2 [a] prps לְפָנֵינוּ ‖ [b] ? add ‖ [c] cf 52,14[b] ‖ 4 [a] 9MSS חָלְיֵנוּ ‖ [b] ins c ca 20MSS 𝔖𝔙 הוּא ‖ 5 𝔊 + pl MSS מִנּוּ— ‖ 8 [a] l ? דְּבָרוֹ (al דַּרְכּוֹ) ‖ [b] prps עַמִּים, sed Vrs = 𝔐; al מִפְּשָׁעֵנוּ vel מִפִּשְׁעָם (יְנֻגַּע) ‖ [c-c] l (cf 𝔊 ἤχθη εἰς θάνατον) נֻגַּע לַמָּוֶת ‖ 𝔙 *percussi eum* ‖ 9 [a] l עֹשֵׂי רָע ‖ [b] l c 𝔊 בְּמוֹתוֹ (vel ? בֵּית־מוֹתוֹ); al בָּמָתוֹ.

10 וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי[a] אִם־תָּשִׂים[b] אָשָׁם נַפְשׁוֹ
יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃
11 [a]מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה [b]יִשְׂבָּע בְּדַעְתּוֹ[b]
יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי[c] לָרַבִּים וַעֲוֺנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃
12 לָכֵן אֲחַלֶּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל
תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה
וְהוּא חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ׃ פ
54 1 רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃
2 הַרְחִיבִי ׀ מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי
הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי׃ 3 כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול תִּפְרֹצִי
וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃
4 אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי
כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃
5 כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃
6 כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה
וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃
7 בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃
8 בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ
וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃ ס
9 [a]כִּי־מֵי[a] נֹחַ זֹאת לִי
אֲשֶׁר[b] נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ
כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר־בָּךְ׃
10 כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה
וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט
אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה׃ ס
11 עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה

10 [a] dl ? vel l בָּחֳלִי? (cf 𝔊𝔙) ‖ [b] l c 𝔙 (*posuerit*) יָשֵׂם ‖ 11 [a] ins ? יַצִּילֵהוּ, cf 𝔊𝔏 (*.. auferre de dolore*) ‖ [b-b] l frt c (𝔊)ΑΣΘ יִשְׂבַּע בדעתו; al praem אור (cf 𝔊) et trsp בדעתו ad stichum sq (tum צַדּ' עַבְ' gl?) ‖ [c] dl ? 𝔊 εὖ δουλεύοντα ‖ 12 𝔊 παρεδόθη ‖ Cp 54, 2 l c Vrs הַטִּי ‖ 5 l ? בְּעָלַיִךְ ‖ 8 l frt בְּשֶׁטֶף ‖ 9 [a-a] l c pc MSS ΣΘ𝔖𝔗𝔙 כִּימֵי ‖ [b] l כַּאֲ'.

הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ[a] [b]אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ[b] בַּסַּפִּירִים׃
12 וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹד שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח
וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ׃ 13 וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה
וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ 14 בִּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי[a]
רַחֲקִי[b] מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ׃
15 הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי[a] מִי־גָר אִתָּךְ[b] עָלַיִךְ יִפּוֹל׃
16 הֵן אָנֹכִי בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם
וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית לְחַבֵּל׃
17 כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט
זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס [תַּרְשִׁיעִי
55 1 הוֹי[a] כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ [b]כָּסֶף לְכוּ[b]
שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ [c]וּלְכוּ שִׁבְרוּ[c] בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב׃
2 לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃
3 הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם
וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים׃
4 הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים׃
5 הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ
לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃ ס
6 דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃
7 יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו
וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃
8 כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃
9 כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי
10 כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם [מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃
וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃
11 כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם
כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃

11 [a] l בַּנֹּפֶךְ (cf 𝔊 ἄνθρακα) ‖ [b-b] prps אֲדָנַיִךְ וִיסֹדוֹתַיִךְ ‖ 13 l ? בֹּנַיִךְ ‖ 14 [a] trsp ? huc ׃ ‖ [b] l ? תִּרְחֲקִי ‖ 15 [a] l ? מֵאִתִּי ‖ [b] ? dl ‖ 16 K הֵן, Q הִנֵּה ‖ 17 add? ‖ Cp 55, 1 [a] >𝔊[h](※) ‖ [b-b] l כֶּסֶף לְכוּ ‖ [c-c] dl; >𝔊[h](※) ‖ 4 l c Vrs לְעַמִּים ‖ 9 l frt c Vrs כְּגְבֹהַּ ‖ 11 l ? יֵצֵא.

12 כִּֽי־בְשִׂמְחָ֣ה תֵצֵ֔אוּ וּבְשָׁל֖וֹם תּֽוּבָל֑וּן [יִמְחֲאוּ־כָֽף׃
הֶהָרִ֣ים וְהַגְּבָע֗וֹת יִפְצְח֤וּ לִפְנֵיכֶם֙ רִנָּ֔ה וְכָל־עֲצֵ֥י הַשָּׂדֶ֖ה
13 תַּ֤חַת הַנַּֽעֲצוּץ֙ יַעֲלֶ֣ה בְר֔וֹשׁ תַּ֥חַת הַסִּרְפַּ֖ד יַעֲלֶ֣ה הֲדַ֑ס
וְהָיָ֤ה לַֽיהוָה֙ לְשֵׁ֔ם לְא֣וֹת עוֹלָ֔ם לֹ֖א יִכָּרֵֽת׃ ס

56 1 כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה שִׁמְר֥וּ מִשְׁפָּ֖ט וַעֲשׂ֣וּ צְדָקָ֑ה
כִּֽי־קְרוֹבָ֤ה יְשֽׁוּעָתִי֙ לָב֔וֹא וְצִדְקָתִ֖י לְהִגָּלֽוֹת׃
2 אַשְׁרֵ֤י אֱנוֹשׁ֙ יַעֲשֶׂה־זֹּ֔את וּבֶן־אָדָ֖ם יַחֲזִ֣יק בָּ֑הּ
שֹׁמֵ֤ר שַׁבָּת֙ מֵֽחַלְּל֔וֹ וְשֹׁמֵ֥ר יָד֖וֹ מֵעֲשׂ֥וֹת כָּל־רָֽע׃ ס
3 וְאַל־יֹאמַ֣ר בֶּן־הַנֵּכָ֗ר הַנִּלְוָ֤ה אֶל־יְהוָה֙ לֵאמֹ֔ר
הַבְדֵּ֧ל יַבְדִּילַ֛נִי יְהוָ֖ה מֵעַ֣ל עַמּ֑וֹ
וְאַל־יֹאמַר֙ הַסָּרִ֔יס הֵ֥ן אֲנִ֖י עֵ֥ץ יָבֵֽשׁ׃ ס
4 כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה לַסָּֽרִיסִים֙ אֲשֶׁ֤ר יִשְׁמְרוּ֙ אֶת־שַׁבְּתוֹתַ֔י
וּבָֽחֲר֖וּ בַּאֲשֶׁ֣ר חָפָ֑צְתִּי וּמַחֲזִיקִ֖ים בִּבְרִיתִֽי׃ ס
5 וְנָתַתִּ֨י לָהֶ֜ם בְּבֵיתִ֤י וּבְחוֹמֹתַי֙ יָ֣ד וָשֵׁ֔ם
ט֖וֹב מִבָּנִ֣ים וּמִבָּנ֑וֹת שֵׁ֤ם עוֹלָם֙ אֶתֶּן־ל֔וֹ אֲשֶׁ֖ר לֹ֥א יִכָּרֵֽת׃ ס
6 וּבְנֵ֣י הַנֵּכָ֗ר הַנִּלְוִ֤ים עַל־יְהוָה֙ לְשָׁ֣רְת֔וֹ וּֽלְאַהֲבָה֙ אֶת־שֵׁ֣ם יְהוָ֔ה
לִהְי֥וֹת ל֖וֹ לַעֲבָדִ֑ים כָּל־שֹׁמֵ֤ר שַׁבָּת֙ מֵֽחַלְּל֔וֹ וּמַחֲזִיקִ֖ים בִּבְרִיתִֽי׃
7 וַהֲבִיאוֹתִ֞ים אֶל־הַ֣ר קָדְשִׁ֗י וְשִׂמַּחְתִּים֙ בְּבֵ֣ית תְּפִלָּתִ֔י
עוֹלֹתֵיהֶ֧ם וְזִבְחֵיהֶ֛ם ° לְרָצ֖וֹן עַל־מִזְבְּחִ֑י
כִּ֣י בֵיתִ֔י בֵּית־תְּפִלָּ֥ה יִקָּרֵ֖א לְכָל־הָעַמִּֽים׃
8 נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה מְקַבֵּ֖ץ נִדְחֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
ע֛וֹד אֲקַבֵּ֥ץ עָלָ֖יו לְנִקְבָּצָֽיו׃
9 כֹּ֖ל חַיְת֣וֹ שָׂדָ֑י אֵתָ֣יוּ לֶאֱכֹ֔ל כָּל־חַיְת֖וֹ בַּיָּֽעַר׃ ס
10 צֹפָ֫ו[a] עִוְרִ֣ים כֻּלָּם֮ לֹ֣א יָדָעוּ֒[b]
כֻּלָּם֙ כְּלָבִ֣ים אִלְּמִ֔ים לֹ֥א יוּכְל֖וּ לִנְבֹּ֑חַ
הֹזִים֙[c] שֹֽׁכְבִ֔ים אֹהֲבֵ֖י לָנֽוּם׃
11 וְהַכְּלָבִ֣ים עַזֵּי־נֶ֗פֶשׁ לֹ֤א יָֽדְעוּ֙ שָׂבְעָ֔ה
[a]וְהֵ֣מָּה רֹעִ֔ים[a] לֹ֥א יָדְע֖וּ הָבִ֑ין
כֻּלָּם֙ לְדַרְכָּ֣ם פָּנ֔וּ אִ֥ישׁ לְבִצְע֖וֹ מִקָּצֵֽהוּ[b]׃

13 mlt MSS Q Vrs 'וְת ‖ Cp 56, 3 l —וְהַ ‖ 5 l c Vrs לָמוֹ ‖ 6 l ? שְׁמוֹ ‖ 7 𝔊𝔗 + יִהְיוּ? ‖ 9 huc trsp ‸ ‖ 10 [a] sic 𝔐 (צ maj), Q צֹפָיו; l prb צֹפַי ‖ [b] l c 𝔊ℵAQΓ et 11 יָדְעוּ הָבִין ‖ [c] pl MSS 'ח; l prb 𝔐 ‖ 11 [a-a] l וְהֵם הָרֹעִים; al trsp haec vb in 10 post צפי et dl vb 3sqq (לֹא יָד' הָ'), cf 10[b] ‖ [b] >𝔊.

12 אֵתָיוּ אֶקְחָה־יַיִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר
וְהָיָה כָזֶה יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃
57 1 הַצַּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב
וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים בְּאֵין מֵבִין
כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ 2 יָבוֹא שָׁלוֹם[a]
יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם [b]הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ פ
3 וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי עֹנְנָה
זֶרַע מְנָאֵף וַתִּזְנֶה׃ 4 עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ
עַל־מִי תַּרְחִיבוּ פֶה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן
הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע שָׁקֶר׃
5 הַנֵּחָמִים בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן
שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִפֵי הַסְּלָעִים׃
6 בְּחַלְּקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם הֵם גּוֹרָלֵךְ
גַּם־לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ הֶעֱלִית מִנְחָה [a]הַעַל אֵלֶּה אֶנָּחֵם[a]׃
7 עַל הַר־גָּבֹהַּ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ
גַּם־שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃
8 וְאַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרוֹנֵךְ
כִּי מֵאִתִּי[a] גִּלִּית וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ
וַתִּכְרָת[b]־לָךְ מֵהֶם אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם[c] יָד חָזִית׃
9 וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקֻּחָיִךְ
וַתְּשַׁלְּחִי צִרַיִךְ עַד־מֵרָחֹק וַתַּשְׁפִּילִי עַד־שְׁאוֹל׃
10 בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ
חַיַּת יָדֵךְ מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃
11 וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי תְכַזֵּבִי
וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־לִבֵּךְ
הֲלֹא אֲנִי מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי׃ ס
12 אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ
וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ 13 בְּזַעֲקֵךְ יַצִּילֻךְ קִבּוּצַיִךְ
וְאֶת־כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל

12 𝔊 'יְ ‖ Cp 57, 2 [a] trsp? huc : ‖ [b] ins כָּל־ ‖ 3 l וְתִ' (al מְנָאֶפֶת וְזֹנָה) ‖ 5 l
c 𝔊 בְּתוֹךְ ‖ 6 [a-a] ? add ‖ 8 [a] l ?? מֵאִתּוֹ ‖ [b] l frt וַתִּכְרִי ‖ [c] 𝔊 in fin vs et init vs 9
וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתַךְ אִתָּם, cf Ez 16,25s ‖ 9 Σ𝔙 (*ornasti unguento*) וַתָּסֹכִּי? ‖
11 l c 𝔊ΑΣ𝔙 (*et negligens*) וּמַעְלִם ‖ 12 trsp? : ad מעשיך ‖ 13 l שִׁקּוּצַיִךְ.

וְהַחוֹסֶה בִי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ הַר־קָדְשִׁי׃ 14 וְאָמַר
סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ ס
15 כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ
מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ
לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃
16 כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְּצוֹף
כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי׃
17 בַּעֲוֹן בִּצְעוֹ[a] קָצַפְתִּי וְאַכֵּהוּ[b] הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף[c]
וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ 18 דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ
וְאַנְחֵהוּ[a] וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ[b] וְלַאֲבֵלָיו׃ 19 בּוֹרֵא[a] נִוב[b] שְׂפָתָיִם
שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃
20 וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל
וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ 21 אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ פ
58 1 קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ
וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃
2 וְאוֹתִי יוֹם ׀ יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן
כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב
יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃
3 לָמָּה צַּמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע
הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃
4 הֵן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע[a]
לֹא[b]־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃
5 הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ
הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ
הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָה׃
6 הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ[a]
פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה
וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ[b]׃

14 𝔙 וְאָמַר ‖ 17 [a] 𝔊 βραχύ τι; l ? רֶגַע (בַּעֲוֹנוֹ) ‖ [b] l c 𝔊𝔙𝔖 'וָא ‖ [c] l וְקֶצֶף ‖ 18 [a] prps וַאֲנַחֲהוּ ‖ [b] huc trsp ׃ ‖ 19 [a] ins ? אֲנִי ‖ [b] K נוב, Q נִיב (l ? נִיד cf Hi 16,5) ‖ 20 l ? נגדש et 'ויגד ‖ 21 ca 50MSS יהוה ‖ Cp 58, 3 Vrs חֶפְצְכֶם ‖ 4 [a] l ? c 𝔊𝔏 רָשׁ ‖ [b] ca 60MSS וְלֹא ‖ 6 [a] ins frt נְאֻם אדני יהוה cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔙 sing.

7 הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים[a] תָּבִיא בָיִת
כִּי־תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא[b] תִתְעַלָּם׃
8 אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח
וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה יַאַסְפֶךָ׃
9 אָז תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי
אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע וְדַבֶּר־אָוֶן׃
10 וְתָפֵק[a] לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ[b] וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ
וְזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃
11 וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ
וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ[a] וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה
וּכְמוֹצָא מַיִם[b] אֲשֶׁר לֹא־יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃
12 וּבָנוּ מִמְּךָ[a] חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר תְּקוֹמֵם
וְקֹרָא לְךָ גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשֹׁבֵב נְתִיבוֹת[b] לָשָׁבֶת׃
13 אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת[a] חֲפָצֶךָ[b] בְּיוֹם קָדְשִׁי
וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה[c] מְכֻבָּד
וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׃
14 אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳותֵי אָרֶץ
וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
59 1 הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃
2 כִּי אִם־עֲוֺנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּלִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם
וְחַטֹּאותֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃
3 כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ בַדָּם וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם בֶּעָוֺן
שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃
4 אֵין־קֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה
בָּטוֹחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלֵיד אָוֶן׃
5 בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בִּקֵּעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ
הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃
6 קוּרֵיהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃

7 [a] l ? וּמְרֻדִים ‖ [b] 40MSS אַל ‖ 8 l ? (52,12) יְאַסִּפְךָ ‖ 10 [a] l ? —פַּק ‖ [b] l c 11MSS 𝔊ᴵ𝔏ᴵ𝔖 לַחְמְךָ ‖ 11 [a] l יַחֲלִיף (?וְעָצְמָתְךָ) ‖ [b] exc vb? (?חַיִּים) ‖ 12 [a] l בָּנֶיךָ (60,10) ‖ [b] prps —צוֹת (?) ‖ 13 [a] l c 𝔊 מַעֲ' ‖ [b] mlt MSS —צַיִךְ ‖ [c] l ? יִשְׂרָאֵל vel ? לְחֹדֶשׁ י״י ‖ 14 Q^MSS בָּמֳתֵי, K בָּמוֹתֵי ‖ Cp 59, 3 l ? נִגְאֲלוּ ‖ 5 l ? —רֶה.

7 רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרֻצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי
מַחְשְׁבֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלּוֹתָם׃
8 דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלֹתָם
נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כֹּל דֹּרֵךְ בָּהּ לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃
9 עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה
נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְגֹהוֹת בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃
10 נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נְגַשֵּׁשָׁה
כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃
11 נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה
נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט וָאַיִן לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃
12 כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאותֵינוּ עָנְתָה בָּנוּ
כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֺנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃
13 פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ
דַּבֶּר־עֹשֶׁק[a] וְסָרָה הֹרוֹ[b] וְהֹגוֹ[c] מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃
14 וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד
כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וּנְכֹחָה לֹא־תוּכַל לָבוֹא׃
15 וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדֶּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל
וַיַּרְא יְהוָה וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃
16 וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי אֵין מַפְגִּיעַ
וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃
17 וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיָן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ
וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם תִּלְבֹּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ [יְשַׁלֵּם[b]׃
18 כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל[a] יְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו [b]לָאִיִּים גְּמוּל
19 וְיִירְאוּ[a] מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ
כִּי־יָבוֹא כַנָּהָר[b] צָר רוּחַ יְהוָה נֹסְסָה בוֹ׃
20 וּבָא לְצִיּוֹן[a] גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי[b] פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃
21 וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־
שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר
יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס

8 1 MS Vrs בָּם ‖ 10 ? *in vigore*; ins ? הָיִינוּ ‖ 12 l וְחַטֹּאתֵנוּ ‖ 13 [a] l c 𝔗? עָקֹשׁ ‖ [b] l ? הָרוֹ (dittogr?) ‖ [c] l ? וְהָגוֹ ‖ 15 dub; trsp prb huc : ‖ 17 dl (>𝔊𝔙) ‖ 18 [a] l frt גְּמוּל cf 18b ‖ [b-b] >𝔊(※), add ‖ 19 [a] l c pl MSS Edd וְיִרְאוּ (a ראה) ‖ [b] l c 𝔊ΑΣΘ 'כְּנָ ‖ 20 [a] (𝔊?) Rom 11,26 'מִצּ ‖ [b] l c 𝔊 Rom 'וְיָשִׁיב פֶּ' מִיַּ ‖ 21 l אִתָּם.

60 1 ק֥וּמִי א֖וֹרִי כִּ֣י בָ֣א אוֹרֵ֑ךְ וּכְב֥וֹד יְהוָ֖ה עָלַ֥יִךְ זָרָֽח׃
2 כִּֽי־הִנֵּ֤ה הַחֹ֙שֶׁךְ֙ יְכַסֶּה־אֶ֔רֶץ וַעֲרָפֶ֖ל לְאֻמִּ֑ים
וְעָלַ֙יִךְ֙ יִזְרַ֣ח יְהוָ֔ה וּכְבוֹד֖וֹ עָלַ֥יִךְ יֵרָאֶֽה׃
3 וְהָלְכ֥וּ גוֹיִ֖ם לְאוֹרֵ֑ךְ וּמְלָכִ֖ים לְנֹ֥גַהּ זַרְחֵֽךְ׃
4 שְׂאִֽי־סָבִ֤יב עֵינַ֙יִךְ֙ וּרְאִ֔י כֻּלָּ֖ם נִקְבְּצ֣וּ בָֽאוּ־לָ֑ךְ
בָּנַ֙יִךְ֙ מֵרָח֣וֹק יָבֹ֔אוּ וּבְנֹתַ֖יִךְ עַל־צַ֥ד תֵּאָמַֽנָה׃
5 אָ֤ז תִּרְאִי֙[a] וְנָהַ֔רְתְּ וּפָחַ֥ד וְרָחַ֖ב[b] לְבָבֵ֑ךְ
כִּֽי־יֵהָפֵ֤ךְ עָלַ֙יִךְ֙ הֲמ֣וֹן יָ֔ם חֵ֥יל גּוֹיִ֖ם יָבֹ֥אוּ לָֽךְ׃
6 שִֽׁפְעַ֨ת גְּמַלִּ֜ים תְּכַסֵּ֗ךְ בִּכְרֵ֤י מִדְיָן֙ וְעֵיפָ֔ה
כֻּלָּ֖ם מִשְּׁבָ֣א יָבֹ֑אוּ זָהָ֤ב וּלְבוֹנָה֙ יִשָּׂ֔אוּ
וּתְהִלֹּ֥ת יְהוָ֖ה יְבַשֵּֽׂרוּ׃
7 כָּל־צֹ֤אן קֵדָר֙ יִקָּ֣בְצוּ לָ֔ךְ אֵילֵ֥י נְבָי֖וֹת יְשָׁרְת֑וּנֶךְ[a]
יַעֲל֤וּ [b]עַל־רָצוֹן֙[b] מִזְבְּחִ֔י וּבֵ֥ית תִּפְאַרְתִּ֖י[c] אֲפָאֵֽר[d]׃
8 מִי־אֵ֖לֶּה כָּעָ֣ב תְּעוּפֶ֑ינָה וְכַיּוֹנִ֖ים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶֽם׃
9 כִּֽי־לִ֣י ׀ [a]אִיִּ֣ים יְקַוּ֗וּ[a] וָאֳנִיּ֤וֹת תַּרְשִׁישׁ֙ בָּרִ֣אשֹׁנָ֔ה[b]
לְהָבִ֤יא בָנַ֙יִךְ֙ מֵֽרָח֔וֹק כַּסְפָּ֥ם וּזְהָבָ֖ם אִתָּ֑ם
לְשֵׁם֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהַ֔יִךְ וְלִקְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֖ל כִּ֥י פֵאֲרָֽךְ׃
10 וּבָנ֤וּ בְנֵֽי־נֵכָר֙ חֹמֹתַ֔יִךְ וּמַלְכֵיהֶ֖ם יְשָׁרְת֑וּנֶךְ
כִּ֤י בְקִצְפִּי֙ הִכִּיתִ֔יךְ וּבִרְצוֹנִ֖י רִחַמְתִּֽיךְ׃
11 וּפִתְּח֨וּ[a] שְׁעָרַ֧יִךְ תָּמִ֛יד יוֹמָ֥ם וָלַ֖יְלָה לֹ֣א יִסָּגֵ֑רוּ
לְהָבִ֤יא אֵלַ֙יִךְ֙ חֵ֣יל גּוֹיִ֔ם וּמַלְכֵיהֶ֖ם נְהוּגִֽים[b]׃
12 כִּֽי־הַגּ֧וֹי וְהַמַּמְלָכָ֛ה אֲשֶׁ֥ר לֹא־יַעַבְד֖וּךְ יֹאבֵ֑דוּ וְהַגּוֹיִ֖ם חָרֹ֥ב יֶחֱרָֽבוּ׃
13 כְּב֤וֹד הַלְּבָנוֹן֙ אֵלַ֣יִךְ יָב֔וֹא בְּר֛וֹשׁ תִּדְהָ֥ר וּתְאַשּׁ֖וּר יַחְדָּ֑ו
לְפָאֵר֙ מְק֣וֹם מִקְדָּשִׁ֔י ⸢וּמְק֥וֹם רַגְלַ֖י אֲכַבֵּֽד׃⸣
14 וְהָלְכ֨וּ אֵלַ֜יִךְ שְׁח֗וֹחַ בְּנֵ֤י מְעַנַּ֙יִךְ֙ ⸢וְהִֽשְׁתַּחֲו֛וּ עַל־כַּפּ֥וֹת רַגְלַ֖יִךְ
וְקָ֤רְאוּ לָךְ֙ עִ֣יר יְהוָ֔ה צִיּ֖וֹן קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ [כָּל־מְנַאֲצָ֑יִךְ⸣
15 תַּ֗חַת הֱיוֹתֵ֛ךְ עֲזוּבָ֥ה וּשְׂנוּאָ֖ה וְאֵ֣ין עוֹבֵ֑ר
וְשַׂמְתִּיךְ֙ לִגְא֣וֹן עוֹלָ֔ם מְשׂ֖וֹשׂ דּ֥וֹר וָדֽוֹר׃

Cp 60, 2 l 'ח ‖ 5 [a] mlt MSS תיראי; l 𝔐 ‖ [b] nonn MSS (𝔊?) ורהב; l 𝔐 ‖ 6 $𝔊^{Aℵ*}$ + καὶ λίθον τίμιον (𝔏 = 𝔐) ‖ 7 [a] 𝔊𝔏 frt יְשַׁחֲרוּנָךְ (ἥξουσι) ‖ [b-b] l c 4MSS 𝔊𝔏𝔗𝔖 לְרָצוֹן עַל ‖ [c] 𝔊𝔏 תְּפִלָּתִי ‖ [d] l c 𝔊𝔏 יְפֹאַר, vel l לְפָאֵר cf 13 ‖ 9 [a-a] l frt צִיִּים יְקַוּוּ ‖ [b] 25MSS 𝔖 כְּבָ' ‖ 11 [a] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְנִפְתְּחוּ ‖ [b] l נוֹהֲגִים ‖ 13 ⸢⸣ >$𝔊^{h}$(※) ‖ 14 ⸢⸣ >$𝔊^{h}$(※).

16 וְיָנַקְתְּ֙ חֲלֵ֣ב גּוֹיִ֔ם וְשֹׁ֥ד מְלָכִ֖ים תִּינָ֑קִי
וְיָדַ֗עַתְּ כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ מוֹשִׁיעֵ֔ךְ וְגֹאֲלֵ֖ךְ אֲבִ֥יר יַעֲקֹֽב׃
17 תַּ֣חַת הַנְּחֹ֜שֶׁת אָבִ֣יא זָהָ֗ב וְתַ֤חַת הַבַּרְזֶל֙ אָ֣בִיא כֶ֔סֶף
וְתַ֤חַת הָעֵצִים֙ נְחֹ֔שֶׁת וְתַ֥חַת הָאֲבָנִ֖ים בַּרְזֶ֑ל
וְשַׂמְתִּ֤י פְקֻדָּתֵךְ֙ שָׁל֔וֹם וְנֹגְשַׂ֖יִךְ צְדָקָֽה׃
18 לֹא־יִשָּׁמַ֨ע ע֤וֹד חָמָס֙ בְּאַרְצֵ֔ךְ שֹׁ֥ד וָשֶׁ֖בֶר בִּגְבוּלָ֑יִךְ
וְקָרָ֤את יְשׁוּעָה֙ חוֹמֹתַ֔יִךְ וּשְׁעָרַ֖יִךְ תְּהִלָּֽה׃ [לָ֔ךְ
19 לֹא־יִהְיֶה־לָּ֨ךְ ע֤וֹד הַשֶּׁ֙מֶשׁ֙ לְא֣וֹר יוֹמָ֔ם וּלְנֹ֕גַהּ הַיָּרֵ֖חַ לֹא־יָאִ֣יר
וְהָיָה־לָ֤ךְ יְהוָה֙ לְא֣וֹר עוֹלָ֔ם וֵאלֹהַ֖יִךְ לְתִפְאַרְתֵּֽךְ׃
20 לֹא־יָב֥וֹא עוֹד֙ שִׁמְשֵׁ֔ךְ וִירֵחֵ֖ךְ לֹ֣א יֵאָסֵ֑ף
כִּ֣י יְהוָ֗ה יִֽהְיֶה־לָּךְ֙ לְא֣וֹר עוֹלָ֔ם וְשָׁלְמ֖וּ יְמֵ֥י אֶבְלֵֽךְ׃
21 וְעַמֵּךְ֙ כֻּלָּ֣ם צַדִּיקִ֔ים לְעוֹלָ֖ם יִ֣ירְשׁוּ אָ֑רֶץ
נֵ֧צֶר מַטָּעַ֛ו[a] מַעֲשֵׂ֥ה יָדַ֖י[b] לְהִתְפָּאֵֽר׃
22 הַקָּטֹן֙ יִהְיֶ֣ה לָאֶ֔לֶף וְהַצָּעִ֖יר לְג֣וֹי עָצ֑וּם
אֲנִ֥י יְהוָ֖ה° בְּעִתָּ֥הּ אֲחִישֶֽׁנָּה׃ פ

61 1 ר֛וּחַ אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה עָלָ֑י יַ֡עַן מָשַׁח֩ יְהוָ֨ה אֹתִ֜י
לְבַשֵּׂ֣ר עֲנָוִ֗ים שְׁלָחַ֙נִי֙ לַחֲבֹ֣שׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵ֔ב
לִקְרֹ֤א לִשְׁבוּיִם֙ דְּר֔וֹר וְלַאֲסוּרִ֖ים[a] פְּקַח־קֽוֹחַ[b]׃
2 לִקְרֹ֤א שְׁנַת־רָצוֹן֙ לַֽיהוָ֔ה וְי֥וֹם נָקָ֖ם לֵאלֹהֵ֑ינוּ
לְנַחֵ֖ם כָּל־אֲבֵלִֽים׃ 3 [a]לָשׂ֣וּם ׀ לַאֲבֵלֵ֣י צִיּ֗וֹן[a] לָתֵת֩ לָהֶ֨ם פְּאֵ֜ר תַּ֣חַת
שֶׁ֤מֶן שָׂשׂוֹן֙ תַּ֣חַת [b]אֵ֔בֶל מַעֲטֵ֣ה[b] תְהִלָּ֔ה תַּ֖חַת ר֣וּחַ כֵּהָ֑ה [אֵ֗פֶר
וְקֹרָ֤א לָהֶם֙ אֵילֵ֣י[c] הַצֶּ֔דֶק מַטַּ֥ע יְהוָ֖ה לְהִתְפָּאֵֽר׃
4 וּבָנוּ֙ חָרְב֣וֹת עוֹלָ֔ם שֹׁמְמ֥וֹת רִאשֹׁנִ֖ים יְקוֹמֵ֑מוּ
וְחִדְּשׁוּ֙ עָ֣רֵי חֹ֔רֶב שֹׁמְמ֖וֹת דּ֥וֹר וָדֽוֹר׃
5 וְעָמְד֣וּ זָרִ֔ים וְרָע֖וּ צֹאנְכֶ֑ם וּבְנֵ֣י נֵכָ֔ר אִכָּרֵיכֶ֖ם וְכֹרְמֵיכֶֽם׃
6 וְאַתֶּ֗ם כֹּהֲנֵ֤י יְהוָה֙ תִּקָּרֵ֔אוּ מְשָׁרְתֵ֣י אֱלֹהֵ֔ינוּ יֵאָמֵ֖ר לָכֶ֑ם
חֵ֤יל גּוֹיִם֙ תֹּאכֵ֔לוּ וּבִכְבוֹדָ֖ם תִּתְיַמָּֽרוּ׃

16 Var[P] וְשֹׁד; l frt וְשַׁד ‖ 19 dl; 𝔊𝔏 + לילה post לָךְ[2] ‖ 21 [a] Q𝔗𝔖𝔙 al מַטָּעַי, K ו—; l prb מַטַּע יהוה ‖ [b] 𝔊𝔏 יָדָיו ‖ 22 exc vb (?דִּבַּרְתִּי) ‖ Cp 61, 1 [a] 𝔊 τυφλοῖς ‖ [b] l c pl MSS Vrs פְּקַחְקוֹחַ (vel ?פְּקַח) ‖ 2 huc trsp ׃ ‖ 3 [a-a] prb add ‖ [b-b] l haec vb inverso ordine ‖ [c] mlt MSS Edd אילי ‖ 6 prps תִּתְהַדָּרוּ (cf 𝔊 θαυμασθήσεσθε); al תִּתְאַמָּרוּ(?); l ? תִּטְעָמוּ.

7 תַּ֚חַת בָּשְׁתְּכֶ֣ם[a] מִשְׁנֶ֔ה וּכְלִמָּ֖ה יָרֹ֣נּוּ[b] חֶלְקָ֑ם
לָכֵ֤ן בְּאַרְצָם֙ מִשְׁנֶ֣ה יִירָ֔שׁוּ שִׂמְחַ֥ת עוֹלָ֖ם תִּהְיֶ֥ה לָהֶֽם׃
8 כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֹהֵ֣ב מִשְׁפָּ֔ט שֹׂנֵ֥א גָזֵ֖ל בְּעוֹלָ֑ה
וְנָתַתִּ֤י פְעֻלָּתָם֙ בֶּאֱמֶ֔ת וּבְרִ֥ית עוֹלָ֖ם אֶכְר֥וֹת לָהֶֽם׃
9 וְנוֹדַ֤ע בַּגּוֹיִם֙ זַרְעָ֔ם וְצֶאֱצָאֵיהֶ֖ם בְּת֣וֹךְ הָעַמִּ֑ים
כָּל־רֹאֵיהֶם֙ יַכִּיר֔וּם כִּ֛י הֵ֥ם זֶ֖רַע בֵּרַ֥ךְ יְהוָֽה׃ פ
10 שׂ֧וֹשׂ אָשִׂ֣ישׂ בַּֽיהוָ֗ה תָּגֵ֤ל נַפְשִׁי֙ בֵּֽאלֹהַ֔י
כִּ֤י הִלְבִּישַׁ֙נִי֙ בִּגְדֵי־יֶ֔שַׁע מְעִ֥יל צְדָקָ֖ה יְעָטָ֑נִי[a]
כֶּֽחָתָן֙ יְכַהֵ֣ן[b] פְּאֵ֔ר וְכַכַּלָּ֖ה תַּעְדֶּ֥ה כֵלֶֽיהָ׃
11 כִּ֤י כָאָ֙רֶץ֙ תּוֹצִ֣יא צִמְחָ֔הּ וּכְגַנָּ֖ה זֵרוּעֶ֣יהָ תַצְמִ֑יחַ
כֵּ֣ן׀ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֗ה יַצְמִ֤יחַ צְדָקָה֙ וּתְהִלָּ֔ה נֶ֖גֶד כָּל־הַגּוֹיִֽם׃
62 1 לְמַ֤עַן צִיּוֹן֙ לֹ֣א אֶחֱשֶׁ֔ה וּלְמַ֥עַן יְרוּשָׁלִַ֖ם לֹ֣א אֶשְׁק֑וֹט
עַד־יֵצֵ֤א כַנֹּ֙גַהּ֙ צִדְקָ֔הּ וִישׁוּעָתָ֖הּ כְּלַפִּ֥יד יִבְעָֽר׃
2 וְרָא֤וּ גוֹיִם֙ צִדְקֵ֔ךְ וְכָל־מְלָכִ֖ים כְּבוֹדֵ֑ךְ
וְקֹ֤רָא לָךְ֙ שֵׁ֣ם חָדָ֔שׁ אֲשֶׁ֛ר פִּ֥י יְהוָ֖ה יִקֳּבֶֽנּוּ׃
3 וְהָיִ֛ית עֲטֶ֥רֶת תִּפְאֶ֖רֶת בְּיַד־יְהוָ֑ה וּצְנ֥וֹף מְלוּכָ֖ה בְּכַף־אֱלֹהָֽיִךְ׃
4 לֹא־יֵאָמֵ֨ר לָ֥ךְ ע֜וֹד עֲזוּבָ֗ה וּֽלְאַרְצֵךְ֙ [a]לֹא־יֵאָמֵ֥ר ע֖וֹד[a] שְׁמָמָ֑ה[b]
כִּ֣י לָ֞ךְ יִקָּרֵ֗א חֶפְצִי־בָ֔הּ וּלְאַרְצֵ֖ךְ בְּעוּלָ֑ה
כִּֽי־חָפֵ֤ץ יְהוָה֙ בָּ֔ךְ וְאַרְצֵ֖ךְ תִּבָּעֵֽל׃
5 כִּֽי־יִבְעַ֤ל[a] בָּחוּר֙ בְּתוּלָ֔ה [b]יִבְעָל֖וּךְ בָּנָ֑יִךְ[b]
וּמְשׂ֤וֹשׂ חָתָן֙ עַל־כַּלָּ֔ה יָשִׂ֥ישׂ עָלַ֖יִךְ אֱלֹהָֽיִךְ׃ ס
6 עַל־חוֹמֹתַ֣יִךְ יְרוּשָׁלִַ֗ם הִפְקַ֙דְתִּי֙ שֹֽׁמְרִ֔ים
כָּל־הַיּ֣וֹם וְכָל־הַלַּ֗יְלָה תָּמִ֛יד לֹ֥א יֶחֱשׁ֖וּ
הַמַּזְכִּרִים֙ אֶת־יְהוָ֔ה אַל־דֳּמִ֖י לָכֶֽם׃
7 וְאַל־תִּתְּנ֥וּ דֳמִ֖י ל֑וֹ עַד־יְכוֹנֵ֞ן
וְעַד־יָשִׂ֧ים אֶת־יְרוּשָׁלִַ֛ם תְּהִלָּ֖ה בָּאָֽרֶץ׃
8 נִשְׁבַּ֧ע יְהוָ֛ה בִּֽימִינ֖וֹ וּבִזְר֣וֹעַ עֻזּ֑וֹ
אִם־אֶתֵּ֨ן אֶת־דְּגָנֵ֥ךְ ע֛וֹד מַאֲכָ֖ל לְאֹיְבַ֑יִךְ
וְאִם־יִשְׁתּ֣וּ בְנֵי־נֵכָ֗ר תִּירוֹשֵׁ֔ךְ אֲשֶׁ֥ר יָגַ֖עַתְּ בּֽוֹ׃

7 [a] l כִּי בָשְׁתָּם ‖ [b] l יָרֹשׁוּ (al וָרֹק) ‖ 8 l c 5MSS 𝔊𝔗𝔖 בְּעַוְלָה ‖ 10 [a] l יַעֲטֵנִי vel עָטָנִי ‖ [b] l יָכִין ‖ vs 11 trsp ante 10? ‖ Cp 62, 3 Q וּצְנִיף ‖ 4 [a-a] frt add (cf mtr) ‖ [b] l שְׁמֵמָה cf 54,1 ‖ 5 [a] l כִּי־(כְ)בְעֹל ‖ [b-b] l יִבְ׳ בֹּנַיִךְ vel יִבְעָלֵךְ בֹּנֵךְ (ψ 147,2).

9כִּ֤י מְאַסְפָיו֙ יֹֽאכְלֻ֔הוּ וְהִֽלְל֖וּ אֶת־יְהוָ֑ה
וּמְקַבְּצָ֥יו יִשְׁתֻּ֖הוּ בְּחַצְר֥וֹת קָדְשִֽׁי׃ פ
10עִבְר֤וּ עִבְרוּ֙ בַּשְּׁעָרִ֔ים פַּנּ֖וּ דֶּ֣רֶךְ הָעָ֑ם
סֹ֣לּוּ סֹלּוּ֩ הַֽמְסִלָּ֨ה סַקְּל֜וּ מֵאֶ֗בֶן
הָרִ֥ימוּ נֵ֖ס עַל־הָעַמִּֽים׃
11הִנֵּ֣ה יְהוָ֗ה הִשְׁמִ֙יעַ֙ אֶל־קְצֵ֣ה הָאָ֔רֶץ
אִמְרוּ֙ לְבַת־צִיּ֔וֹן הִנֵּ֥ה יִשְׁעֵ֖ךְ בָּ֑א
הִנֵּ֤ה שְׂכָרוֹ֙ אִתּ֔וֹ וּפְעֻלָּת֖וֹ לְפָנָֽיו׃
12וְקָרְא֥וּ לָהֶ֛ם עַם־הַקֹּ֖דֶשׁ גְּאוּלֵ֣י יְהוָ֑ה
וְלָ֨ךְ יִקָּרֵ֥א דְרוּשָׁ֖ה עִ֥יר לֹ֥א נֶעֱזָֽבָה׃ פ
63 1מִי־זֶ֣ה׀ בָּ֣א מֵאֱד֗וֹם[a] חֲמ֤וּץ בְּגָדִים֙ מִבָּצְרָ֔ה[a]
זֶ֚ה הָד֣וּר בִּלְבוּשׁ֔וֹ צֹעֶ֖ה[b] בְּרֹ֣ב כֹּח֑וֹ
אֲנִ֛י מְדַבֵּ֥ר בִּצְדָקָ֖ה[c] רַ֥ב[d] לְהוֹשִֽׁיעַ׃
2מַדּ֥וּעַ אָדֹ֖ם לִלְבוּשֶׁ֑ךָ וּבְגָדֶ֖יךָ כְּדֹרֵ֥ךְ בְּגַֽת׃
3פּוּרָ֣ה׀ דָּרַ֣כְתִּי לְבַדִּ֗י וּֽמֵעַמִּים֙ אֵֽין־אִ֣ישׁ אִתִּ֔י
וְאֶדְרְכֵ֣ם[a] בְּאַפִּ֔י וְאֶרְמְסֵ֖ם[a] בַּחֲמָתִ֑י
וְיֵ֤ז[a] נִצְחָם֙ עַל־בְּגָדַ֔י וְכָל־מַלְבּוּשַׁ֖י אֶגְאָֽלְתִּי[b]׃
4כִּ֛י י֥וֹם נָקָ֖ם בְּלִבִּ֑י וּשְׁנַ֥ת גְּאוּלַ֖י בָּֽאָה׃
5וְאַבִּיט֙[a] וְאֵ֣ין עֹזֵ֔ר וְאֶשְׁתּוֹמֵ֖ם[a] וְאֵ֣ין סוֹמֵ֑ךְ
וַתּ֤וֹשַֽׁע לִי֙ זְרֹעִ֔י וַחֲמָתִ֖י[b] הִ֥יא סְמָכָֽתְנִי׃
6וְאָב֤וּס[a] עַמִּים֙ בְּאַפִּ֔י וַאֲשַׁכְּרֵ֖ם[b] בַּחֲמָתִ֑י
וְאוֹרִ֥יד לָאָ֖רֶץ נִצְחָֽם׃ ס
7חַֽסְדֵ֨י יְהוָ֤ה׀ אַזְכִּיר֙ תְּהִלֹּ֣ת יְהוָ֔ה
כְּעַ֕ל כֹּ֥ל אֲשֶׁר־גְּמָלָ֖נוּ יְהוָ֑ה וְרַב[a]־טוּב֙ לְבֵ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל
אֲשֶׁר־גְּמָלָ֥ם[b] כְּרַחֲמָ֖יו וּכְרֹ֥ב חֲסָדָֽיו׃
8וַיֹּ֙אמֶר֙ אַךְ־עַמִּ֣י הֵ֔מָּה בָּנִ֖ים לֹ֣א יְשַׁקֵּ֑רוּ
וַיְהִ֥י לָהֶ֖ם לְמוֹשִֽׁיעַ׃ 9בְּכָל־צָרָתָ֣ם׀[a]
לֹ֣א[b] צָ֗ר[c] וּמַלְאַ֤ךְ[c] פָּנָיו֙ הֽוֹשִׁיעָ֔ם

9 mlt MSS מְאָ׳ ‖ Cp 63, 1 [a] prps מְאָדָּם et מִבַּצֵּר (𝔊 מבצר) ‖ [b] l c Σ𝔙 צֹעֵד (gradiens) ‖ [c] l צ׳ cf 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗 וְרַב (prps רַב כֹּחַ; al c Σ𝔙 רָב) ‖ 2 l לְב׳ ‖ 3 [a] l וַיֵּז . . וָאֶ׳ . . וָאֶ׳ ‖ [b] l גֵּאַ׳ ‖ 5 [a] l וָאַ׳ . . וָאֶ׳ ‖ [b] ca 30MSS וְצִדְקָתִי ‖ 6 [a] l וָאֶ׳ [b] l וָאֲשַׁבְּרֵם (mlt MSS בְּ) ‖ 7 [a] dl ו c 𝔊𝔏 (𝔊𝔏 רָב טוֹב iudex bonus cf 1[d]) ‖ [b] 𝔊𝔏 —לְנוּ ‖ 9 [a] huc trsp : ‖ [b] Q 17MSS לוֹ; l c K𝔊𝔏 לֹא ‖ [c] l c 𝔊𝔏 צִר וּמַלְאָךְ.

בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃
10 וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ
וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם׃
11 וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם [a]מֹשֶׁה עַמּוֹ[a]
אַיֵּה׀ הַמַּעֲלֵם[b] מִיָּם אֵת רֹעֵה[c] צֹאנוֹ
אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ׃
12 מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ
בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם׃
13 מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר
°לֹא יִכָּשֵׁלוּ°׃ 14 כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תֵרֵד
רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ כֵּן נִהַגְתָּ עַמְּךָ
לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת׃
15 הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ
אַיֵּה קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶךָ[a] הֲמוֹן מֵעֶיךָ
וְרַחֲמֶיךָ [b]אֵלַי הִתְאַפָּקוּ[b]׃ 16 כִּי־אַתָּה אָבִינוּ
כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירָנוּ
אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ׃
17 לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ
שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ °שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ׃
18 °לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בּוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ׃
19 הָיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם
לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃
64 1 כִּקְדֹחַ אֵשׁ הֲמָסִים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ
לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ׃
2 בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה
°יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ°׃ 3 וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ

10 50MSS Vrs וְהוּא ‖ 11 a-a >𝔊𝔏; prps שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר (Dt 32,7); nonn MSS מ׳ עֲבָדוֹ ‖ b l prb c pc MSS 𝔊𝔏𝔖 ־לָהּ ‖ c sic 𝔖 c 𝔊𝔏𝔗; mlt MSS minus recte רֹעֵי ‖ 13 °–° 𝔊 וְלֹא יִכ׳; trsp frt haec vb post תרד(14) ‖ 14 Vrs תַּנְחֵנוּ ‖ 15 a l c 21MSS Vrs ־רָתְךָ (𝔖 ־תיך) ‖ b-b prps אַל־נָא תִתְאַפָּק (cf 𝔊 et 64,11) ‖ 17 𝔊𝔏 + לְמַעַן ‖ 18 °–° l רְשָׁעִים לָמָּה צָעֲדוּ (לַמְ׳ יָרְשׁוּ הַר 𝔊𝔏) ‖ 19 l עליהם׃ (𝔖 hic fin cp 63 invenisse vid) ‖ Cp 64, 2 °–° gloss ex 63,19; trsp ׃ ad שמעו.

לֹ֣א הֶאֱזִ֑ינוּ[a] עַ֣יִן לֹֽא־רָאָ֗תָה
אֱלֹהִים֙ זֽוּלָתְךָ֔ יַעֲשֶׂ֖ה[b] לִמְחַכֵּה־[c]לֽוֹ׃
4 [a]פָּגַ֤עְתָּ אֶת־[b]שָׂשׂ֙ וְעֹ֣שֵׂה[b] צֶ֔דֶק [c]בִּדְרָכֶ֖יךָ יִזְכְּר֑וּךָ[c]
הֵן־אַתָּ֤ה קָצַ֙פְתָּ֙ וַנֶּֽחֱטָ֔א [d]בָּהֶ֥ם עוֹלָ֖ם וְנִוָּשֵֽׁעַ[d]׃
5 וַנְּהִ֤י כַטָּמֵא֙ כֻּלָּ֔נוּ וּכְבֶ֥גֶד עִדִּ֖ים כָּל־צִדְקֹתֵ֑ינוּ
וַנָּ֤בֶל[a] כֶּֽעָלֶה֙ כֻּלָּ֔נוּ וַעֲוֺנֵ֖נוּ[b] כָּר֥וּחַ יִשָּׂאֻֽנוּ׃
6 וְאֵין־קוֹרֵ֣א בְשִׁמְךָ֔ מִתְעוֹרֵ֖ר לְהַחֲזִ֣יק בָּ֑ךְ
כִּֽי־הִסְתַּ֤רְתָּ פָנֶ֙יךָ֙ מִמֶּ֔נּוּ וַתְּמוּגֵ֖נוּ בְּיַד־עֲוֺנֵֽנוּ׃
7 וְעַתָּ֥ה יְהוָ֖ה אָבִ֣ינוּ אָ֑תָּה
אֲנַ֤חְנוּ הַחֹ֙מֶר֙ וְאַתָּ֣ה יֹצְרֵ֔נוּ וּמַעֲשֵׂ֥ה יָדְךָ֖ כֻּלָּֽנוּ׃
8 אַל־תִּקְצֹ֤ף יְהוָה֙ עַד־מְאֹ֔ד וְאַל־לָעַ֖ד תִּזְכֹּ֣ר עָוֺ֑ן
הֵ֥ן הַבֶּט־נָ֖א ⌐עַמְּךָ֥ כֻלָּֽנוּ׃ 9 עָרֵ֥י קָדְשְׁךָ֖ הָי֣וּ מִדְבָּ֑ר
צִיּוֹן֙ מִדְבָּ֣ר הָיָ֔תָה יְרוּשָׁלִַ֖ם שְׁמָמָֽה׃
10 בֵּ֤ית קָדְשֵׁ֙נוּ֙ וְתִפְאַרְתֵּ֔נוּ אֲשֶׁ֤ר הִֽלְל֙וּךָ֙ אֲבֹתֵ֔ינוּ
הָיָ֖ה לִשְׂרֵ֣פַת אֵ֑שׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּ֖ינוּ הָיָ֥ה לְחָרְבָּֽה׃
11 הַעַל־אֵ֥לֶּה תִתְאַפַּ֖ק יְהוָ֑ה תֶּחֱשֶׁ֥ה וּתְעַנֵּ֖נוּ עַד־מְאֹֽד׃ פ
65 1 נִדְרַ֙שְׁתִּי֙ לְל֣וֹא שָׁאָ֔לוּ[a] נִמְצֵ֖אתִי לְלֹ֣א בִקְשֻׁ֑נִי
אָמַ֙רְתִּי֙ הִנֵּ֣נִי הִנֵּ֔נִי אֶל־גּ֖וֹי לֹֽא־קֹרָ֥א[b] בִשְׁמִֽי׃
2 פֵּרַ֧שְׂתִּי יָדַ֛י כָּל־הַיּ֖וֹם אֶל־עַ֣ם סוֹרֵ֑ר
הַהֹלְכִים֙ הַדֶּ֣רֶךְ לֹא־ט֔וֹב אַחַ֖ר מַחְשְׁבֹתֵיהֶֽם׃
3 הָעָ֗ם הַמַּכְעִיסִ֥ים אוֹתִ֛י עַל־פָּנַ֖י תָּמִ֑יד
זֹבְחִים֙ בַּגַּנּ֔וֹת וּמְקַטְּרִ֖ים עַל־הַלְּבֵנִֽים׃
4 הַיֹּשְׁבִים֙ בַּקְּבָרִ֔ים וּבַנְּצוּרִ֖ים[a] יָלִ֑ינוּ
הָאֹֽכְלִים֙ בְּשַׂ֣ר הַחֲזִ֔יר וּפְרַ֥ק[b] פִּגֻּלִ֖ים כְּלֵיהֶֽם׃
5 הָאֹמְרִים֙ קְרַ֣ב אֵלֶ֔יךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּ֖י כִּ֣י קְדַשְׁתִּ֑יךָ
אֵ֤לֶּה עָשָׁן֙ בְּאַפִּ֔י אֵ֥שׁ יֹקֶ֖דֶת כָּל־הַיּֽוֹם׃
6 הִנֵּ֥ה כְתוּבָ֖ה לְפָנָ֑י לֹ֤א אֶחֱשֶׁה֙ כִּ֣י אִם־שִׁלַּ֔מְתִּי ⌐וְשִׁלַּמְתִּ֖י עַל־חֵיקָֽם׃

3 [a] l (trsp ,) אֹזֶן —נָה, cf 1Cor 2,9 ‖ [b] incert; cf 𝔊 (prps יוֹשִׁיעַ) ‖ [c] Vrs —כִּי ‖ 4 [a] ins frt לוֹ ‖ [b-b] l c 𝔊𝔏 עֹשֵׂי ‖ [c-c] l c 𝔊𝔏 וּד' יִזְכְּרוּ ‖ [d-d] inc; prps בְּמַעֲלֵנוּ וַנִּפְשָׁע (cf 𝔊𝔏) (al וַנִּרְשָׁע) ‖ 5 [a] l וַנִּבֹּל (a נבל) ‖ [b] 𝔖 mlt MSS —נֵנוּ ‖ 6 7MSS וַתְּמוֹגְגֵנוּ; l frt c 𝔊𝔏𝔗 וַתְּמַגְּנֵנוּ ‖ 8 𝔊𝔏 + כִּי ‖ 9 𝔊𝔏 (לְ)קְלָלָה ‖ 10 l c 21MSS + 1[B]𝔖𝔗 —דֵּנוּ ‖ Cp 65, 1 [a] 3MSS 𝔊𝔏𝔖 שְׁאֵלוּנִי ‖ [b] l c Vrs קָרָא vel קֹרָא ‖ 2 𝔊𝔏 + וּמוֹרֶה ‖ 4 [a] 𝔊𝔏𝔖 ἐν τ. σπηλαίοις ‖ [b] K וּפְרַק, Q וּמְרַק ‖ 5 l קִדַּ' ‖ 6 ⌐⌐ gl ? cf 7[b].

7 עֲוֺנֹתֵיכֶם[a] וַעֲוֺנֹת אֲבוֹתֵיכֶם[a] יַחְדָּו אָמַר יְהוָה
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי
וּמַדֹּתִי פְעֻלָּתָם רִאשֹׁנָה[b] עַל־[c]חֵיקָם׃ ס
8 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל
וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ
כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל׃
9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרָי
וִירֵשׁוּהָ בְחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃
10 וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר
לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃
11 וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי
הַעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמְסָךְ׃
12 וּמָנִיתִי אֶתְכֶם לַחֶרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ
יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בְּחַרְתֶּם׃ ס
13 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה
הִנֵּה עֲבָדַי ׀ יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃
14 הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב
וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב וּמִשֵּׁבֶר רוּחַ תְּיֵלִילוּ׃
15 וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה
וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר׃
16 אֲשֶׁר[a] הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן[b]
וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן[b]
כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃
17 כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה
וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃
18 כִּי־אִם־[a]שִׂישׂוּ וְגִילוּ[a] עֲדֵי־עַד [b]אֲשֶׁר אֲנִי בוֹרֵא
כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־יְרוּשָׁלִַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃

7 [a] l c 𝔊𝔏𝔖ΑΣΘ —הֶם ‖ [b] >𝔊𝔏; l וְשִׁלַּמְתִּי, cf ad 6 ‖ [c] Q אֶל ‖ 8 nonn MSS 𝔊𝔏 עַבְדִּי ‖ 14 l ? תֵּילִ' (dl?) ‖ 15 ∽ 𝔊𝔏 יִקָּרֵא —דֵי; l frt וּלְעַבְדֵי יְהוָה ‖ 16 [a] dl? ‖ [b] l אֹמֶן ‖ 18 [a-a] (𝔊𝔏)𝔖𝔗 יָשִׂ' וְיָגִ' ‖ [b] ins עַל.

19 וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלַ͏ִם וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי
וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה׃
20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים
וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו כִּי הַנַּעַר
בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יְקֻלָּל׃
21 וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃
22 לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל
כִּי־כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃
23 לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּ לַבֶּהָלָה
כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם׃
24 וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃
25 זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ
לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃ פ
66 1 כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי
אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃
2 וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה
וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃
3 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב
מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן
גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃
4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם
יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ
וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ ס
5 שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ
אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם
מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה
וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃
6 קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל
קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃
7 בְּטֶרֶם תָּחִיל יָלָדָה

20 ⊶ prb gloss ‖ Cp 66, 1 l? מְקֹ' ‖ 2 [a] 𝔊𝔖 וְלִי הָיוּ ‖ [b] l? וּנְכֵאֵה ‖ [c] l c Or אֶל ‖ 3 ins? נוֹסֵךְ ‖ 5 l c 𝔊 יִכָּבֵד ‖ 7 [a] ins? וְהִיא ‖ [b] l? יָלְדָה בֵּן.

בְּטֶ֛רֶם יָב֥וֹא חֵ֖בֶל לָ֑הּ וְהִמְלִ֖יטָה זָכָֽר׃
8 מִֽי־שָׁמַ֣ע כָּזֹ֗את מִ֚י רָאָ֣ה כָּאֵ֔לֶּה
הֲי֤וּחַל אֶ֙רֶץ֙ בְּי֣וֹם אֶחָ֔ד
אִם־יִוָּ֥לֵֽד גּ֖וֹי פַּ֣עַם אֶחָ֑ת
כִּֽי־חָ֛לָה גַּם־יָלְדָ֥ה צִיּ֖וֹן אֶת־בָּנֶֽיהָ׃
9 הַאֲנִ֥י אַשְׁבִּ֛יר וְלֹ֥א אוֹלִ֖יד יֹאמַ֣ר יְהוָ֑ה
אִם־אֲנִ֧י הַמּוֹלִ֛יד וְעָצַ֖רְתִּי אָמַ֥ר אֱלֹהָֽיִךְ׃ פ
10 °שִׂמְח֧וּ אֶת°־יְרוּשָׁלִַ֛ם וְגִ֥ילוּ בָ֖הּ כָּל־אֹהֲבֶ֑יהָ
שִׂ֤ישׂוּ אִתָּהּ֙ מָשׂ֔וֹשׂ כָּל־הַמִּֽתְאַבְּלִ֖ים עָלֶֽיהָ׃
11 לְמַ֤עַן תִּֽינְקוּ֙ וּשְׂבַעְתֶּ֔ם מִשֹּׁ֖ד תַּנְחֻמֶ֑יהָ
לְמַ֧עַן תָּמֹ֛צּוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּ֖ם מִזִּ֥יז כְּבוֹדָֽהּ׃ ס
12 כִּֽי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה הִנְנִ֣י נֹטֶֽה־אֵ֠לֶיהָ
כְּנָהָ֨ר שָׁל֜וֹם וּכְנַ֧חַל שׁוֹטֵ֛ף כְּב֥וֹד גּוֹיִ֖ם
וִֽינַקְתֶּ֑ם[a] עַל־צַד֙ תִּנָּשֵׂ֔אוּ[b] וְעַל־בִּרְכַּ֖יִם תְּשָׁעֳשָֽׁעוּ[b]׃
13 כְּאִ֕ישׁ אֲשֶׁ֥ר אִמּ֖וֹ תְּנַחֲמֶ֑נּוּ כֵּ֤ן אָֽנֹכִי֙ אֲנַ֣חֶמְכֶ֔ם °וּבִירוּשָׁלִַ֖ם [תְּנֻחָֽמוּ°׃
14 וּרְאִיתֶם֙ וְשָׂ֣שׂ לִבְּכֶ֔ם וְעַצְמוֹתֵיכֶ֖ם כַּדֶּ֣שֶׁא תִפְרַ֑חְנָה
וְנוֹדְעָ֤ה יַד־יְהוָה֙ אֶת־עֲבָדָ֔יו וְזָעַ֖ם אֶת־אֹיְבָֽיו׃ ס
15 כִּֽי־הִנֵּ֤ה יְהוָה֙ בָּאֵ֣שׁ יָב֔וֹא וְכַסּוּפָ֖ה מַרְכְּבֹתָ֑יו
לְהָשִׁ֤יב בְּחֵמָה֙ אַפּ֔וֹ וְגַעֲרָת֖וֹ בְּלַהֲבֵי־אֵֽשׁ׃
16 כִּ֤י בָאֵשׁ֙ יְהוָ֣ה נִשְׁפָּ֔ט וּבְחַרְבּ֖וֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂ֑ר וְרַבּ֖וּ חַלְלֵ֥י יְהוָֽה׃
17 הַמִּתְקַדְּשִׁ֨ים וְהַמִּֽטַּהֲרִ֜ים אֶל־הַגַּנּ֗וֹת אַחַ֤ר אַחַד֙[a] בַּתָּ֔וֶךְ[b]
אֹֽכְלֵי֙ בְּשַׂ֣ר הַחֲזִ֔יר וְהַשֶּׁ֖קֶץ[c] וְהָעַכְבָּ֑ר
[d] יַחְדָּ֥ו יָסֻ֖פוּ נְאֻם־יְהוָֽה׃ 18 וְאָנֹכִ֗י °מַעֲשֵׂיהֶם֙ וּמַחְשְׁבֹ֣תֵיהֶ֔ם° בָּ֕אָה לְקַבֵּ֥ץ
אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֖ם וְהַלְּשֹׁנ֑וֹת וּבָ֖אוּ וְרָא֥וּ אֶת־כְּבוֹדִֽי׃ 19 וְשַׂמְתִּ֨י בָהֶ֜ם א֗וֹת
וְשִׁלַּחְתִּ֣י מֵהֶ֣ם ׀ פְּלֵיטִ֡ים אֶֽל־הַגּוֹיִ֡ם תַּרְשִׁ֞ישׁ פּ֣וּל[a] וְל֛וּד [b]מֹ֥שְׁכֵי קֶ֖שֶׁת[b]
תֻּבַ֣ל וְיָוָ֑ן הָאִיִּ֣ים הָרְחֹקִ֗ים אֲשֶׁ֨ר לֹא־שָׁמְע֤וּ אֶת־שִׁמְעִי֙[c] וְלֹא־רָא֣וּ אֶת־

8 ins עָם ‖ 9 Seb 16MSS אָמַר ‖ 10 °-° l (cf 𝔊) שִׂמְחִי בַּת ‖ 11 cf ad 60,16 ‖ 12 [a] l (cf 𝔊 τὰ παιδία αὐτῶν) וְיֹנַקְתָּהּ et trsp ‸ ad גוים ‖ [b] l sg ‖ 13 °-° frt add ‖ 15 2MSS 𝔊 כָּאֵשׁ ‖ 16 𝔊 + (בְּאֵשׁ . . אֶת־)כָּל־הָאָרֶץ ‖ 17 [a] l prb c K אֶחָד; Q mlt MSS + MS^P אַחַת; 𝔖𝔗ΣΘ אחד אחר אחד ‖ [b] prps בַּתְּוָךְ (vix recte) ‖ [c] l prb הַשֶּׁרֶץ ‖ 18 °-° trsp frt ad 17[d] et l בָּא pro בָּאָה; al tantummodo מביא pro באה, vel c 𝔊*𝔏 (cf 𝔖𝔗) (וּ)בָאתִי לְקַ׳ וְאָ׳ יָדַעְתִּי מַ׳ וּמַ׳ ‖ 19 [a] l c 𝔊*+MSS𝔏 פוּט ‖ [b-b] l frt c 𝔊 (Μοσοχ καὶ εἰς [pro και ρως]) מֶשֶׁךְ וְרֹשׁ ‖ [c] 𝔊 שְׁמִי.

כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם׃ 20וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם ׀ מִכָּל־
הַגּוֹיִם ׀ מִנְחָה ׀ לַיהוָה בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרְכָּרוֹת
עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַםִ אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְהוָה׃ 21וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם
אָמַר יְהוָה׃
22כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה
עֹמְדִים לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃
23וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ
יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְפָנַי אָמַר יְהוָה׃
24וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי
כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה
וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר׃

21 mlt MSS Vrs וְלַ׳; l prb (cf $\mathfrak{T}^{L}$) לְכ׳ לְוִיִּם ‖ 24 Or דֵּר׳.

VERZEICHNIS DER HANDSCHRIFTEN UND ABKÜRZUNGEN.

Var = varia lectio (cf. MS, MSS)

Var^{B}	= Var secundum Baer	[hebr. Bibelhandschr. etc., 1875)
Var^{F}	= Var sec. Firkowitsch (cf. Harkavy und Strack, Catalog der	
Var^{G}	= Var sec. Ginsburgii Biblia masoretica	[Hebrew Bible, 1897)
	(MS^{G}, MSS^{G} = Var sec. Ginsburg, Introduction to the ..	
Var^{J}	= Var codicis Jemenensis (cf. Hoerning, Karaites MSS, 1889)	
Var^{Kenn}	= Var secundum Kennicott, Vet. Test. 1776ss.	
Var^{M}	= Var secundum Joh. H. Michaelis, 1720	
Var^{P}	= Var codicis Petropolitani anni 916	
Var^{W}	= Var secundum Wickes (Hebrew Accent. 1881. 87)	

(𝔊) (𝔙) (𝔗) etc. = 𝔊 etc. non verbotenus, sed secundum rem

2S^{𝔊}, ψ^{𝔊} etc. = 𝔊 ad ψ etc.

add	= additum, additamentum	m(tr) cs	= metri causa
al	= alii, -ae, -a etc.	m(u)lt	= multi, -ae, -a etc.
al loc	= aliis locis	nonn	= nonnulli etc.
c	= cum	Occ	= Occidentales
c ast	= cum asterisco (※)	om	= omittit, -unt
cf	= confer(endum)	Or	= Orientales
cod(d)	= codex, codices	orig	= originaliter
(com)pl	= (com)plures	p(au)c	= pauci etc.
conjg	= conjunge, -it	pr	= pro
crrp	= corruptum	praem	= praemittit
dl	= dele(ndum)	prb	= probabiliter
dub	= dubium	prps	= propositum (a quibus-
Ed(d)	= editio(nes)		dam scriptoribus recen-
exc	= excidit, -erunt	Q	= Qerē [tioribus)
frt	= fortasse	Seb	= Sebîr
Hex, hex	= Hexapla, -ricum	Sev	= codex Severi hebraicus
Hie(r)	= Hieronymus	sim(il)	= similiter
Hill	= codex Hillel	soph pas	= sōph pasūq
hod	= hodiernum	s, ss (sqq)	= sequens, sequentes
inc(ert)	= incertum	s ast	= sine asterisco
id	= idem	Tiq soph	= Tiqqūn sopherīm
Jerus	= codex Hierosolymitanus	trsp	= transpone(ndum)
ins	= insere (-it)	v, vs	= versus
invers	= inverso ordine	Var	= varia lectio, cf. Sigla
interv	= intervallum	vb	= verbum, -a etc.
Jub	= liber Jubilaeorum	V(e)rs	= versiones (omnes vel
K	= Ketīb	vid	= vide(n)tur [pleraeque)
l	= lege(ndum)	+	= addit (-unt); in enume-
maj	= majusculum		randis codd = praeterea
min	= minusculum	>	= plus quam, deest in
MS	= codex manu scriptus	*	= textus (forma) conjec-
MSS	= codices manu scripti, cf.		turā probabilis
	Sigla	'וגו	= וְגוֹמֵר (et cetera)

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc 1S 2S 1R 2R Jes Jer Ez Hos Jo Am Ob Jon Mi Na Hab Zeph Hag Sach Mal Ps (ψ) Prv Hi(Ij) Cant Ruth Thr Qoh Est Da Esr Neh 1Ch 2Ch

VERZEIC… …GEN.

Var, var …

VarB … 1875)

VarF … g der

VarG … 1897)

… the ..

VarJ … 1889)

VarK …

VarM …

VarP …

VarW …

(𝔊) (𝔙) (𝔗) …

2S𝔊, ψ𝔊 et…

add = …

al = …

al loc = …

c = …

c ast = …

cf = …

cod(d) = …

(com)pl = …

conjg = …

crrp = …

dl = …

dub = … uibus-

Ed(d) = … recen-

exc = … ribus)

frt = …

Hex, hex = … raicus

Hie(r) = Hieronymus

Hill = codex Hillel

hod = hodiernum

inc(ert) = incertum

id = idem

Jerus = codex Hierosolymitanus

ins = insere (-it)

invers = inverso ordine

interv = intervallum

Jub = liber Jubilaeorum

K = Ketīb

l = lege(ndum)

maj = majusculum

min = minusculum

MS = codex manu scriptus

MSS = codices manu scripti, cf. Sigla

sim(il) = similiter

soph pas = sōph pasūq

s, ss (sqq) = sequens, sequentes

s ast = sine asterisco

Tiq soph = Tiqqūn sopherīm

trsp = transpone(ndum)

v, vs = versus

Var = varia lectio, cf. Sigla

vb = verbum, -a etc.

V(e)rs = versiones (omnes vel pleraeque)

vid = vide(n)tur

\+ = addit (-unt); in enumerandis codd = praeterea

> = plus quam, deest in

* = textus (forma) conjectura probabilis

'וגו = וְגוֹמַר (et cetera)

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc 1S 2S 1R 2R Jes Jer Ez Hos Jo Am Ob Jon Mi Na Hab Zeph Hag Sach Mal Ps (ψ) Prv Hi(Ij) Cant Ruth Thr Qoh Est Da Esr Neh 1Ch 2Ch

BIBLIA HEBRAICA

ADJUVANTIBUS PROFESSORIBUS

G. BEER, F. BUHL, G. DALMAN, S. R. DRIVER, M. LÖHR,
W. NOWACK, I. W. ROTHSTEIN, V. RYSSEL

EDIDIT

RUD. KITTEL

PROFESSOR LIPSIENSIS

7

ספר ישעיה

LIBER JESAIÆ

PRAEPARAVIT

RUD. KITTEL

EDITIO ALTERA EMENDATIOR STEREOTYPICA
ITERUM RECOGNITA

STUTTGART
PRIVILEG. WÜRTT. BIBELANSTALT